

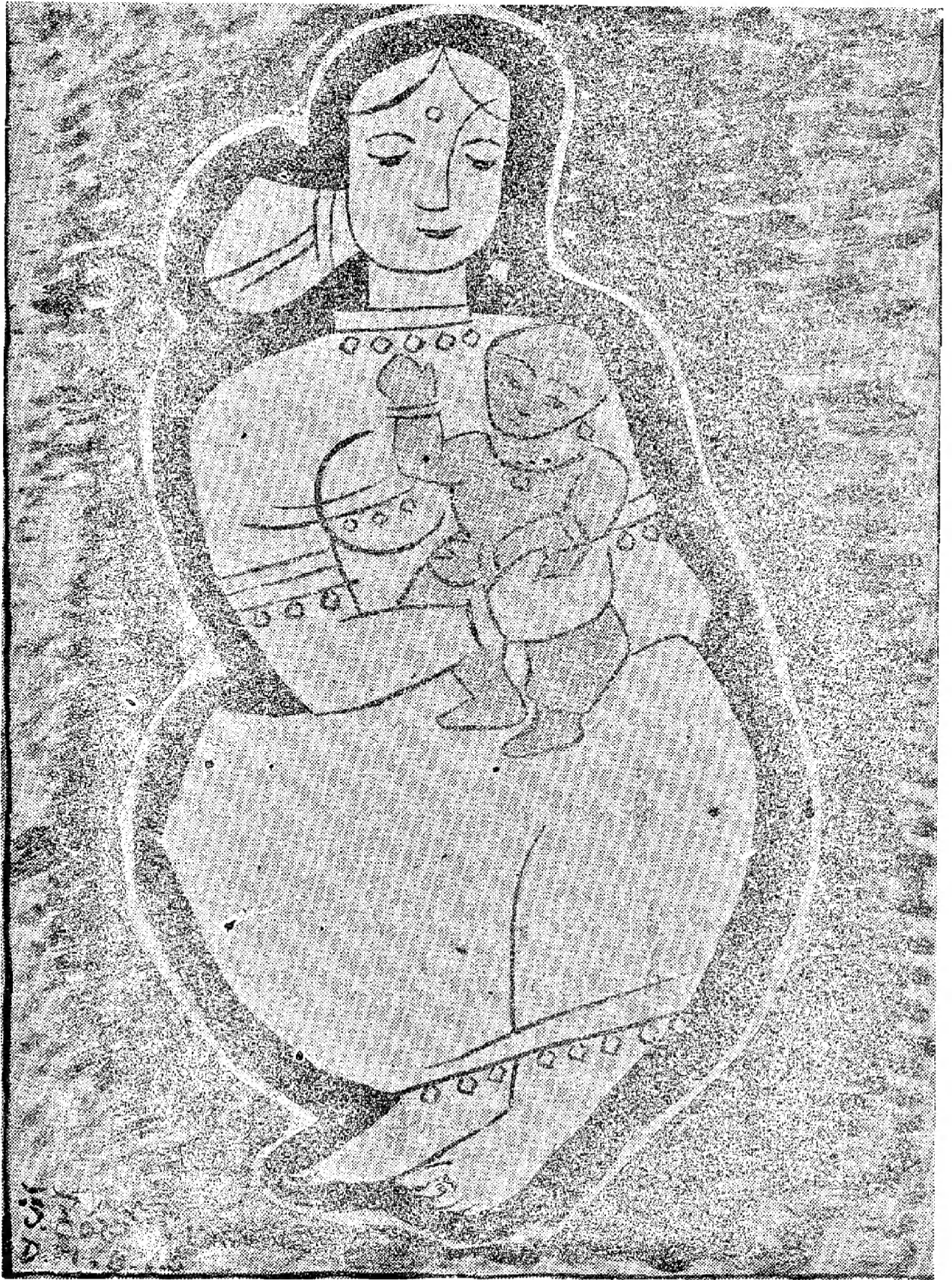
ఆంధ్రసచిత్ర వార్షపత్రిక

సంవత్సరాది
సంచిక

22-3-61

25న యాపేషలు

తా ల న

చిత్రకారుడు - కె. శేషయ్య (మిర్యాలగూడ)

ఈ పత్రికలో మీకు ఆనందము ఇచ్చేది

కునేగా

మరికొఱుండు

సెంటు యొక్క రమ్యమైన సువాసన!

నేడే మనియార్డ్ ద్వారా రు. 1-50 పంపిస్తే 4 రకాల
కునేగా సాంపిల్ సెంటు పంపిస్తాం. (పోస్టేజి వేరే లేదు)

	1 ఔ॥	$\frac{1}{2}$ ఔ॥	$\frac{1}{4}$ ఔ॥
కునేగా - మరికొఱుండు	10-00	5-25	2-75
,, మిగతా రకాలు	9-00	4-75	2-50
,, అత్తర్	21-00	11-00	6-00
,, మొగిలి	21-00	11-00	6-00
,, స్వీటు	15-00	8-00	4-50

తపాలు ఖర్చు రు. 1-00 ను, 7% సేక్స్ బాక్సును మనియార్డ్ ద్వారా పంపాడు.
వి. వీ. వీ. పంపడము లేదు.

—★ కునేగా ★—

53, లాటిస్ బ్రిడ్జి రోడ్ : : అద్యార్ : : మద్రాసు-20.

C U N E G A

53, LATTICE BRIDGE ROAD

ADYAR

MADRAS - 20!

* కుమారి మాతలు *
బహిను సమయంలో
అనేక బాధలు పడే
స్త్రీలకు బాధలన్నీ తొల
గించును సాదా: రు. 4

ప్రైవేట్ : రు. 5 అదన ప్రైవేట్ : 8/-
ఈ డ్రాగులు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయండి.
P. Dave & Co (M-1) Calcutta-11, 4

ఇంటిల్లిపాదికి
అనందంచేకూర్చే
ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక
తప్పక చదవండి :

అం దా ని కి—

చక్కటి శరీర ఛాయకు

USE RAJA KASTURI SOAP FOR LUXURY BATH
RAJA BAR SOAP FOR EASY WASHING

MANYAM & CO., BANGALORE-20

మీ అందానికి

గోరియా అనే సౌందర్య ప్రోత్సక
శ్రమ, ముదిరూపును విగోచిస్తూ
ముఖానికి, చక్కని శతదనాన్ని సాంఘిని తెచ్చును మొటి
మలు, మచ్చలు ముదురుతలు ఎందుకు వచ్చినవలెవును పోగొ
ట్టి, ముఖాన్ని తెలుపుచేసి మీ అందాన్ని రోజు రోజు
ఎక్కువ చేయును మొదటి పూతలోనే కొంత అందము
తచ్చును వాడి మాస్తే విడువరు అన్ని పూలలోను దొరుకును

జనితా ప్రోత్సకస్థూపలూరు (ఆంధ్ర)

దుర్గా ప్రసాద్

* ఉ గా ది *

మా ఖాతాదారులకు, హితులకు, యితే మా
ఉగాది అభినందనములు.

'రోజ్ రివలంట్ ఫర్ రేడియోస్'

రేడియోలలో వాడండి.

"గా ర్మెం టో న్" ట్రంకులలో, నీరు
వాలలో మొల వాటిలో వాడండి.

అధికాధికముగా అమ్ముడవుతున్న యీ
కీటక నాశినులను మీరు వాడండి.

సోల్ మార్కెటింగ్ ఏజంటు

గం టే ఆంధ్ర కంపెనీ,
23, హమామ్ స్ట్రీట్, పోర్ట్, బొంబాయి-1.

డిస్ట్రిబ్యూటరు:

మైసూరు-సువర్ ప్రేడింగ్ కార్పొరేషన్
ఇన్ ఫన్ ట్రోడ్, బెంగళూరు-1.

ఆంధ్రప్రదేశ్-రావ్ సన్సు - బర్మాపేర్

A ఏజంటు విజయవాడ-2

మదరాసు-ఆర్ పీ అండ్ కంపెనీ,

57, గొడవున్ స్ట్రీట్, మదరాసు-1

BEST FOR ALL PENS

DAYALBAGH INK FACTORY
KAKINADA

శ్రేష్ఠమైన వర్ణనీతకములు సౌధింపవలె

పి.వి.యస్.

మంగుళూరు

పి.వి.యస్.

P.V.S. BEEDIES PRIVATE LTD
MANGALORE

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

ఈతరాలు

తెలుగు వెలుగులు

ఈ వారం (8-3-1961) తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రికలో 'తెలుగు వెలుగులు' చూడగానే నా అనందం అవధులు దాటింది. కాని పూర్తిగా చదివిన తర్వాత కొంత నిరుత్సాహం కూడా కల్గింది. ఎందుకంటే సి. నారాయణరెడ్డి వంటి అనమాన భావ కుడికి మీరా చిన్న వ్యాసంలో న్యాయాన్ని చేకూర్చి లేకపోయారు. 'నాగార్జునసాగరం', 'కర్పూర వనం' రాయలు—ఇంకా నారాయణరెడ్డి 'చిగిరిన కవితా పృథ్వీనికీ' మెత్తని 'పూజా' చాతురికి నిదర్శనాలు. 'కమనీయ కల్పనలతో కమ్మగా విప్పించే' ఆయన 'కవితాగానం'లో అపశ్రుతులు విప్పించవు, కన్నడవు. ".....భావాలకు వ్యాపారాలు దొర్లించ కుండా చూచుకొని, పాత్రలపై వెలుగు నీడలు ప్రసరింపజేస్తే....." అన్న వాక్యం నారాయణరెడ్డి గారిలో లేని లోపాలను ఎత్తి చూపడమే.

ఏమైనా 'తెలుగువెలుగులు' ద్వారా ఆంధ్ర కళాకారులలో మణిపూసలనదగిన వారిని పరిచయం చేస్తున్న మీరు నిజంగా అభివందనీయులు. మీ సేవ అనల్పం.

—సి. సోమసుందరరావు (పాల్వేరు.)

* * *

8-3-'61 వ తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రికలోని "తెలుగు వెలుగులు" శీర్షిక ద్వారా శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి గారిని పరిచయం చేయటం యువ సాహితీ ప్రయులకు ఎంతో సంతోషకరమైన విషయం.

"....మూడు పదుల నిండాని ప్రాయమైనా ముత్తాడి గడుసుదనం గడించిన వివేకవంతుడు...." అన్న వాక్యం ముమ్మాటికి నిజం. ఈ శీర్షిక రచయిత పరిచయం అంతిమ భాగంలో ఇచ్చిన సలహా—కవికి— "....వస్తువుకు లోతులు మరింత సంతరించి, ఉరుకులుతీసే పూసలను ముకుదాడునట్టి మరిపెంగా నడిపించి, భావాలకు వ్యాపారాలు దొర్లకుండా చూచుకొని, పాత్రలపై వెలుగు నీడలు ప్రసరింపజేస్తే, కవులలో పెద్ద పీట వేసుకొని, తన జన ప్రయత్నాన్ని సుస్థిరం చేసుకుంటాడు."

"తనువు బిగిన పీట

తంత్రివలె త్రుళ్లిపడడు

తలపులు గగన పుష్ప

తతులకై ఎగిసేవడు"

అని శ్రీ రెడ్డిగారే ఒకానొకచోట తమ గేయాలకు సెలవిచ్చారు.

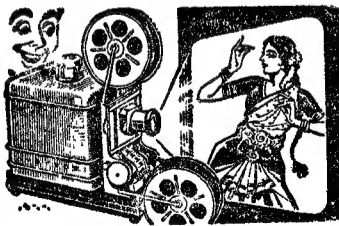
—వరిమి సాంబశివరావు, (మధ్యప్రదేశ్)

* * *

1-3-61 వ తేదీ సంచికలో మీరు ప్రచురించిన తెలుగు వెలుగులలో శ్రీ వరదా వెంకటరత్నం

హోమ్ సినిమాజికర్ 15రు/లకే

ఆధుతమైన గృహవినిోద సాధనము కల్పన, సాహసము, అద్భుతముగల సన్నివేశము లెన్నో యీ ప్రాజెక్టులో యింటియందే చూడండి. ఇది టూర్నితో లేక ఎస్/డిసి ఎలెక్ట్రిసిటీతో పనిచేయును. ఉపయోగించదగిన ఫీల్డు గిర్ ౪౦.౦౦. బొమ్మలు తెరపై సజీవముగా పలురంగులలో నటించును. మీకు ఆశ్చర్యము కలుగును అనేకులు ఆకరింపబడెదరు. ధర రు 15/- 40 అ|| ఫీలిం 4' X 8' నైజా స్క్రీను. దాని పనిచేయించే విధము, ఫీలిములపట్టి ఉచితం. పోస్టేజీ రు 4-50 అదనం. డిలెక్ట్ స్పెషల్ ప్రొజెక్టర్ ధర రు 25/- 60 అ|| ఫీలిం ౪ 4' X 18 నైజా స్క్రీను. దాని పనిచేయించే విధము, ఫీలిములపట్టి ఉచితం. పోస్టేజీ రు ౪ అదనం. అందరూ కోరుచున్నారు! నేడే ఆర రు పంపండి.

HOLLYWOOD CINEMA CORP. (Regd.)
2194 Kalyanpura, Turkman Gate, (12)
DELHI - 6.

ఓరలెక్స్

ఓరలెక్స్ టూల్ ఫౌడరు

సర్వ పంత దోషములు వెంటనే

నివారించుటకును నిరోధించుటకును

ప్రతివారికీ నిర్వహించుటకు సాధారణమైన

ఓరలెక్స్ లేటరేటరీస్.

10, జవహర్ స్ట్రీట్, కాకినాడ.

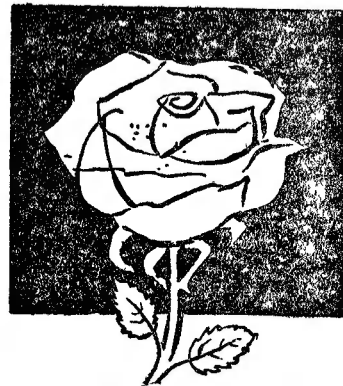
ఉగాది కానుక

మీ నిత్య అలంకారానికి బంగారం కవరింగ్ చేయవలసిన మా శారదా నగలు ధరించి ఆనందించండి.

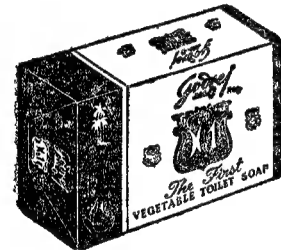
శారదా గోల్డ్ కవరింగ్ వర్క్స్

(పొలి:జి.వి.యస్.మూర్తి & సన్స్ (రిజిస్టర్డ్) చిలకలపూడి పోస్ట్, ముగిలీపట్నం (ఆంధ్రా) —NVR'

పెద్ద సైజు గోదెజ్ నం.1

మొదటి కూరగాయల నూనె టాయిలెట్ సబ్బు - మరియిస్తుటికి అన్నిటిలోనూ శ్రేష్టమైనది.

అసాధారణమైన గులాబీల పరిమళము.

గోదెజ్

నమ్మకమైన
దంపుడుబియ్యం
శ్రీవిజయ
రైస్ కంపెనీలో
లభించును
గవర్నరువేట. పిజయవాడ-2
ఫోన్ నెం 704

మీరు చదవాల్సి
జీవిత రహస్యములు - మీరాధాపత్తనుభానికీ
అనేక కామ సూత్రాలు :- ఈ 3-50
యువతి :- శ్రీలను గురించి అనేక
కుతూహల విషయాలు :- ఈ 3-50
సంతానము - గర్భనిరోధానికి 60 నవీన
సులభ మార్గాలు :- ఈ 3-50
బోంబులు చితం త్రింది ఎత్త స్వకుట్రాపై
వి పి బోంబుద్వారా మీయింటికి పంప బడును
దేశీయ ప్రచురణలు, ఏలూరు, (ఆంధ్ర)
బుక్ థ్రూస్

ఉత్తరాలు

గారిని గురించి చదివి ఆనందభరితుడనై తిని, ఎందుకనగా ఇన్నినాళ్ళకైనా వెంకటరత్నంగారిని మీ పుత్రిక తెలుగు వెలుగులలో చూచినందుకు. మీరు చిత్రలేఖనం నందు మంచి దిట్ట. ఆయన వలచి వచ్చిన పదవులను నిరాకరించి తన జీవిత సర్వస్వాన్ని చిత్ర లేఖనానికి అంకితం చేశారనడము అతిశయోక్తి కానేరదు. ఇంకా యిటువంటి వేదావుల గురించి వేయవలసిన దని ప్రార్థించుచున్నాను.

టి. రాంచందర్ రావు (కామారెడ్డి)

* * *

నా అభిమాన వారపత్రికలో వారం, వారం మీరు ప్రచురించే "తెలుగు వెలుగులు" శీర్షికలో మహా పురుషులను గూర్చి చదివి ఎంతో ఆనందిస్తున్నాము. కాని రాజాజీ గురించి ఇంతకుముందే ప్రచురించారని నేనూ, ప్రచురించలేదని నా స్నేహితుడూ వాదులాడుకుంటున్నాము. ఇంతకుముందు నేను ఆ శీర్షికలో చదివినట్లు జ్ఞాపకం, కాని లేదీ గుర్తు లేదు. ఈ వివాదం మీరే తప్పక పరిష్కరించగలరని ఆశిస్తున్నాను.

—వరం (రాజమండ్రి)

రక్షించారు! డా॥ క్వామి సుకుమా గూర్చి చదివామన్నారు కాదు !! ★

కాశ్మీర్ శాల్య రు. 6/-లకే

ఆకరణీయమైన పెద్దస్టైల్ కాశ్మీర్ శాల్య విశేష కోరిన నమూనాలూ రు. 6 కే పొందండి. పోస్టేజీ, ప్యాకింగు రు. 1-50 చదరా: 2 శాల్యలు ఒకే

దఫా కొన్నవారికి పోస్టేజీ ఉచితం. 8 శాల్యలు కొన్నవారికి ఒక శాల్య ఉచితం.
HIND SHAWL HOUSE
Urdu Bazar, (A.W.) Delhi-6.

వోపిన్ పెద్ద ట్యూబు కాని డబ్బు ఆదా చేయండి!

ఒక పెద్ద ట్యూబు మూడు చిన్న ట్యూబులకు సమానము.

గంటలముల వెచ్చి

వియోధిగా

వోపిన్ మర్దన చేసిన వెంటనే చర్మపు రోమల దాగమంతు లాగా లోతుగా ప్రవేశించి, అచ్చటినుండి అదనపు ఉత్తమము పైకి తీసివారి వచ్చి, మంచి హాయి వచ్చే

వేడి పుట్టించి, ఆ వేడివల్ల నెమ్మది పోగొట్టుంది. వోపిన్ తుబులందుకు అతి వస్తుంది. వోపిన్ చరిత్రమగు ట్యూబులలో వింతవంటి పీటవేయటం వలన, అందున్న దిమ్మలూ కత్తి కీణంకక, కత్తి కాకంగా ఉంది. దానిని ఎత్తవచ్చును బలంగాను, మనానవకోమ ఉంచును. ఎత్తవచ్చును ఒక వోపిన్ ట్యూబును అందుదాటులో ఉంచుకొను. దీ కలకత్తా కెమికల్ కం. లి., కలకత్తా-29

CNF-171-60

శ్రీవత్సవారి
స్కిన్ డెక్స్
లోబ్బను అలలుంటుమెంటు
గజ్జ, తామర, పుండ్లు
మొదలగు చర్మవ్యాధులకు
దివ్యబింబసము
శ్రీవత్సకెమికల్స్ & డ్రగ్స్
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, మద్రాసు-30

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

★

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపితము
1908

★

సంపాదకుడు:
శివలెంక శంభుప్రసాద్

★

సంపుటము 55
సంచిక 28

22-3-61

బుధవారం

ప్రవచత్వర చైత్ర శుద్ధ పృషి

★

విడివ్రతి వెల 25 న. ప్రె.
సంవత్సర చందా 18-0-0

★

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
శంభుచెట్టివీధి,
మదరాసు-1.

విషయానుక్రమణిక

'తెలుగు వెలుగులు' పోటీ.

[7 వ పేజీ లో]

ఉత్తరాలు	— 3	మనసు నిదరోయింది	— 32
తెలుగు వెలుగులు	— 7	రాశిఫలాలు	— 38
పెద్ద ఆకారాలూ	— 8	వనితాలోకం	— 40
చిన్న ఆకారాలూ	— 13	వనితావాణి	— 45
న్యూఢిల్లీ లేఖ	— 15	రాయలరాజ్యంలో	— 47
కామ్రూన్	— 16	బిచ్చగాని కుక్క	— 49
కథ కాని కథ	— 17	వెన్నెల	— 52
భూమిదక్షిణం	— 19	శిశీమా	— 56
మన మూ, మన దేహాత్మి	— 21	హరివంశము	— 60
ప్రాచీనఆంధ్ర వాస్తువిశేషము	— 25	గళ్ళనుడికట్టు	— 63
బహుమానం	— 25	పోట్రికథలు	— 64

ఉగాది నవలల పోటీ

పై పోటీకి వచ్చిన నవలలేవీ బహుమతికి తగినవిగా
లేనందున పోటీ గడువు 31-5-1961 వరకూ పొడి
గించాము. రచయితలు తమ నవలల నీ తేడికి మా
కార్యాలయానికి అందేట్లుగా పంపగోరుతాము.

సంపాదకుడు.

ముఖచిత్రం కథ

ఉగాది పండుగవచ్చింది. ఎడబాటుపాడులైన నూతన డింపతుల పాలిటి వరంలా,
అనురాగస్వరంలా వచ్చింది. క్రిందటి మేలో పెళ్ళయిన కొత్త అబ్బాయి
పట్నంలో రాట్నంలా తిరిగి ప్రాణాలు ఒడికేసి పనుల బాదరబంది ఖానా
లోంచి బైటపడి హాయిమని, ఆమని బాటలపడి తెలుగు మాగాణంలా తెలుగు
మీరిన తన అత్తవారింటికి చేరాడు. అసలు పేరే మాధవరావు. అంగులూ
వచ్చింది వసంతబుతువు. ఎడారి బాటలాటి ఎడబాటవీడి తన మనస్సుతో
పండెం కేసుకునివచ్చిన మాధవరావు, ఆగోజు గాత్రీ అలా మొహం ఎంగుకు
లేలకేకాడో... ఎదురుగా సోఫాలో తాపీగా 'చుట్టరికాలు' ఏకరువు పెడు
తున్న మామగార్ని అడిగి లాభంలేదు. 'ఇంతలు' కన్నులన్న రాధ కూడా
మీకు చెప్పకపోవచ్చు. గవాక్షంలో సవాలక్ష నక్షత్రాలున్నాయి. నాటిని
గానీ, 'పదీ ముప్పయ్యేమిది' కారణాలు చెప్పగల గడియారాన్ని గానీ అడ
గండి. ఇహ ఆ కబుర్లు చాలు అంటుంది రాధచేతి ఆకుచిలక. 'అప్పుడే ఎక్కడ
నేనింకా బారెగొన్నా' అంటుంది మామచేతి పొగాకు చిలక. మరి మరి...
విమనకుంటాందో మరుని ర చిలక !

ఆ 'రాధా మాధవానికి' ఉగాది పునాది అయింది, పునర్జన్మ అయింది.

ముఖచిత్రం: 'రాధామాధవం' చిత్రకారుడు: దళిక రామలింగేశ్వరరావు.

ఇష్పడు

మీకు ప్రియమైన

ఆరోగ్యముచేకూర్చే

విటమినులు కలిసిన

వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్

తీసుకోండి

పేరవర్-ప్రూవ్
శ్రేణి రంగుల మూత
ఉన్నది అని చూడండి

శ్రేణి రంగు
లేనిది ఉన్నది అని
చూడండి.

భారతదేశమందు మిక్కిలి ప్రియమగు, అమూల్యమైన విటమినులతో కూడిన వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ ఫార్ములాలో ఆరోగ్యమును, పుష్టిని కలిగించెడు అనేక విటమినులు చేర్చబడినవి. వాటర్బరీస్ విటమిన్ కాంపౌండ్ మీకు అనేక విధములుగా మేలు కలుగజేయును. ఇది రక్తమును వృద్ధిచేసి, కోల్పోయిన శక్తిని మరల చేకూర్చి, మీకు ఉత్సాహము నిచ్చును. ఇది సరములకు సత్తవ కలుగజేసి కండరముల అభివృద్ధికి తోడ్పడుటయేగాక వ్యాధులను కూడా నిరోధించును. జబ్బు చేసిన తరువాత త్వరగా స్వస్థత పొందుటకు యిది చాలా సహాయపడును.

వాటర్బరీస్

విటమిన్

కాంపౌండ్

మీ ఆహార పోషణను పూర్తి చేయును.

దగ్గు, జలుబులకు క్రిమిడ్ మరియు గైకార్తో కూడిన వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ ఎట్ట తేలిక గల సిసాలో కూడా అందించుచున్నది.

తెలుగు వెలుగు

“తెలుగు వెలుగు” శీర్షిక 1959 సెప్టెంబరు 9 వ తేదీ సంచికతో ఆరంభమైనది; 1961 మార్చి 15 వ తేదీ సంచికలో ప్రచురితమైన దానితో 75 మందిని పాఠకులకు పరిచయం చేసి నది. ప్రస్తుతానికి ఇంతటితో ఈ శీర్షికను ఉప సంపాదించడానికి నిర్ణయించాము.

దీనిని ఏర్పాటుకొని కొనసాగించాము. 75 మంది ప్రముఖుల స్వభావ స్వరూపాలను రేఖా ప్రకారంగా చిత్రించి పాఠకులకొనికే అందము. ఈ శీర్షికలో వెలువడిన తొలి తెలుగు వెలుగు ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సింఠి సోమేశ్వరరావు. ఆఖరి తెలుగు వెలుగు తెలంగాణా ఆఖరి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావు.

ఈ శీర్షికను విడదీసేటప్పుడు మాత్రమే నడపాలని ఆదిలో సంకల్పించాము. కాని, 75 వారాలు నడిచింది. “రామరావు తెలుగులను వదిలి వట్టి మైసవు వత్తులను వేస్తున్నా”ని పొరక మహాశయలు కొందరు చమత్కరించారు. తరువాత తరువాత “ఈ మైసవు వత్తులు కూడా కరువు అయ్యేరోజు కనిపిస్తుందేమో!” అన్నారని మరీ కొందరు.

కాని, ఈ 75 మంది తెలుగు-వెలుగులు విజంగా తెలుగు వెలుగులే. “కాదన్న మాదన్న” ఉండదు. వీరితో కనిపిస్తున్నాయి శ్రీ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు, శ్రీ శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు, శ్రీ దేవరకొండ వేంకటసుబ్బారావు

గారు తప్ప మిగిలినవారందరూ తెలుగువాలుంటా నేటికీ తమ వెలుగును ప్రసరిస్తున్నారు; తెలుగు నేలను కాంతిమయం చేస్తున్నారు. ఏ రందరూ యింకా అనేక కాలాలపాటు జాజ్వల్యమానంగా ప్రకాశిస్తూ, వర్ణిల్లాని కోరుతున్నాము.

తెలుగు వెలుగుల శీర్షిక అందరిచేత అపారధారణంగా అభినందనలు, ప్రశంసలు అందుకొన్నది. తెనుగుపత్రికామతల్లికకు ఈ రచనలు ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక సమర్పించిన కొత్త పూదండ అనడం సాహసం కాదేమో!

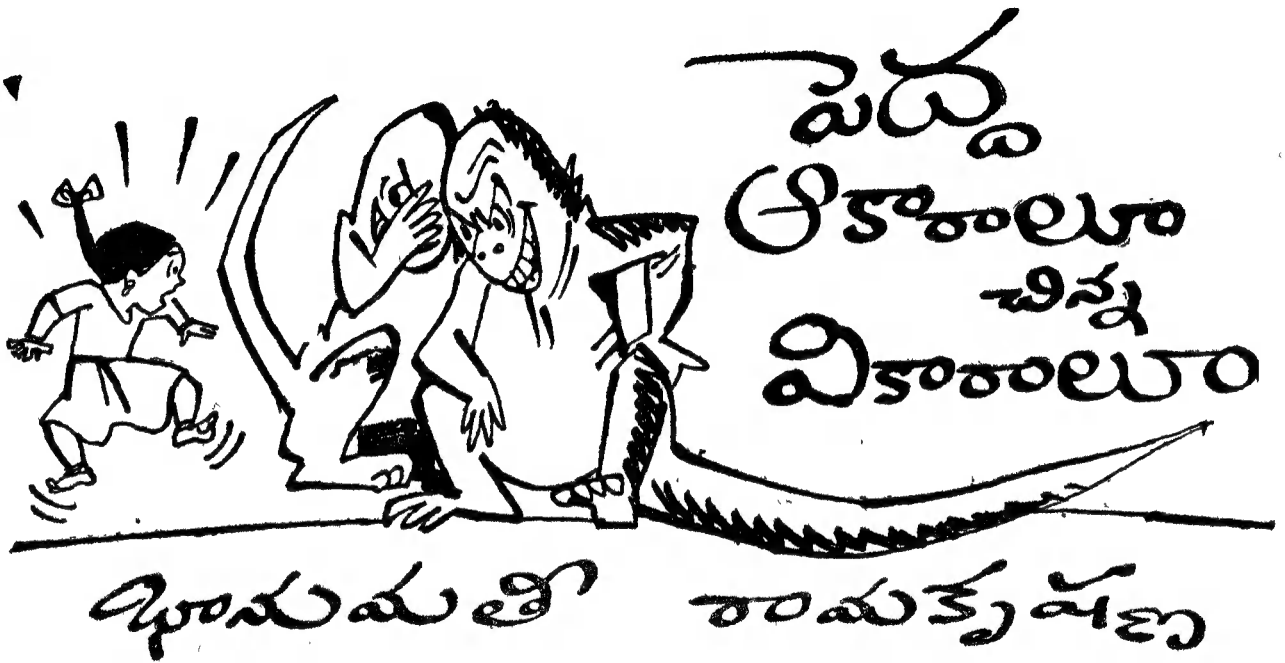
ఈ రచనలు కొందరికీ కోపలాపాలను, కొందరికీ ఆనందాన్ని కలిగించాయి. దీనిలో విద్యార్థి మేమీ లేదు గాని, విచిత్ర మేమిటంటే, ఎవరివి గురించి వ్రాయడం జరిగిందో వారే తమకు రుచి చకపోతే, స్వయంగా కోపిస్తూ, తాపిస్తూ తెలియజేస్తూ సంపాదకునికి నిరసన లేఖలు వ్రాశారు. “దేశోద్ధారకుడు ఉంటే తమ కిలాటి అన్యాయం జరిగేది కా” దని మొకటి చుట్టరికాన్ని తిరగేసి, సాధించినవారూ లేకపోలేదు. అలా స్వయంగా వ్రాసుకొనడానికి ధైర్యం లేనివారు ఇతరులమీద వ్రాసిన దానిని నెపంగా పుచ్చుకొని దూషించారు. నచ్చిన వారు మెచ్చుకొంటూ వ్రాశారు. ఇది సాధారణ విషయం.

ప్రతి తెలుగు వెలుగు నీడ ఉంటుంది. అలాగే ప్రతి వ్యక్తి ముఖంలోను సాబ్బలూ, మచ్చలూ ఉంటాయి. వాటిని ఉప్పు వాళంగా చిత్రించకపోతే అసలు వ్యక్తి కాక మరో వ్యక్తి రూపం తయారవుతుంది. వెనుకటికీ మేఘవర్షదయన ఒక

మోతుబరి ఫోటోగ్రాఫరుతో అన్నాడట : ఫోటో గ్రాఫరులో ఎర్రగా పడేటట్లు చూడమని. వెలుగునూ, నీడనూ ప్రక్క ప్రక్కన చూపిస్తేనే రూపం కనబడుతుంది. లేకపోతే అందరూ ఒకే విధంగా కనబడతారు. “తెలుగు వెలుగులు” రచనలు ఈ ఛోరణిలో వ్రాయబడినవి. అంతే కాని వేరే దురుద్దేశంతో కాదు. కాబట్టి దూషించినవారూ, భూషించినవారూ మోక్ష సమాన మిత్రులే అని భావిస్తున్నాము.

ప్రకటితమైన రచనలను పురస్కరించుకొని వచ్చిన బిరుదులు అలా ఉండగా, అత్యున్నత వారిని కొంతమందిని వదలివేశామని కొంతమంది బాధను తెలియజేసారు; వారి పేర్లను కూడా వ్రాసారు. కొందరు మహాశయలు స్వంతంగానే తమను గురించి వ్రాసి కొని, ఇంట్లో వెలుగు అని అంతే కూడా వేసి, బొమ్మతో సహా సంపాదకునికి పంపుకున్నారు. స్వంతంగా వ్రాసుకోలేని మహాశయలు ఇంకోరీ చేత వ్రాయించుకొని, ఒక చిన్న దెప్పుటేషన్తో సహా వచ్చి వ్రాత ప్రతిని దాఖలు చేసుకున్నారు. అలాటి వాటిని ప్రచురిస్తే, వారికి మాకూ కూడా గౌరవం కాదని ప్రచురించలేదు. “తెలుగు వెలుగులు” శీర్షికకింద పడటం అంటే వారెంత ఘనతగా భావించారో దానివల్ల ప్రస్ఫుట మవుతున్నది. తెలుగు లేనివారు “తెలుగు వెలుగులు” ద్వారా తెలుగుదా మనుకున్నారని మా భావం కాదు. ఎందరో మహానుభావు లున్నారు. అందరికీ వంద నాలు. అంతే కాక ఆర్డర్ హక్కురీ చెప్పివట్లు ఏ వ్యక్తికా వ్యక్తి ఒక జగత్తు. ఇక సెంటు.

ఏప్రిల్ 19-వ తేదీ సంచికలో పేరులేని కేవలం ఊహాజనితమైన తెలుగు వెలుగును గురించి హాస్య, వ్యంగ్యభరితమైన రచనను ప్రకటించదలచాము. ఆ రచనను చాతకులెవరైనా వ్రాస్తే బాగుండుననే ఉద్దేశంతో ఒక చిన్న పోటీ ఏర్పాటుచేశాము. రచన ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ఒక పేజీకి మించకూడదు. ఉత్తమరచన అని, పేర్కొనబడి, ప్రచురితమైన దానికి రూ 50/-లు బహుమతి ఇవ్వబడుతుంది. వ్రాతప్రతి మాకు మార్చి 31-వ తేదీ లో గాచేరాలి. —సంపాదకుడు

చిన్నప్పట్టునీ నాకు బల్లి అంటే చెప్పడానికి వీల్లేనంత భయం. దాని ఆకారంచూస్తే వరమ అనవ్వాలి. కొందరికి యిదే విధంగా కప్పన్నా, ఉడతన్నా, బొజ్జెంకెన్నా, తొండన్నా భయమూ—అనవ్వమూ కలగడం కద్దు....కాని ఒకరి భయాన్ని, అనవ్వన్నీ మరొకరు అర్థం చేసుకోడానికే ప్రయత్నించకపోగా విడ్డూరంగా చూస్తారు. కొందరికి బల్లి అంటే భయంలేదు గనక ఎదుటి వాళ్ళ బల్లిని చూసి భయపడుతున్నారని తెలిస్తే తాటాకులుకట్టి ఏడిపించి ఎగతాళి చేసి గోల చేస్తారు. యిందుకే పిల్లికి చెలగాటం ఎలక్కు (సాణ సంకటం అన్నారు....

ఈ ప్రాణసంకటంతో బాధ పడే ఎలకల్లో నేనొకదాన్ని....బల్లి నాకు వరమ శత్రువు....అది వుంటే గదిలో కాలు పెట్టను. ఒకవేళ అంతగా ఆ గదిలోకి వెళ్లాల్సినై పనివాళ్ళను పిలిచి ఆ బల్లిని బయటికి తరిమించి అది వెళ్లిపోయిందేదో జాగ్రత్తగా చూసి మరీ తోవలడుగు బెడతాను....యింక విధిలేని సందర్భాల్లో, పులిబోనులో తల దూర్చినట్టు భయపడుతూ, లోపలికెళ్లి అది వున్న వేపు వెళ్ళకుండా అది ఏవైపు తిరుగుతుంటుందో చూసుకుంటూ, అదీ నేనూ రాహుకేతువుల్లాగా ఎదురు బదురుగా తిరుగుతుంటాం..

ఎంత దూరంలో వున్నావరే దాని కదలిక నా కండ్లు కట్టేస్తుంది....అది కాస్త జరిగితే నాకు తెలికుండానే నా శరీరం ఆటోమేటిక్ గా యింకో వైపు జరుగుతుంది....కాని యింత కాన్సెన్ట్రేషన్ దానిమీద వుంచినా, నా అవస్థ ఎదుటి వాళ్ళ ఓపళంగా పసికట్టకుండా తంటాలు పడుతుంటాను.... ఎవరైతే నా కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వుండేప్పుడు, వాళ్ళ తలకు నరిగిన పైస విదంతి మీదనో బల్లి పొకడం నా కంట పడ్డదో (సాధారణంగా నాకంటే పడుతుంది....) యిహ ఆ

బల్లి నా నెత్తికి సరిగా పాకుతున్నంత భయమూ కంపరమూ కలిగేది....ఏ క్షణంలో వాళ్ళ నెత్తిమీద పడుతుందోనని తల్లిడిల్లిపోయేదాన్ని....ఉండబట్టలేక నా భయాన్ని వాళ్ళకు తెలినివ్వకుండా వుండేందుకు పైకి ఆముదం తాగినట్టు నవ్వుతూ.... “మీ నెత్తికి సరిగ్గా బల్లి వుంది”...అనేదాన్ని.... నాలాగే ఎదుట వాళ్ళ కూడా చెంగున గంటేసి అవతలకు దూకుతారనే ఆశతో....అట్టే....అలాంటిదేం జరక్కపోగా ఆ కూర్చున్న వాళ్ళ అరయించి కూడా జరక్కుండా తలపైకెత్తి సూటిగా బల్లిని చూస్తూ....“అదేం చేస్తుందంటే పాపం! అది మోస్తే హరమ్ త్ లో క్రిచర్” అనేవాళ్ళ అంక్ష్యంగా నవ్వుతూ. ఈమాట చిన్నప్పుడు నేచదివిన గరల్స్ స్కూలు మేష్టరమ్మ కూడా అన్నది.

ఓసారి క్లాసులో రూస్టిలక్ష్మీబాయి ధైర్య సాహసాలను వర్ణించి పాఠం చెబుతోంది మా మేష్టరమ్మ. ‘నడన్’గా నా ముందున్న బల్లికింద బల్లి కదులుతున్నట్టు అనుమానం కలిగింది...నా గుండె గతుక్కుమంది. యింక అక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా కూర్చోలేక ముళ్ళమీదున్నట్టు బాధపడ్డాను. భయంతో వణుకుతున్న నేను మాష్టరమ్మ చూడకుండా పక్క పక్కలకు జరగడం నా వరనలో కూర్చున్న పిల్లలు పసికట్టేశారు.

“ఏమోయ్ బల్లేమై నా కనిపించిందా!” అని రహస్యంగా అడిగి మెల్లిగా నవ్వుకున్నారు. నేను కూర్చున్న వరనలో కలకలం బయల్పడితే మేష్టరమ్మ కంటబడ్డది....”

“ఏమిటదీ! పాఠం వినకుండా ‘మ్యాసెన్స్’

చేస్తున్నారు!..." అంటూ కోప్పడ్చింది.

వెంటనే నా వరసలోపున్న ఒకమ్మాయిలేది ని
బడి "మరే...మరే...మేష్టరమ్మగారండీ...మరే
మరుండ్లా" ఆ పిల్లని మేమంతా "మరే" అని పిలు
స్తాంట్లాం.

"ఇంక తాలు...కూర్చో..." అంటూ కోసంతో
ఆ అమ్మాయిని కసిరింది మేష్టరమ్మ.

నే చెప్పినంటూ యింకో అమ్మాయి లేచింది.

"అసలే...మేష్టరమ్మగారండీ అసలే ... అస
లుండ్లా...అసలామ్మాయికే...అసలా..."

"అవు...నీ! అసలా పెసలా..." కోసంతో
అరిచింది మేష్టరమ్మ. క్లాసంతా ఒక్కసారి నిశ్చ
ల్లం అయిపోయింది.

కాళ్ళకు వేసుకున్న 'పై హీల్స్' చెప్పులు టకటక
మనిపించుకుంటూ 'పెద్ద రథంలా' ఒచ్చి మా
ముందు నిలబడ్చి మేష్టరమ్మ. పిల్లలంతా దిగు
ముకు పోయారు. నేను గుటకలు మింగడం మొద
లేట్టాను.

"ఎందుకు భయపడ్డావ్!.. ఏం జరిగింది

చెప్పు...!" అంటూ కోసంగాపున్న మేష్టరమ్మ
వా జెల్లంతో ముందున్న బల్లమీద గట్టిగా బాచింది.

ఆ దెబ్బకు చెంగున మేష్టరమ్మ మీదికిదూకింది...

అంతవరకూ నేను బల్లి అనుకుని భయపడ్డ కప్ప.

మేష్టరమ్మ కెప్పున కేకేసి భయంతోనూ, అస
ల్యంతోనూ కేరీబార్ మంటూ గెంతడం మొద
లేట్టింది. పిల్లలందరం నవ్వు దిగబట్టుకోలేక చచ్చాం.

కప్ప మేష్టరమ్మను వదల్లా....ఒక్కసారి 'పై జంప్'
చేసి తవక్కున మేష్టరమ్మ తల మీదికెళ్లి చతికిం
పడ్చింది.

"అమ్మో" అంటూ మళ్ళి ఒక్క పొలికేక
పెట్టి కంపరంతో ఎగరడం మొదలేట్టింది మాన్వ
రమ్మ.

ఆ ఎగరడంలో 'జేలెన్' తప్పి మేష్టరమ్మ
తవక్కున కిందపడ్చింది.

మేష్టరమ్మను కింద పడేసిన కప్ప ఒక్క గంతులో
వెళ్ళి మేష్టరమ్మ కుర్చీలో కూర్చున్నది. కిందబడ్డ

మేష్టరమ్మ కాలుబెడికి లేవలేకపోయింది. క్లాసులోపున్న
పిల్లలందరం కలిసి సాయంపట్టి లేవదీశాం. ఒకళ్ళి

ద్దరు లేచినే శరీరంకాదు, మేష్టరమ్మది. నవ్వు
అపుకోడానికి అవ్వనవలెదుతున్న మా పిల్ల కోతుల

ముఖాలమూసి కప్పగంతుల్లో అరిసిపోయి, ముచ్చె
మటలు పట్టిన మేష్టరమ్మ ఒక్కొక్క సగ్గు

తడ్చింది. మరుక్షణం తన సీట్లో కూర్చున్న కప్పను
చూసి త్రుళ్ళిపడి "అబ్బేబ్బేబ్బే....చాచాచా....

ధూధూధూ చూస్తారేం! నాసీట్లోనించి తీసేయండి
దర్జీ క్రివర్సి!" అంటూ కంపరంతో ఒళ్ళు విడి

లించుకుంది. మేష్టరమ్మ కప్ప దగ్గర కెళ్ళడానికి భయ
వదుతున్న పిల్లలంతా ఒకళ్ళ ముఖాలు యింకోళ్ళ

చూసుకుంటూ నిలబడ్డారు....

* * *

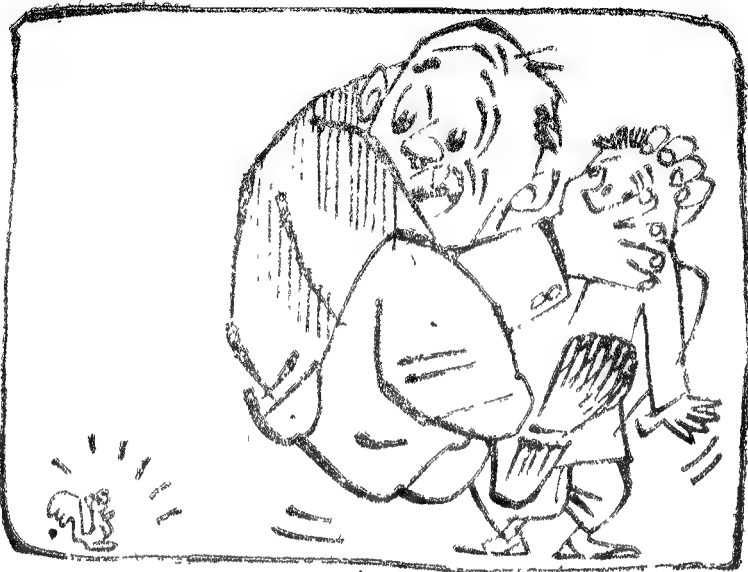
కప్పంటే భయంలేని నేను వెళ్ళి మేష్టరమ్మ
సీట్లో కూర్చున్న కప్పను 'పెన్సిల్'తో బయటికి

నెట్టేశాను....మేష్టరమ్మ నన్ను చూసి ఆశ్చ
ర్యంతో "నీకు కప్పంటే భయంలేదా" అన్నది....

'లే'దన్నాను....

"మరేందుకు యిండాక భయపడి వక్కకు జరి
గోపు" అని అడిగింది....

"అదే అదే మేష్టరమ్మగారండీ,

అదుండ్లా ఆ మ్మాయి కీ అదే...."ఆ 'అది'
చెప్పేలోగా నేనే చెప్పేశాను బల్లి అనుకుని భయ
పడ్డాను....

"వాట్! నీకు బల్లినిచూస్తే భయమా!..."
అన్నది మేష్టరమ్మ నన్ను చూసి ఎగతాళిగా
నవ్వుతూ....

"అవును మేష్టరమ్మగారూ. మీకు కప్పంటే
ఎంత బయ్యమో అంత బయ్యం అమ్మాయికి
బల్లంటే...." అంది ఓ పిల్ల.

"నాన్నెన్....బల్లినిచూసి భయపట్టం ఏమిటి
మినింగ్ లెన్....పాపం అది మోన్స్ హారవ్ లెన్ క్రివర్.

యికా కప్పంటే భయపట్టంలో అర్థం వుంది.
దర్జీ క్రివర్...." అంటూ కుంటుతున్న మేష్ట

రమ్మవెళ్ళి తనకు బదులు కాసేపు కుర్చీలో
కూర్చున్న కప్ప వెళ్ళిపోయిందో లేదోజాగ్రత్తగా

పరిశీలించి మరీ కుర్చీ ఆక్రమించుకుంది. మళ్ళి
పాతం చెప్పడానికి మేష్టరమ్మ పుస్తకం తీసింది....

కాని దృష్టి పుస్తకమీద నింపలేదు....తన చుట్టు
ప్రక్కలేవుంది చూపంతా....మళ్ళి ఆ కప్ప ఎక్కడ

ఎగిరిచ్చి మీదపడుతుందోనన్న భయంతో పాతం
ముందుకు సాగలేదు. ■ చిన్న కాగితం కదిలినా మేష్ట

రమ్మ అదిరిపడి పుస్తకంకింద పడెయ్యడంచూసి
నవ్వు అపుకోలేక సతమతమయ్యాం....యింక

లాభం లేదని గ్రహించిన మేష్టరమ్మ ఆ పూట
తన కాలు నొప్పి సాకుతో మమ్మల్ని యిండ్లకు పంపిం

చేసింది.... (బతుకుజీవుడా అంటూ బయటబడ్డ
పిల్లలందరం ఒక్కసారి గొల్లన పొట్ట చెక్క

లయ్యేట్టు నవ్వార....ఆ దెబ్బతో వారం రోజులు
మా అందరికీ శలవిచ్చింది కప్ప....

యింట్లో యీ సంగతి విన్న నాన్న "చాచా
కప్పకు భయపడే టీచరు మీకేం చదువు చెప్పింది.

యింక నువ్వు స్కూలుకు వెళ్ళనవసరంలా...."
అని మర్నాడే నన్ను తీసికెళ్ళి అప్పయ్య వాళ్ళ

చదివిన ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చేర్చించాడు.

ఆడపిల్లలూ, మగపిల్లలూ కలిసి చదివే ఆ
స్కూలు నాతావరణం అలవాటైందాకా అనన్త

పడ్డాను....మేరువర్యతలంటి మా మేష్టరమ్మను
చూసేపున్న నా కండ్లకు తిరగలి పడిలాగా

పున్న మా కొత్త మేష్టరు నలుమలా కనిపించాడు.

అమ్మోల్లో చేరిన కొత్తల్లో ఒకరోజు మా
క్లాసుకు 'పాడ్ మాస్టర్' వచ్చాడు. ఏనుగు వక్కన

ఎరచీమలాగా కనిపించాడు 'పాడ్ మాస్టర్' వక్కన
మా మాస్టరు....యద్దరూ కొత్తగా చేరిన పిల్లల

చదువు విషయం ఏదో మాట్లాడుతూ మా ముందు
కొచ్చారు....

అంతకుముందు చాలాసేపట్టుంచి నేనున్న వరసలో
ఒక కుర్రాడు తన నిక్కరు జేబులోంచి బటానీలు

తీసి తన చొక్కా జేబులో ఒక్కొక్కటి వేస్తున్నాడు.
అట్లా ఎందుకేస్తున్నాడో, దేనికేస్తున్నాడో మా

కర్తం కాలేదు... యాలోపుగా 'పాడ్ మాస్టరు' దగ్గ
రికి రావడంచూసి ఆ కుర్రాడు బటానీలు వెయ్యడం

అపి దిగుసుకుపోయి నిలబడ్డాడు. బటానీలు
పడడం అగిపోయేసరికి ఆ కుర్రాడి చొక్కా జేబులో

ఏదో కదలడం చూలోబాటు 'పాడ్ మాస్టరు' కంట
కూడా పడ్చింది....

"ఏమిటా అదీ!....నీ చొక్కా జేబులో ఏమిటి
కదుల్తోంది!... వాటిన్ దట్!" అంటూ 'పాడ్

మాస్టర్' గర్జించాడు.

భయంతో ఆ కుర్రాడు ఒక్కసారి ఉలిక్కి
పడ్డాడు. తక్షణం లాంగ్ జంప్ చేసి చెంగున 'పాడ్

మాస్టర్' మీదికి దూకింది, అంతవరకూ ఆ కుర్రాడి
జేబులో బటానీలు తిన్న ఉడతపిల్ల...

'పాడ్ మాస్టర్' ఒక్క వెర్రికేకపెట్టి వక్కనున్న
మా తిరగలిపిడిమాస్టరన్న అమాంతంగా వాటేసు

కున్నాడు....

చూస్తుండగానే మా మాస్టరు కనిపించలేదు....

కొండంత 'పాడ్ మాస్టర్' నేనుకున్న హొల్లాలో
ల్లాంటి పెద్ద కోట్లో ఓమూల కదుల్తున్నాడు

మా మాస్టరు....ఆ కుర్రాడి జేబులో ఉడతపిల్ల
కదిలినట్టు.... అంతవరకూ 'పాడ్ మాస్టర్' ఒంటి

మీద చెదా మదా ఎగిరి గంతు లేసిన ఉడతపిల్ల
టింగురంగా అంటూ 'పాడ్ మాస్టర్' బట్టతలమీది

తెగిరి కూర్చుని బటానీలకోసం గీకడం మొద
లేట్టింది....

యింక పిచ్చెత్తినట్టు కేకలు పెడుతూ, మా
మాస్టర్ను పట్టుకుని కుప్పిగంతులేయ్యడం మొద
లేట్టారు 'పాడ్ మాస్టర్'....

ఆ గంతుల్లో కూతగాయ్యలెచ్చే సంగతుల్లాగా

పున్న హెడ్ మాస్టర్ కోటు జేబులో ఏ జేబు లోనో మా మాస్టర్ తల స్వకృపయింది....

పూరిరాడక కీక్.....కీక్...అంటం మొదలెట్టాడు మా మాస్టరు నెత్తిమీద గంగలాగా కూర్చున్న ఉడత పిల్లతో వెలుతురి శివతాండవం చేస్తున్న హెడ్ మాస్టర్ మా మాస్టర్ రవన్ గమనించే స్థితిలో లేడు.

ఏం చేయాలో తెలిక అంతవరకూ గుడ్లపైజెప్పి మాస్టర్ దురవస్థ చూస్తూ నిలబడ్డ మా క్లాసు పిల్లల్లో ఎవరో ఒకపిల్లాడు ధైర్యంచేసిముందుకుచ్చి హెడ్ మాస్టరుతం గోకుతూ కూర్చున్న ఉడత పిల్లనుపట్టి తీసేశాడు....ఆ చేత్తోనే మా మాస్టర్ను కూడా హెడ్ మాస్టర్ హెడ్ లాల్ కోటు జేబు లోంచి బయటికి లాగేశాడు....

ఆయాసపడుతూ బీభత్సంగా చెమటలు కక్కు తున్న హెడ్ మాస్టర్ ఒకసారి క్లాసంతా కలయ చూశాడు. పక్కకు తిరిగి నవ్వు ఆపుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్న పిల్లలందరినీ చూసి అవమానం తోనూ, కోపంతోనూ "పూల్స్. యిడియట్స్ స్టూపిడ్స్....బుద్ధివుండక్కర్లా ఉడతల్ని తెస్తారా క్లాస్కు! ఇకమీద ఎవరైనా ఉడతల్ని తెస్తే డిస్మిస్" అని మండిపడుతూ వెళ్లిపోయాడు హెడ్ మాస్టర్....

"చిత్తం చిత్తం...." అంటూ నీరసంగా వాకిలిదాకా నడిచాడు హెడ్ మాస్టర్ జేబులో నగం చచ్చిపోయిన మా మేస్టరు....

తర్వాత మా మేస్టర్ చెప్పాడు. హెడ్ మాస్టరుకు ఉడతంటే చచ్చేంతభయం అనీ, స్కూల్లో ఉడత లెక్కువగా వున్నాయనే భయంతో ఉడతల్నిబట్టి వాళ్ళను పిలిపించి తన రూముచుట్టూ అంగరక్షకు ల్లాగా వుండాడనీ చెప్పాడు....యింక హెడ్ మాస్టర్ను కట్టేశారు మా క్లాసు పిల్లలు....హెడ్ మాస్టరు పోతుంటే దూరాన్నంచే "ఉడతా ఉడతా డోన్ నవ్వరియ్యం సాచ్" అంటూ గోలచేసేవాళ్ళు... నాకు నవ్వొచ్చింది హెడ్ మాస్టర్ అవస్థకు....కాని హెడ్ మాస్టర్ నాకుంటే ఒక విధంగా అదృష్ట వంతుడు..... ఉడతలు యింట్లో మకాం పెట్టవు... బాటిలాగే యీ బల్లలు కూడా ఏ అరణ్యంలోనో

వుండకుండా మనుషులతోటాలు యిండ్లలోవుంటూ అన్ని గడుతల్లానూ నిర్భయంగా తిరగడమే నా ప్రాణానికి సంకటంగా తయారయింది....

నేను వగలంతా బల్లల్ని వేలాడితే, బల్లలు రాత్రుళ్ళ కళ్లో నన్ను వేలాడేవి..

కళ్లో కనుపించే బల్లలు మామూలు బల్లలు కావు....మనిషి సైజు బల్లలు. నన్ను కొరకొర చూసేవి...ఏమిటో మాట్లాడుతూ తిట్టేవి నన్ను... ఎగతాళిగా నవ్వుతూ వెక్కిరించేవి....చివరకు కోపంతో నామీద దూకడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు కెప్పు మని అరిచేదాన్ని.....నా కేకలకు యింటిల్లిపాదీ నిద్ర లేవడమే గాకుండా యిరుగు పొరుగు వాండ్లు

కూడా లేచి లైట్స్ వెలుగుని పరుగెత్తుకోచ్చేవాళ్ళు మా యింట్లో దొంగలు వద్దారేమోనీ....

అసలు సంగతి అమ్మా నాన్న వాళ్ళు చెప్పగానే "భలే పిల్లే" అని నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయేవాళ్ళు. యింక ఆ రాత్రి నాకు నిద్రవచ్చేదికాదు— కన్ను మూస్తే దూకుతామంటూ కాచుకోసుండేవి నా కళ్లో బల్లలు....

"నిద్ర పోకుండా ఏమిటీ అవన్న....పోనీ బల్లిని తీసుకొచ్చి ఒకసారి దాని నెత్తిన పడేస్తే భయం పోతుందేమో" అనేవాడు విసుగెత్తిన నాన్న.... "అయ్యయ్యా యింకేమైనా వుందా! భయంతో గుండె ఆగిపోదూ!....అదేపోతుంది పెద్దయ్యాకొద్దీ" అనేది అమ్మ....

అమ్మ చెప్పినట్టు పెద్దయ్యాను. పెళ్ళయింది. పిల్లవాడు కూడా పుట్టాడు....కాని నా బల్లి భయం మాత్రం పోలేదు....

ఒకరోజు మామూలుగా పూజకు కూర్చున్నాను. ఎప్పుడు చేరిందో నా కెదురుగావున్న గోడమీద బల్లి.....గుండె జల్లుమంది. అది పూజగది. తోవ లికి పనివాళ్ళ రాకూడదని మా అత్తగారి శాసనం ఏం చేసేది!....అప్పులా పూజ 'సంపుల్'గా చేసి మా అత్తగారు ఆరగింపు తెచ్చేలోగానే బయట బద్దాను.

"ఏమిటే యీ పూట అంత తొందరగా ముగించావు పూజ! మూటింగ్ ఏమైనా వుందా" అని అడిగారు మా అత్తగారు.

"అబ్బేలేదు....రేపు శుక్రవారం ఎటూ చాలా సేపు చేయాలిగా పూజ! యీ పూట విగతా వమ్మ చూద్దామని..." అంటూ తప్పుకున్నాను.... మర్నాడు ప్రాద్దుటే పూజగదికొచ్చి ఒకసారి నాలుగు వైపులా పరకాయించి చూశాను. బల్లి కనిపించ లేదు....పోయింది. అబ్బ ప్రాణం కుదలుపడ్డది... అయినా పూజ గదిలో ఎలుకలు తిరగడం చూశాను గాని బల్లిని ఎప్పుడూ చూశ్లేదు. బల్లి కనిపించక్క పోయేసరికి విధ్యులంగా పూజకు సన్నాహాలు చేసు కుని కూర్చున్నాను....మా అత్తగారు కూడా నాకు కొంచెం దగ్గర్లో తలుపు కాసుకుని కూర్చున్నారు. గణపతికో పెంకాయకొట్టి, అమ్మవారికి కూడా

అరగింపు పెట్టి కుంకుమార్చనకు కూర్చున్నాను. 'ఓం శ్రీమాత్రే నమః ఓం శ్రీ మహారాజైవన మః ఓం శ్రీమల్లింహాననేశ్వర్యైవనమ. ఓం చిదగ్ని కుండ సంభూతా....భూ...తా' నా ముందున్న మీనాక్షి అమ్మవారికి ముద్దుగా కట్టిన పట్టుపావదా లోంచి తొంగిచూసింది బల్లి.....పై ప్రాణం పై నేస్తోయింది.

'పీటతోనహా ఎక్స్ ప్రెస్ స్పీడ్ తో జరుగున వెనక్కి జరిగివెళ్లి మా అత్తగారిమీద పడ్డాను....."ఓయమ్మ ఏమిటే.... ఏమైందే..." అంటూ ఖంగారుపడుతూ మా అత్తగారు భయంతో వణుకుతున్న నా భుజాలపట్టి కుదిపారు. యింక చెప్పక తప్పలేదు... అమ్మవారి పావడమీదున్న బల్లిని చూపించాను.

'ఓసీ నీయింట వాన గురవా. బల్లిని చూశా యితవేటు భయపడ్డావ్" అంటూ పడి పడి నవ్వారు మా అత్తగారు...

ఈ లోపుగా ఆసీనుకు బయల్దేరిన మావారు దేవుడికి నమస్కరించుకోడానికొచ్చారు.

"ఏం బల్లెనా! హతోస్మి...యిక్కడా చేరాయో! చేరకేంజేస్తాయో! యీ పూజగదిలో ఒక్క మగదేవుడు కూడా లేకపోయే...అంతా ఆడ గేంగుతోనే నీండి పోయింది. అందుకే మగదేవుళ్ళకు కోపంవచ్చి బల్లెల్ని ఒదిలారు... ఆడవాళ్ళ కూడా దేవుళ్ళే! ఆడవాళ్ళే దేవుళ్ళే...తే బల్లెలెందుకు పస్తాయో" అంటూ పాడి.

"ఓ వెంకటేశ్వరా శంభో శంకరా బల్లెలు రాకుండా చేసే శక్తి మీ భార్యల దగ్గర లేదని తెలిపోయింది. మీరైనా యీ బల్లెల్ని యికమీద యీ గదికి రాకుండా చూస్తేనే మీ భార్యలకు ఎప్పుడైనా ఓ టెంకాయ చిప్ప దొరుకుతుంది...లేదాంటే పూజా గది బండ్" అని మా వారు నన్ను కాసేపు ఏడిపించి అమ్మవారి పావడమీదున్న బల్లిని బయటికి తరిమేసి, "యింక నీ పూజ స్థిమితంగా కాసి...." అంటూ ఆసీను కెళ్ళిపోయారు.

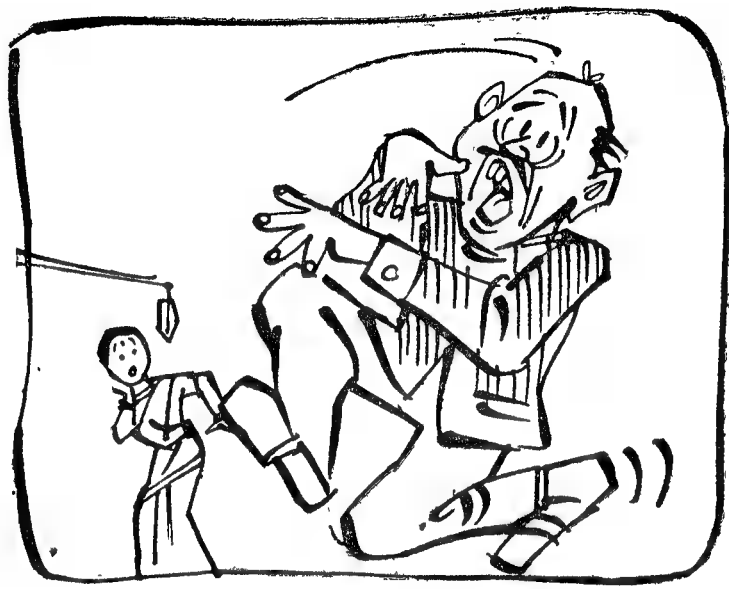
"ఓసీ నీ భయం బంగారంగానూ...ఎంత భయమే...." అంటూ మళ్ళీ ముందుకుపడి నవ్వారు మా అత్తగారు...మీ మూలనుంచో 'మ్యాన్' మని నన్నుగా వినిపించింది....

'నడవ్' గా మా అత్తగారి నవ్వు ఆగిపోయింది. ... ఉన్నట్టుండి మా అత్తగారి ముఖం ఎందు కల్లా నీరియన్ గా మారిపోయిందో నా కర్ణం కొలేదు. . మళ్ళీ పూజకు కూర్చున్నాను.

కిచకిచమంటూ అటికమీద శబ్దం వినిపించింది మరుక్షణం రెండు ఎలుకలు క్రిందికి దూకాయి. వాటి వెనకాలే మా అత్తగారి ముందుకు దూకింది వో గిండుపిల్లి ..

"వోయమ్మ చచ్చానేవ్ !" అంటూ ఒక్క వెలికికే పెట్టి అమాంతంగా వచ్చి నామీద పడ్డది భయంతో కండ్లు గట్టిగా మూసుకున్న మా అత్తగారు మా అత్తగారికి పిల్లి అంటే అంత భయమని నా కంఠవరకూ తెలిదు నవ్వుపుకోడానికి అవస్థ పడ్డాను పిల్లి వెళ్లి పోయి అరగింబయినా మా అత్తగారు ■ భయంతో నన్ను వదల్లా అందుకే కాబోలు వంటింటో అవిడ చుట్టూ ఎలకబో న్గుండేవి. (నలిరోజూ గది కొక ఎలకబోను పెడుతుండేది ...

అరోజు నా పూజకు అన్నీ విన్నారే నేను బల్లిని చూసినరోజు ఏదో ఒక హడావిడి జరిగి

చేస్తున్న పనికి 'బ్రేక్' పడేది.

ఒకసారి రికార్డింగ్ జరుగుతోంది. మైక్ ముందు కూర్చుని పాడుతున్నాను. ఎప్పుడొచ్చిందో, ఎట్లా వచ్చిందో నా ముందున్న మైక్ వెనక నుంచి తొంగిచూసింది, బల్లి గుండె రుల్లు మంది. పాడుతున్న నా గొంతు భయంతో బిగు మకుపోయి 'కిక్ కిక్' అంటు విన్న సౌండ్ యింజిన్ 'కట్ కట్' అంటూ గోలెత్తేదు. బలం అంతా కూడగలుబ్బుకుని ప్రాణం అరచేతిలో పెట్టుకుని ఒక్క దూకుతో ■ కుర్చీలోంచి బయటపడ్డాను. నాతోపాటే బల్లి కూడా అన తలికి దూకి వెళ్ళిపోయింది

"ఎన్నమ్మా ఎన్న ఆచ్చి!".... అంటూ ఖంగారు పడుతూ వచ్చిన సౌండ్ యింజిన్ కు ఏం చెప్పాలో తెలిక అలాంటి సందర్భాల్లో నా మామూలు 'అమడుం నవ్వు' తో 'ఒణ్ణమిల్లె' 'ఒణ్ణమిల్లె' అన్నాను.

"ఏమిటి! బల్లెనా!" అంటూ నవ్వారు మా వారు కూడా. చచ్చాను. ఈ లో గా ఏమిటేమి టంటూ ఆర్కెస్ట్రావాళ్ళంతా కూడా చుట్టూ చేరారు.

చెప్పాడని కండ్లతో బ్రతిమాలుకున్నాను మావార్ని. అబ్బే ధర్మరాజును చంపి పుట్టారు మావారు. అబద్ధం చెప్పారు. ధర్మరాజైనా సంస్కృతంలో సగం చెప్పాడు. కాని మావారు ఆచ్చ తెలుగులో నా భయం సంగతి పూర్తి నిజం చెప్పారు. అంతా ఒక్కసారి గొల్లన నవ్వారు. నా ప్రాణం చచ్చిపోయింది.

"అడేడే ! పల్లి అన్నా యివ్వకపు భయమా ! అడేన్నపణ్ణం అమ్మా ! మోస్ట్ హారన్ లెస్ క్రిచర్" అని మా సౌండ్ యింజినిరు తెలిగ్గా నవ్వుతూ మైక్ దగ్గరికెళ్ళి కర్పిన్ తో మైక్ మీద నున్న దులిపాడు. తక్షణం జలాయువు లాంటి రెక్కల్తో 'ఏరోప్లేన్' లాగా ఎగిరి సౌండ్ యింజినిరు రెండెకరాల నుదురుమీద 'సేఫ్' గా 'లేండ్' అయింది వో బొజ్జెంక.

కెప్పున కేకేసి భయంతోనూ, అనవ్వాంతోనూ మెలికలు తిరిగి వెళ్ళెకిలా పడ్డాడు సౌండ్ యింజినిరు.

'కెకెకె తెతెతె అడి పుడికడి'

యిత్యాది సంధిమాటల్తో కాళ్ళ చేతులు తపతప కొట్టుకుంటున్న సౌండ్ యింజినిరు అవస్థ ఏమిటో తెలిక స్వన్నయి చూస్తూ పుడి పోయాం.

చలుక్కున మావారు తన చేతులో ఉన్న కర్పిన్ తో సౌండ్ యింజినిరు నుదురు ఎద్దులా దున్నుతున్న బుజ్జెంకను తరిమేశారు. అప్పుడు నా కర్ణమైంది. ఆ బొజ్జెంకెను మైక్ మీదే చూసే బల్లి పరుగెత్తుకొచ్చి ఉంటుంది. ఒళ్ళ జలద రించింది. చెమటలు కారుతున్న సౌండ్ యింజినిరు చూసి నవ్వు ఆపుకోలేక ఆర్కెస్ట్రా వాళ్ళంతా రికార్డింగ్ రూము బయటికి పరు గెత్తారు. తర్వాత తెలిసింది. సౌండ్ యింజినిరుకు బొజ్జెంకంటే చచ్చేంత భయం అపి, దాన్ని తమిళంలో "కరుప్పాంబాచి" అంటారనీ, దానిపేరు చెబితేనే అదిరివడతాడనీ, అందుకే ఆ సౌండ్ యింజినిరు అంతా "కరుప్పాంబాచి" అంటూ చాటుగా గోల చేస్తూంటారనీ పాపం, అతన్ని చూసి నాకు జాలివేసింది. అలాంటి వాళ్ళ అవస్థ నే నొక్కడాన్నే అర్థం చేసుకోగలనేమో అనిపించింది.

ఒకసారి ఎవరిదో పిత్తురు షూటింగుకు వెళ్ళాను.

అది ఒక బ్రహ్మాండమైన అరణ్యం పెట్టు. ఒట్టి అరణ్యం మాత్రమే కాదు. వో పాడుబడ్డ దేవాలయ మంటపం దాని చుట్టూ అరణ్యం.

■ పెట్టు నేను పనిచేసే ఆ పిత్తురుకోసం వేసింది కాదు. అయినా ఆ పెట్టు ■ సంవత్సరం ప్రాధ్యూ సర్గ పాలిటి కామధేనుపూ, కల్పవృక్షమూ ఆయి కూర్చుంది. ఆ పెట్లో షూట్ చేయని ప్రాధ్యూ సర్ లేడు. ఆ సంవత్సరం తయారయిన అన్ని పిక్చర్లలోనూ, అరణ్యరోదన ఘట్టాలన్నీ అక్కడే తీశారు. ఒకవేళ ఎవరి పిత్తురోగ్గే నైనా అరణ్యం సీను లేకపోతే కొత్తగా కల్పించి సీన్ను వ్రాయించి మరి షూట్ చేశారా అరణ్యంలో. యిండస్ట్రీలో ఉన్న అర్థిస్థులంతా ఆ అరణ్యంలో ■ కొమ్మో పట్టుకుని కాసేపు ఏడ్చి వెళ్ళారు.

ధర్మరాజును య కు డు | వళ లడిగింది

ఆ అరణ్యంలోనే—రాముడు సీతకోసం వాపోయింది ఆ దండకారణ్యంలోనే. వ్యాసులు భారతం వ్రాసింది ఋషులు తపస్సు చేసింది కూడా ఆ నైవిశా రణ్యంలోనే. అదే కథానాయకి కష్టాలకు కాకులు దూరని కారణవి. అదే దార్లకొట్టే దొంగలకు చీమలు దూరని చిట్టడవి అయింది. ■ అరణ్యమే స్పూడియోలో లేకుండా ఎక్కడైనా బయటన్నట్లుంటే దలైలామా కూడా ఆ అరణ్యంలోనే వచ్చేవాడు ఇండియాకు.

ఆ అరణ్యం యింకా కొంతకాలం ఆ స్పూడియోలో ఉంటే దాని ప్రతిభ స్థలపురాణంలో కేక్సేదే. కాని పాములు, తేళ్లు, ఎలకలు, పంది కొక్కులు యిత్యాది స్పూడియో అడివిమృగాలు చేర్చున్నాయనీ, యింకా కొన్నాళ్లు ఉంచితే పులులూ, సింహాలూ కూడా చేరవచ్చని భయపడ్డ ఆ స్పూడియో యజమాని ఒక సంవత్సరంగా ఉన్న ఆ అరణ్యానికి పుట్టివరోజు పండగ చేసి ఆ పెట్టు, పీచేయించాడు.

అది తీసేసేముందు ఆ చరిత్ర ప్రసిద్ధిగాంచిన అరణ్యానికి నేనూ వెళ్లాను—కాస్తేపు ఏదీ రావడానికి రోజు నాతోబాటు నా ఇష్టసఖి పాత్రధారి మరో అమ్మాయి కూడా ఉంది. ఒక సంక్రంగా పాతుకుపోయిన ఆ అరణ్యం చిన్న చిన్న భయానక సజీవంగా కనిపించింది.

బడడ దేవాలయమంటునంతో మొదటి పాము ఏర్పాటు చేశారు. 'రెడీ సైలెన్స్' అంటూ అరిచాడు డైరెక్టర్.

'షాట్' కోసం నా ఇష్టసఖి మేకప్ సరిజేసుకుంటుంటే మామూలు ప్రకారం నా కండ్లు మంటపం స్తంభాలమీది కెళ్లాయి ఏదో పురుక్కోసం చరచర వస్తోంది నేనున్న వైపుకే పెద్ద బల్లి. ప్రాణం ఎగిరిపోయింది. 'యాక్షన్' అంటూ అరిచాడు డైరెక్టరు. యాక్షన్ లేదు, పాడూ లేదు, ఒక్కదూకులో వచ్చి అరణ్యంలో పడ్డాను.

"కల్ కల్ కల్ ఏమిటమ్మా ఏమైంది" అంటూ పరుగెత్తుకొచ్చాడు డైరెక్టర్. ఇంతలో ఎవరో "పాము ఏమో" అన్నారు. అంతా "పాము పాము ఎక్కడ, ఎక్కడ వెదకండి" అంటూ మంట మమలొకీ పరుగెత్తారు డైరెక్టర్ తో సహా.

"ఏమమ్మా, పామును చూశారా! ఏవైపు వెళ్లింది" అంటూ నా ఇష్టసఖి వెదుకుతున్న నన్ను చూసి ఆశ్చర్యం అడిగింది.

అటూ, యిటూ హాసీ మెల్లిగా "పాము కాదు బల్లి" అన్నాను

ఒక్కసారి గొల్లమని నవ్వింది నా ఇష్టసఖి.

ఆ అమ్మాయి నవ్వు విని పాముకోసం వెతికే వాళ్లంతా పరుగెత్తుకు వచ్చారు.

"ఆమెకు బల్లిని చూస్తే భయంలాగుందండీ. అందుకే అట్లా పరుగెత్తుకొచ్చారు" అంటూ మిస్సీ గెంబడి నవ్వింది. అందరూ ఆ అమ్మాయితో గుళి కలిపారు నా బల్లి మండింది. ఎవరి భయం వాళ్లది ఏళ్లకెంత తెలుసు!

మూతి ముడుచుకున్న నన్ను చూసి డైరెక్టర్ "అదే అదే చేస్తుందమ్మా. మోస్ట్ హాకమ్ లెస్ డ్రీవర్ ఉండండి. దాన్ని అక్కణ్ణించి తరిమేయిస్తాను" అంటూ అందరూ ఆ బల్లి వెనకాల పడి దాన్ని అరణ్యంలోకి తరివారు.

పెద్ద ఆకారాలూ చిన్న వికారాలూ

యింకా భయపడుతూనే మంటపం దగ్గరకెళ్లాను.

"సర్వలేదు రండి, బల్లి వెళ్లిపోయింది. నేనున్నానుగా, భయంలేదు రండి" అంటూ నా ఇష్టసఖి నా చేయి పట్టుకుని మంటపం దగ్గరికి లాక్కెళ్లింది. అంతవరకూ నా దగ్గర మాట్లాట్టానికి భయపడ్డ ఆ అమ్మాయికి బల్లి భయంతో నేను ఒక్కసారిగా తొక్కువైపోయాను. చీ చీ యీ బల్లి నా పరుపు తీస్తోంది అనుకుని మనసులో బాధ పడ్డాను.

"ఎస్, రెడీ స్టైట్" అంటూ కేకేశాడు డైరెక్టర్. చుట్టూ నోసారి కలియచూసి కుదుట పడ్డ మనసుతో 'యాక్షన్' ఏమిట్ అప్పుడంతో విచడం మొదలెట్టాను.

నా ఇష్టసఖి కష్టాల్లో ఉన్న నాకు (కథానాయక) డైర్యం చెప్పే పాటు అది.

"యాక్షన్" అరిచాడు డైరెక్టర్. విచారంగా కూర్చున్నాను. నా ఇష్టసఖి డైలాగ్ మొదలెట్టింది.

"అమ్మా అడైర్యపడకండి మీకు అండగా నేను ..." యింకా డైలాగ్ పూర్తికాలేదు. ఉన్నట్లుండి ఏవైపునుండి దూకిందో బ్రహ్మాండమైన పోతులాంటి తొండ ఒక్క దూకు దూకి నా ఇష్టసఖి జడ పట్టుకుంది గట్టిగా

"బాబోయ్" అని ఒక్క గాపురక పెట్టి భయంతో నన్నొచ్చి కావలించుకో బోయింది నా ఇష్టసఖి. బల్లి గాభరాలో పున్న నేను తుళ్లిపడి వెనక్కు జరిగాను. అంతా "కల్ కల్ కల్" అని కోరస్ పాడుకుంటూ మా దగ్గరికి పరుగెత్తుకొచ్చారు.

భయంతోనూ, అనవ్వుతోనూ చెమటలు కక్కుతున్న నా ఇష్టసఖి రెండు చేతులూ బార

ఎవని పట్టుకున్నా నిలవకుండా ఎగరని రెట్టింది.

"అరె ! తొండ పట్టుకుంటే ఏమిళ్ల గాడిదలు ఒక్కసారి అరవాలంటారే ! యిప్పుడెట్లా ! 'మట్టుపక్క రెక్కడైనా ఉన్నాయా' గాడిదలు ?" అన్నాడు హడావిడి పడుతున్న అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ అవతారం.

"ఆ ఉన్నాంగా ! మనం అంతా ఒక్కసారి అరిస్తే సరి" అన్నాడు షూటింగ్ జరుగలేదని ఒళ్లు మంటగా ఉన్న డైరెక్టర్ విరాళ పడుతూ.

"లేదు సార్ .. యిది నేనటం కాదు. పెద్ద వాళ్లన్నదే" అంటూ సమర్థించుకున్నాడు అవతారం. ముచ్చెమటలు పోసి మూర్ఛపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న నా ఇష్టసఖి జడ తొండ విడిచి పెట్టలేదు యింకోవైపు కూతురు అవత్తుకు ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూ పెడుతూ ఎగురొంది నా యిష్టసఖి తల్లి జడను పైకెత్తి పట్టుకున్న డైరెక్టరు జడ నొకసారి గట్టిగా విడిచి చాచు .. తొండ వదల్లా, కర్రతో అవలించారు, కదల్లా.

"నేను చెప్పలేదా సార్ ! లాభంలేదు. జడ కత్తిరించాల్సిందే" అన్నాడు అతివాగుడు అవతారం.

"నీ మొఖం యీదా ఎంతమాటన్నాన్ ! ... నీ జాట్ల కత్తిరించుకో, నీ తల బోడి కొట్టిం చుకో" అంటూ అవతారమీద విరుచుకు పడ్డది నా ఇష్టసఖి తల్లి. తక్షణం వెనక్కు తగ్గి గుంపుతో కలిసిపోయాడు అవతారం

అవిడ గొడవకు నాకు నవ్వుతోపాటు చలు

క్కున స్ఫురణ కొచ్చింది.

"ఆ అమ్మాయి జడమీద పూలకు బదులుగా పెట్టుకున్న సీతాకోక చిలకను తీసిపోయింది" అన్నాను. వెంటనే ఆ అమ్మాయి జడమీదున్న ప్లాస్టిక్ సీతాకోకచిలకను పిన్నుతో సహా లాశి అవతల పారేశాడు డైరెక్టర్. తక్షణం ఆ చిలకతో పాటే జడ వదలిపెట్టి కిందికి దూకింది తొండ.

"అరె !" అంటూ అందరూ ఆశ్చర్యంగా నవ్వేపు చూశారు.

(61 వ పేజీ చూడండి)

మేరునగధీరుడు పండితపంత్ చరమయాత్ర: స జలనయనాలతో ప్రజల వీడ్కోలు

మేరు నగధీరుడు పండిత గోవింద వల్లభ పంత్ కన్ను మూయడంతో భారతదేశం దుఃఖసాగరంలో మునిగిపోయింది. నిజాయితీ, సత్త్వవర్తన, నిష్పావ్యత దేశసేవ వారిని అంతటి మహా నాయకుణ్ణి చేశాయి. పండిత పంత్ దక్షతగల పరిపాలకుడు; పెద్ద మనిషి. అంతన్న మారినా, పూర్వపు విశ్రుతులను జ్ఞానకం ఉంచుకొనడంలోనే వారి నడుగు సంతతి ద్యోతకమయ్యేది. పంతుడి మహా రాష్ట్రుడు. వారి పూర్వులు అత్యంత పర్యత ప్రాంతాలకు తరలి వచ్చారు. హిందూ ముస్లిం సమన్విత సంస్కృతికి గంగా మైదానంలో ఢిల్లీ-లక్నో మండలం పట్టుకొమ్మ. ఆ సంస్కృతికి పంత్ చిహ్నంగా వుండేవారు. “నైనిలాల్ కు చెందిన యువక న్యాయవాది” ఒకరు కాంగ్రెసుతో చేరటం ఈ నాటికి కొందరికి జ్ఞాపకం ఉన్నది. ఇది జరిగి అప్పడే 37 సంవత్సరాలైంది. శాసన నిర్మాణ సంస్థలలో ప్రవేశించ వచ్చునా, లేదా అనే విషయమై గాంధీజీతో అభిప్రాయభేదంవచ్చి పండిత మోతిలాల్ నెహ్రూ 1924 లో ఆయనతో తెగతెంపులు చేసుకుని స్వరాజ్య పార్టీని నెలకొల్పిన రోజులవి. స్వరాజ్యపార్టీ వారు చేసే పనులనుగాని, చెప్పే మాటలనుగాని పట్టించుకోవనసరలేదని గాంధీజీ “మార్పు కూడ దనే వారికి” సలహా యిచ్చారు. “ప్రశాంతంగా,

నిజాయితీతో, నిరాడంబరంగా పని చేయడంలో విశ్వసం ఉన్న కార్యకర్తలందరికీ ఖద్దరు, జాతీయ పాతకాలలు చాలని” గాంధీజీ అన్నారు. వ్యర్థమైన చర్చలకు స్వీకృతిచ్చే “శాసన సభలలో ప్రవేశించటం సహకార నిరాకరణ సిద్ధాంతానికి ఏమాత్రం విరుద్ధం కానట్లు నిరూపించుచున్నా”మని పండిత మోతిలాల్ నెహ్రూ వేరొక వంక ప్రకటించారు. స్వరాజ్యపార్టీని ఏర్పాటు చేసిన తరువాత లక్నోలో తమ తరఫున పని చేయగలిగిన వారొకరు పండిత మోతిలాల్ కు కావలసి వచ్చారు. చిరు నవ్వు చిందిస్తూ నును సిగ్గుతో ఉన్న పండిత పంత్ ను ఆయన పసి గట్టారు. పంత్ అప్పటికే వాడనలో దెబ్బకు దెబ్బ తియ్యటంలో దిట్ట అనిపించుకున్నారు. స్వరాజ్యపార్టీ కార్యకర్తల సమావేశంలో తమకు తోడుగా ప్రసంగించవలసిందని పండిత మోతిలాల్ ఆయనను కోరారు. పండిత పంత్ ప్రసంగించటమేమి, నాయకుడుగా ఎన్నిక కావటమేమి ఒక్క సారిగానే జరిగాయి. ఇది 1924 సంవత్సరంలో మాట. అప్పటినుంచి పండిత పంత్ అవీటి కాయేడు బలం పుంజుకున్నారు. ఉత్తరప్రదేశ్ శాసన సభలో తమ సామర్థ్యాన్ని నిరూపించుకొని స్వర్గీయ భూలాభాయ్ దేశాయ్ తోపాటు కేంద్రంలో అడుగుపెట్టారు. ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానంపై ఆయన మండిపడేవారు. నాటి ఆర్థిక మంత్రి సర్ జేమ్స్ గిగ్గి ఆయనపై హడలెత్తిపోయే వారు. సర్ జేమ్స్ తమ స్వీయ చరిత్రతో ఇలా వ్రాసుకున్నారు. “కేంద్ర శాసన సభలో కాంగ్రెసు పార్టీతో మంచిగానే నెట్టుకు రాగలగాను, అందునా విభిన్న సందాలో నాయకులైన త్రిమూర్తులు భూలాభాయ్ దేశాయ్, పండిత గోవింద వల్లభ పంత్, సత్యమూర్తి గారలతో ఇబ్బంది లేకుండానే వ్యవహరించగలిగాను.” భారత ప్రభుత్వం 1935 సంవత్సరం చట్టాన్ని అమలులోకి తెచ్చిన తరువాత పండిత పంత్ అప్పటి సంయుక్త రాష్ట్రాలకు (ఇప్పటి ఉత్తర ప్రదేశ్) తిరిగివెళ్లి, ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. వారినిగూర్చి సర్ జేమ్స్ మరొకచోట ఇంకా ఇట్లా వ్రాశారు : “ఆర్థిక వ్యవహారాలలో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో. ముఖ్యంగా పెద్ద రాష్ట్రాలలో నాకు చాలా పని ఉండేది. కాంగ్రెసునాయకు లందరిలోను శ్రీ రాజ గోపాలాచారి, పండిత పంతు ఆర్థిక మంత్రులుగా చూపిన సామర్థ్యం అనుపమానమైనది.” ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగాఉండి అధికారం లోను, ప్రతిష్ఠలోను పండిత పంత్ ఉన్నతశిఖ

రాన్ని అందుకున్న తరుణంలో న్యూఢిల్లీ వచ్చి తన మంత్రివర్గంలో దేశీయ వ్యవహారాలమంత్రిగా చేరవలసిందని ప్రధానమంత్రి ఆయనను ఆహ్వానించారు. పంత్ జీ ఉత్తరప్రదేశ్ విడిచి వచ్చిన తరువాతగాని, పరస్పర విరోధభావంతో తలపట్టు పట్టుకొనే వివిధ వర్గాలను ఏకీకృతంగా నడిపించటంలో ఆయన చూపిన సామర్థ్యం స్పష్టం కాలేదు. పండిత పంత్ అస్తమయంతో ప్రజ్ఞాశాలి, అసమానబుద్ధి వైభవగల పార్లమెంటేరియన్ ఒకరు పార్లమెంటుకు కరువయ్యారు. ప్రధానమంత్రి వలెకాక, ఆయన ఎప్పుడూ నిగ్రహంతోనే వ్యవహరించేవారు. అయితే దెబ్బకు దెబ్బ తీయటంలో ఆయనకు ఎప్పుడూ వెనుకంజ వేసేవారుకాదు. కమ్యూనిస్టులను తట్టుకొని నిలువగలిగిన సామర్థ్యం ఆయన ఒక్కరికే ఉన్నది. రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లును పార్లమెంటుచేత ఆమోదించ చేయడానికి ఆయన ఎదుర్కొనలసివచ్చిన చిక్కులు బహుకొద్దిమందికి మాత్రమే తెలుసు. అయినా ఆయన ఆ పనిని బహు దక్షతతో నిర్వహించుకు రాగలిగారు. “భారతదేశం నాయకులు, రాజకీయ సంస్థలు” అనే పేరుతో ఇటీవల వెలువడిన ఒక గ్రంథంలోని కొన్ని వాక్యాలను ఇక్కడ ఉదహరించటం ఆప్యంతంకాదు: “భారతదేశం రాజకీయాలలో విశిష్టమైన నాయకత్వం అభివృద్ధి చెందటం కంటికి నడురుగా కనిపిస్తుంది. ప్రాచీన సంప్రదాయాలనుంచి విడిచడంతో ఒకరకం నాయకులను, అనుసరించాలనే వైఖరి బలవత్తర మవుతుంది. సంస్థానాధీశుల, భాగ్యవంతుల, అధికారం, ప్రభావం త్వరితగతిని క్షీణిస్తున్నాయి. సంప్రదాయసిద్ధమైన ఆధిపత్యముందు గౌరవం నశించటంవల్ల నూతన అనుబంధాలను ఏర్పాటు చేసుకునే ప్రయత్నం జరగటం సహజం. ఇలాంటి సందికాలంలో ఈ నాయకులు ఆలోచించు భర్తీ చేయవచ్చు. ఇది నాయకులకు అనుయాయులకు మధ్యగల ఒక విశిష్టమైన సంబంధం. గాంధీజీ, కొంతవరకు శ్రీ నెహ్రూ ఈ విధమైన నాయకులుగానే వెలుగులోకి వచ్చారు. పంత్, ప్రసాద్, రాజగోపాలాచారి, పటేల్ ఆచరణ యోగ్యమైన వినుత ప్రమాణాలను సృష్టించారు.” దేశాన్ని స్వర్గీయ సుదానోపేనుంచి ఆయన

విధానంనుంచి రక్షించి పండిత వంత్ ఉత్కృష్టమైన సేవ చేశారు.

సుబాన్ బోన్ 1938 లో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యారు. కాని ఆ సంవత్సరాంతంలోగానే మహాత్మాగాంధీతో ఆయనకుగల సంబంధం జాగా దెబ్బతిన్నది. ఆకాలంలో సుబాన్ బోన్ ఇలా వ్రాశారు: "సుపరిచితమైన పంధాను వదలి అజ్ఞాత మార్గాన్ని వెదకటమే పరమార్థంగాగల జీవితం ఆకర్షిస్తున్నంతగా మరొకటిదీ నన్నీనాడు ఆకర్షించటం లేదు. ఆమార్గం బాధామయమైనప్పటికీ, దానిలో ఆనందం కూడా ఉన్నది. దానిని కటిక చీకట్లు ఆవరించినా, ఉపస్థు కూడా లేకపోలేదు. ఈ మార్గములో అడుగిడవలసిందిగా నేను నా దేశ ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను."

బోన్ 1939 లో మళ్ళీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవికి పోటీ చేసి, కొద్దిసేపటి వాళ్ళ అధ్యక్షతలో మహాత్మాని అభ్యర్థిని ఓడించారు. బోన్ ఎన్నిక తమ ఓటమి అని గాంధీజీ ప్రకటించారు. ఈ ఓటమిని విజయంగా మార్చినవారు పండిత వంత్.

గాంధీజీ అనుయాయులు, బోన్ అనుయాయులు తమ తమ బలాబలాలు తెల్పుకునేందుకు త్రిపుర కాంగ్రెసు అవకాశం కల్పించింది. ప్రథమ దశ పోరాటం కార్యదర్శినివేదికపై జరిగింది. ఈ నివేదిక అఖిల భారత కాంగ్రెస్ సంఘం ముందు చర్యకు వచ్చినప్పుడు, ముందుగా కాంగ్రెసు కార్యవర్గం దీనిని ఆమోదించనిదే కాంగ్రెసు సంఘం ఆమోదించ

న్యూడిడ్ లేఖ

వచ్చునా అనే అధిక్షేపణ వచ్చింది. నివేదికను అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘం ముందు ఉంచవచ్చునని అధ్యక్షుడు బోన్ నిర్ణయించారు. తదుపరి సంఘం నివేదికను ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. రెండవదశ పోరాటం పండిత వంత్, మరో 160 మంది సభ్యులు తాము ఒక తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించదలచినట్లు అధ్యక్షునకు తెలియజేయటంతో ప్రారంభమైంది. "రానున్న సంవత్సరంలో క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడే అవకాశం కన్పిస్తున్నందున, ఈ పరిస్థితిమించి కాంగ్రెసు సంస్థను, దేశాన్ని కాపాడి విజయాన్ని సాధించగలవారు గాంధీజీ ఒక్కరే కనుక, కాంగ్రెసు కార్యవర్గం, వారి విశ్వాసాన్ని సంపూర్ణంగా పొందగలిగిందిగా ఉండాలి. ఈ కారణంచేత గాంధీజీ ఇష్టాన్ని అనుసరించి, కార్యవర్గాన్ని నియమించవలసిందిగా అధ్యక్షునకు విజ్ఞప్తి చేయడమైనది."

ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు అనుమతించాలా? అక్కరలేదా? అనే సమస్య ఏర్పడింది. ఒక వర్గంవారు అసలి తీర్మానాన్ని పరిశీలించే అధికారం అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘానికి లేద

న్నారు. అధ్యక్షుడు ఈ వాదాన్ని బలపరుస్తూ, తీర్పు చెప్పారు. అయితే తీర్మానాన్ని విషయ నిర్ణయ సంఘం పరిశీలనకు అనుమతించేందుకు ఆయన సంసిద్ధత వెల్లడించారు.

మహా సభతో ఇంతకంటే పెద్ద తుఫాను చెలరేగింది. కాని చివరకు ఎలాగైతేనేమీ తీర్మానం వెళ్లింది. దీని పర్యవసానంగానే సుబాన్ బోన్ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా చేయటం జరిగింది.

గతాన్ని పరికించిమాస్తే, దేశాన్ని సుబాన్ బోన్ నుంచి ఆయన అనుయాయులనుంచి కాపాడింది పండిత వంత్ తీర్మానమేననే విషయం స్పష్టమవుతుంది. వంత్ భారత దేశాన్ని కాపాడి గాంధీజీ ప్రతిష్ఠను పునరుద్ధరించారు.

పండిత వంత్ కు న్యూడిడ్ లేఖ సముచితమైన "విద్వేషం" ఇచ్చింది. పార్లమెంటు ఉభయ సభల కార్యక్రమాలను వాయిదా వేశారు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నీ మూసివేయబడినవి. బ్యాంకులూ, పైతం పని చేయలేదు. విదేశీ దౌత్య ప్రతినిధులు తమ కార్యాలయాలపైన పతాకాలను సగానికిడించి, ప్రప్రథమంగా నూతన దౌత్య మర్యాదను సృష్టించారు. విందులు, వేడుకలు రద్దు చేయబడినవి.

వేలాది ప్రజలు రోడ్డుకు ఇరుపక్కలా బారులుతీరి నిల్చుని ఆ మహా నాయకునకు శ్రద్ధాంజలి సమర్పించారు. ఆయన నిష్క్రమణంతో ఏర్పడిన ఖాళీని భర్తీ చేయటం దుస్సాధ్యమైన పని. ★

కడుపునొప్పి జాగ్రత!

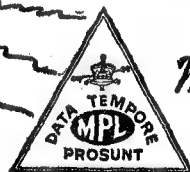
దాన్ని అలక్ష్యం చేయకండి: ఆశ్రద్దచేశారా. పులి తేపులు, జీర్ణకోశ ప్రణాలు, అజీర్ణం లేక కడుపు, ఉబ్బరం మొదలగు తీవ్రతర ఉదరవ్యాధులకు అది దారితీస్తుంది.

అసిడోమ్యాగ్ టాబ్లెట్ నొప్పులను ఆపి, గుణపరచి, లోపలి ప్రణాలను మాన్పును. అది జీర్ణక క్రిని సయితం చక్క-బరచును

అసిడోమ్యాగ్ టాబ్లెట్టులు
(ACIDOMAG)

ఒక్కసారి ఎప్పుడూ
అందుబాటులో ఉంచుకొనండి

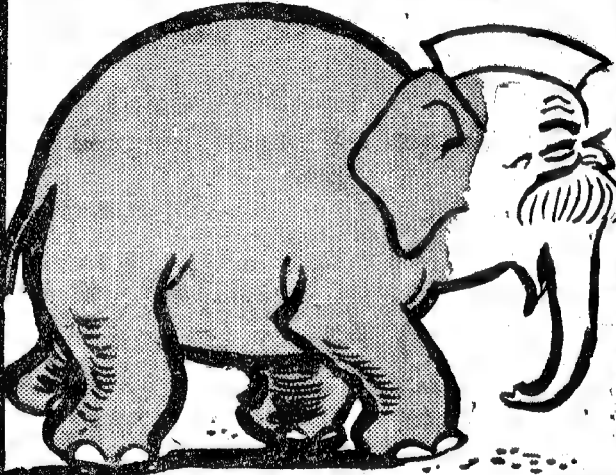
M.A.C. Margarets Pharma - Labs.
40, SAN THOME HIGH ROAD, MADRAS 28.

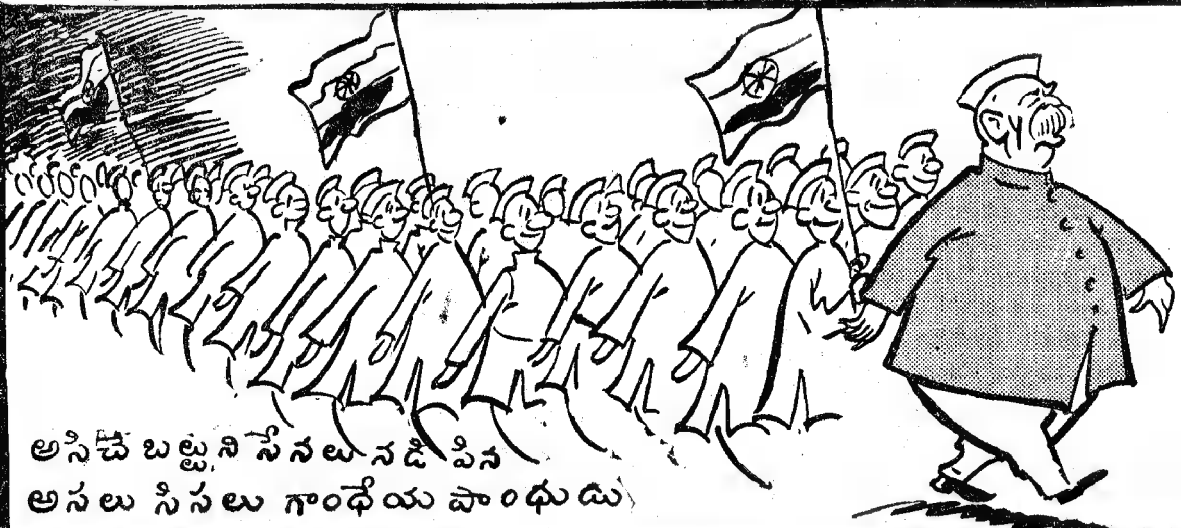
EP

పెద్ద కెమిస్టు లిందరి వద్ద లభించును.

పగవారను విషనాగుల
పొగరణగించినగజము

మేరు నగధీరుదూ-స
ర్థాతువలెకడుపూజ్యదూ

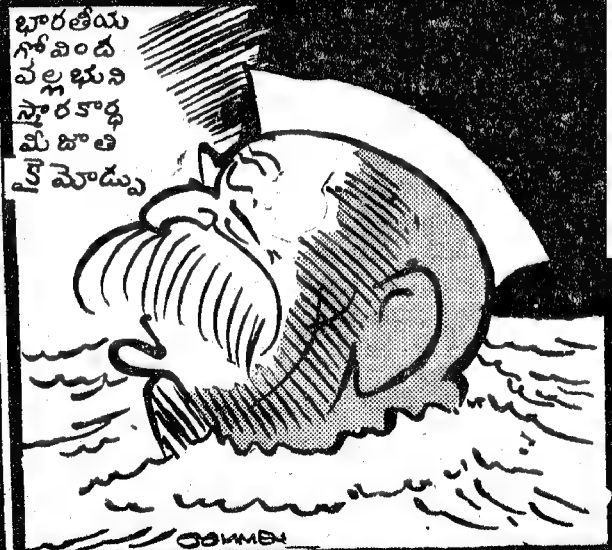

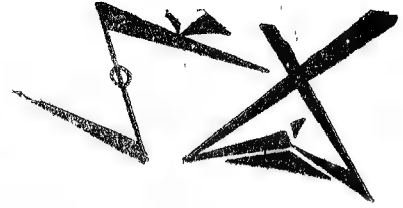
అసేచే బట్టనిసేనలు నడిపిన
అసలు సీసలు గాంధేయ పాంథుడు

"అపదగడు వంబెట్టుగ
నోపెకుభంబయినదాని
నొడగూర్చగ..."

భారతీయ
గోవింద
వల్లభుని
స్మారకార్థ
జ్ఞాపిత
క్రొమోడ్యు

బావిలోపడి అలెగ్జాండర్

మృతి

(మొదటి బహుమతి రు. 10 లు)

మోహన్ ఒక్కటోకొనెపుణెట్టి మరునాడు బడికి వచ్చాడు. అతను రాని రోజు మేష్టరు అలెగ్జాండరు దండయాత్రను గురించి మా కందరికీ బోధించారు. మరుసటి దినము (అంటే మోహన్ బడికి వచ్చిన రోజు) ప్రశ్న అడుగ ప్రారంభించారు. మా అందరి వంతు అయిపోయినది. ఇక మిగిలినది మోహన్ ఒక్కడే! అతనిని మేష్టరీ ప్రశ్న అడిగాడు: “అలెగ్జాండరు స్వదేశానికి తిరిగి పోతూ ఎచ్చట చనిపోయెను?” మోహన్ ప్రశ్నన నేను ఉన్నాను కాబట్టి నా కాళ్ళను నొక్కాడు నమాధానం చెప్పమని. నేను చెప్పిది మేష్టరు వింటే తంతాడని మెల్లగా తల వంచుకొని “బా... బి రోన్” అని అన్నాను. సాపం మోహన్ కు సరిగ్గా వినబడనందున, నేను చెప్పినది తనకు బాగా తెలిసినదని ధైర్యముగా “అలెగ్జాండరు స్వదేశమునకు తిరిగి పోతూ ఒక బావిలో పడి చని పోయెను” అన్నాడు. ఎప్పుడూ సీరియస్ గా ఉండే మేష్టరు మొల్లమని నవ్వారు. మేము మా నవ్వును మేష్టరుగారి నవ్వుతో కలిపేశాం.

—ఎం. ఎం. రత్నం (తిరువతి)

* * *

“అంతా అనుకోవడంలో ఉంది”

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

నేను, మా “కిచ్చి”గాడు సాయంత్రము తిరిగి తిరిగి వచ్చి, భోజనం చేయగానే నిద్రపోయాము. అర్ధరాత్రి మేళకున వచ్చి, ఉక్కగా ఉండడము చేత మావాడిని కిటికీ తలుపులు తెరవమని చెప్పాను. మావాడు నిద్ర బద్ధకముతో కొంత సేపు విసుగుకొని లేచివెళ్ళి, ...తెరిచాడు. ‘అమ్మయ్య!! ఇప్పుడు ప్రాణం ప్రాణంగా ఉందిరా’ అనుకొని ఇద్దరం నిద్రపోయాము.

తెల్లవారి లేచి చూస్తేనిగదా కిటికీ తలుపు తెరిచినట్లు లేదు. అనుమానం వచ్చి మా వాడ్ని కూడా లేపాను. వాడికి గూడా నందెపోన వచ్చింది. కాని మరో క్షణంలో వాడు “హరిని!” అంటూ గొల్లమని నవ్వాడు. “ఏమిటిరా?” అంటే మావాడు, “రాత్రి తెరిచింది కిటికీ కాదురా, ప్రక్కనున్న అలమారు తలుపురా” అన్నాడు.

రాత్రి ఉక్కతోనే గాలి పీచినట్లుకాని నిద్ర పోయామని మాకు తెలిసి వచ్చింది.

—పొదిల రామచంద్రరావు.

అంతా అడువారేనా?

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

అవి మేము కాలేజీలో పి. యు. సి. చదివే రోజులు. ఆ సంవత్సరమే మా కాలేజీ నమీష మున గల హైస్కూలు గ్రాండ్పుల్స్ ‘రిజినల్ గేమ్స్’ జరుగుతున్నవి. ఆరోజే ‘సైనల్ గేమ్స్’ మా ‘పెక్కునుల్’ చాలమంది విద్యార్థులు ‘గేమ్స్’ చూడటానికి వెళ్లారు. మా తెలుగు లెక్చరర్ గారు క్లాసుకు వచ్చారు. క్లాసు చాలా పలు చగా ఉన్నది. క్లాసుకు రాని విద్యార్థు లందరు ‘గేమ్స్’ చూడటానికి వెళ్ళినారని లెక్చరర్ కు తెలుసు. అందువల్ల లెక్చరర్ గారు హాస్యముగా ‘ఏరంతా అడువారేనా?’ అని పలికినారు. అంతలో విద్యార్థి లేచి ‘అడువారు కాదు సార్. అడువారిని చూచువారుసార్’ యని పల్కినాడు. ఆ మాటకు క్లాసంతా ఒక్కసారి మొల్లమంది. మా లెక్చరర్ గారు కూడ విద్యార్థులతో క్రతు కలిపినారు.

—వి. నాంచారరావు (బందరు)

* * *

నారదుని మతిమరుపు

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మేము హైస్కూలులో థర్డు షిఫ్ట్ చదివే రోజులవి. మా స్కూలు వార్షికోత్సవాలలో స్కూలులోని పిల్లలు డ్రామా వేస్తున్నారు. ఆ నాటకం “శ్రీ కృష్ణ తులాభారం”. ఆ నాటకం లోని పాత్రలకు సరైనవారిని ఎన్నుకొని, చాలా బాగా వేయించాలని హెడ్ మాస్టరుగారు చాలా హంగుమాగా డ్రామా మొదలు పెట్టించారు. సరే ‘స్టేజీ’ అరేంజిమెంటు మొదలగునవి బాగా చూచి, “నారద” వేషధారిని ‘స్టేజీమీదకు నంపించి తను పుస్తకం పుచ్చుకుని వెనుక నిలబడ్డారు. నారదుడు “కృష్ణంభజే, రాధా?” అని రాగం తీస్తూ తరువాత పాదవలసినది మర్చిపోయి ‘స్టేజీ మీద పహర్ష చేయటం మొదలుపెట్టాడు. ఏడు, అడుగులోనే హంసపాడు అన్నట్లు, మొదట్లోనే మర్చిపోయినాడనే విసుగుతో, మేష్టరు “హరి వెధవా! విష్ణుస్వరూపారా అని అందించారు. వెంటనే నారదుడు హరి వెధవ విష్ణుస్వరూపాయదు కృష్ణంభజే అని పాడేసరికి హలంతా ఒక్క

సారి నవ్వులతో ఆటంబాంబునడ్డంత శబ్దం వచ్చింది.

—బి. లలిత (గుంటూరు)

* * * ‘కుక్కలేదు, జాగ్రత్త!’

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

ఒకసారి నేను, నా స్నేహితుడు సూర్యం కలసి మా మామయ్యను చూద్దానికిబయల్దేరాం. ఆయనకో 10 ఏళ్ళ కొడుకున్నాడు. వాళ్ళ ఇంటిగేటు మీద ‘కుక్క లేదు, జాగ్రత్త!’ అని వ్రాసిన బోర్డు చూడగానే మాకు నవ్వు వచ్చింది. తోనికి వెళ్ళ గానే పెద్ద కుక్క ఒకటి అరుస్తూ మమ్మల్ని తరిమింది. మేము భయంతో పరుగెత్తాము. అది ఆగకుండా తరిమింది. నేను గుబగితా మా మామయ్య గదిలోకి పారిపోయాను. సూర్యం పరు గెత్తుతూ పాపం, తోటలో కెల్లి చిన్న గోతిలో పడ్డాడు. అప్పుడు కుక్క వెంబడించటం మాని వెళ్ళిపోయింది. బురదలో కూరుకు పోయిన వాళ్ళ చూడగానే నాకు నవ్వుచ్చి గట్టిగా నవ్వాను. ఇంతలో మా మామయ్య వచ్చారు. ఆయన కళ్ళలా చెప్పాను. ఆయన కొడుకును పిలిచి అడిగితే వాడు “కుక్క ఉన్నది జాగ్రత్త!” అని వ్రాస్తే మా స్నేహితులు నాతో అడుకోవడానికి రావలసిలేదు. అందుచేత “కుక్క లేదు జాగ్రత్త! అని వ్రాశాను” అన్నాడు కొంచెం భయంగా.

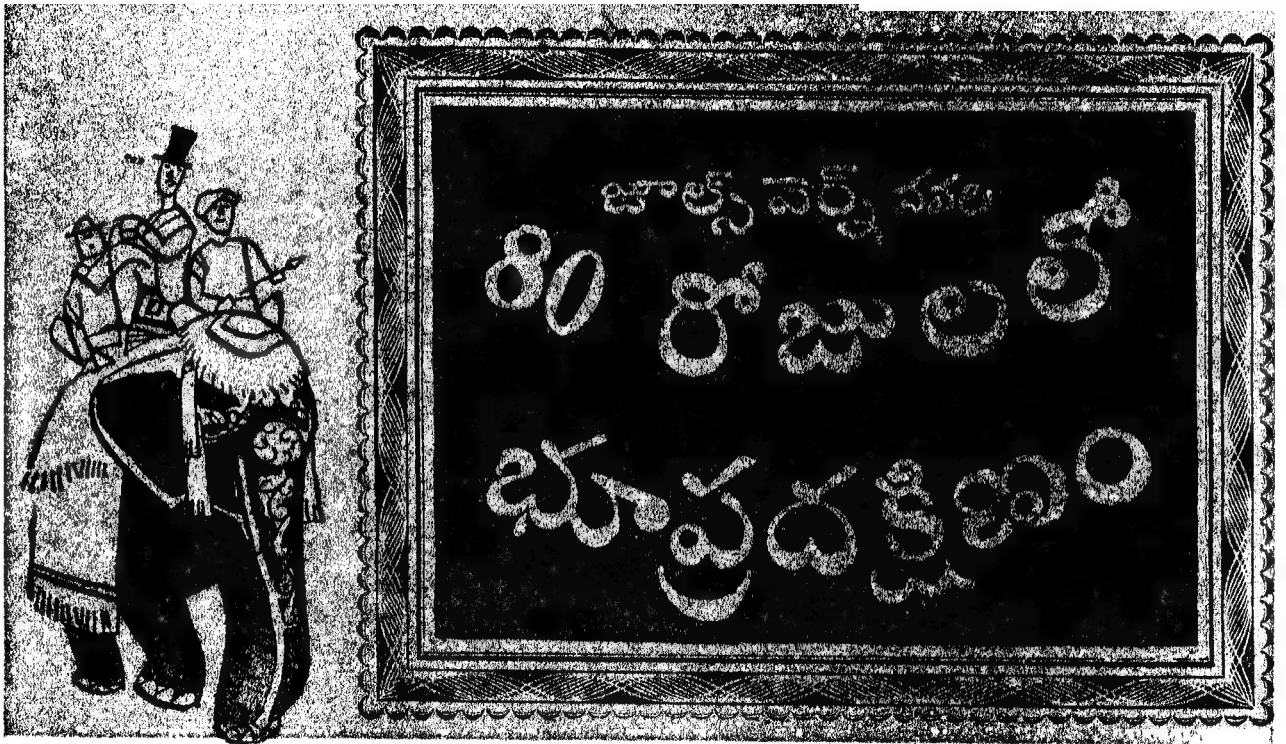
శిష్టాకాళీకుమార్ (విజయనగరం)

“అవుట్ ఆఫ్ స్టాక్”

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

నేను మా స్నేహితుడు బజారు తెళ్ళుకున్నాము. మా స్నేహితుడికి ఇంగ్లీషు తెలియకపోయినా పిచ్చెక్కున కాపున వాడు ఏదో ఇంగ్లీషునవల కావాలంటే బుక్ షిప్ తెల్లినాము. చూవాడు ఇంగ్లీషు నవల ‘టాప్ సాయర్’ ఉందా అని అడిగాడు. కాని దుకాణదారు ‘అవుట్ ఆఫ్ స్టాక్ స్లీజ్’ అన్నాడు. నేను బయటికి వచ్చిన తరు వాత మావాడు దాని అర్థ మేమిటని అడిగినాడు. దాని అర్థము ‘లేదు’ అని నేను చెప్పాను. వాడు ఇంటికి వెళ్ళినాడు. అప్పుడు, వాడి తెల్లి దండ్రులు ఇంట్లో లేరు. నమయములో ఒక పెద్దమనిషి వచ్చి ‘మీ తెల్లిదండ్రులు ఇంట్లో ఉన్నారా’ అని అడిగాడు. వాడు ‘అవుట్ ఆఫ్ స్టాక్ స్లీజ్’ అని అన్నాడు. అది విని ఆ వచ్చినాయన నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఆదూరి పార్థసారథి (గుంటూరు)★

వాతావరణం పరిస్థితి నానాటికీ తీసికట్టుగా ఉంది. గాలి పెనుభూతమై పీడించసాగింది. ఓడను. వాయువ్యంనుంచి జోరుగా ఎదురువచ్చి అటకాయించి ముందుకు నడవకుండా అల్లరి పెట్ట సాగింది. సముద్రం అతలా కుతలంగావుంది. తప్ప తాగినవాడిలా తూలుతూ, తెప్పలా ఎగిరెగిరిపడుతూ ఊ పోతూ నడుస్తోంది రంగూను. ప్రయాణికాల కోర్కె, కోపం ఇంతంతన రాకుండా ఉంది.

సవంబరు 3, 4 తేదీలలో గాలివానలాటిది ముంచుకు వచ్చేసింది. గాలి హోరునవీచి, సముద్రాన్ని అల్లకల్లోలంచేసివేసింది. కర్కోలిని ఆ ధాటిని ఓడమీద చూపించింది. 'రంగూన్' తలవంచు కుని పరిస్థితులకు అనువుగా నడుచుకుంది. ఒక పూట పూటంతా బహు నెమ్మదిగా నడిచింది. (చోడక చక్రం స్కూర్) గంటకీ పది చక్రాలకన్న ఎక్కువ తిరగలేదు. తెరచాపలన్నీ ముడుచుకున్నాయి. గాలి వాలుకు తల ఒగ్గుతూ, కెరటాల తాకిడికి తన ఒగ్గుతూ ఒడవుగా నడకసాగించింది ఓడ. గాలి వాన ఇదే వరనలోఉండి ఓడ యిదే తిరుళ్లో నడిస్తే హంకాంగ్ కు అనుకున్న దానికన్న 20 గంటలు ఆలస్యంగా చేరడం జరుగుతుందని అంచనాలు కట్టారు.

మహోద్ధృతంగా ఎగిరి పడుతున్న మహా సముద్రంకేసి రెప్పవార్చుకుండా చూస్తూ నిల్చున్నాడు ఫిలియాన్ పాగ్. ■ సముద్రం, గాలి, ఆ వర్షం అన్నీ కూడ బలక్కుని అతనిమీద, అతనికి సవాలుగా తన ప్రతిభ చూపిస్తున్నట్లున్నాయి. ఇవి ఇలా పాగ్ ఓడ 20 గంటలు ఆలస్యంగావెళ్ళే హంకాంగ్ లో 'యోక హాసా' నాక తప్పిపోతుంది. దాంతోపాటు 20 వేల పౌండ్ల పందెం కూడా పోతుంది. అంతా సముద్రంలో కలిసిపోతుంది.

కని దృఢంలో ఫిలియాన్ పాగ్ ముందు చూస్తూ అతను ఇంత కథకీ నాయకుడనిగాని, ఇంతటి ప్రమాదంలోడిన్నాడనిగాని ఎవరికీ తట్టదు. ఎప్పటిలాగే అప్పుడూ అతను నిశ్చింతగా ఉన్నాడు. అవంత కూడా చింత ఉన్నట్లులేదు. భుకుటి వెంట్రుకవాని కూడా ముడుచుకోలేదు. ఈ ఉల్లాసం, ఈ ప్రళయం అన్నీ అతని కార్యక్రమంలో ముందే రాసుకున్నవన్నట్టు వేర ప్రకారం తిరిగే అతని జీవితంలో అవీ వేర ప్రకారం జరిగిపోతున్నట్టు ఉంది. అతన్ని పలకరించి సానుభూతి చూపబోయిన అయూడా, ■ మనిషి స్థిమితంగా ఉండడంచూసి తెల్లబోయింది.

ఆ తుపానుచూసి ఆనందంతో ఉప్పొంగిపోతున్న పెద్ద మనిషి ఆ ఓడమీద డిటెక్ట్ ఫిక్స్ ఒక్కడే ఈ పుత్రాతాల ధర్మమా అని ప్రయాణం ఆలస్యంఅయి ఫిలియాన్ పాగ్ కు అవతలి ఓడ తప్పిపోయి హంకాంగ్ లో ఆగిపోతే అతనికి అంతకన్న కావలసిందేలేదు. ఆలోగా వారంటు వచ్చేస్తుంది. అందువల్ల తుపాను, ప్రళయం ఇవన్నీ అతనికి అవ్వ మిశ్రులు అయిపోయాయి. ఓడకన్న వోడ ఓపువల్ల తలతిరిగి దైహికంగా బాధ పడుతున్నా, మరోవంక తన కోరిక తీరుతున్నందుకు ఆ మనసు ఆనందంతో గంటలు వేస్తోంది.

పాస్పార్టు కోపం, ఆవేశం, రోషం వేరే చెప్ప

సాగిపోయిందే! భూమి, సముద్రం కూడా తన యజమాని పట్ల భక్తి విశ్వాసంతో మెలిగి ప్రయాణం చక్కగా జరిపించాయి. ఓడలా రైళ్ళూ, అతని మాట శిరసావహించి పరుగెత్తాయి. గాలి, అవిరి కలసి శాయశక్తులా సేవ చేశాయి. ఇప్పుడు అన్నీ హలాత్తుగా ఎదురు తిరుగుతున్నాయి. ఇంక అంతా ఇంతేనా? చుక్కెదురయ్యే ఘడియ వచ్చేసిందా?... పాస్పార్టు బుర్ర తిరిగిపోయింది. పందెం డబ్బు ఇరవై వేలూ తనే తన ముల్లెలోంచి తీసి అప్పు కోబోతున్నట్టు బాధపడిపోయాడు. హోరుగాలిని, పాగరెత్తి కొట్టుకుంటున్న కెరటాలనూ చూస్తే అతనికి ఒళ్లు మండిపోతుంది. వీల్చేడుగాని కుదిరితే కొరడాపెట్టి చావగొట్టేమను వాటిని. కనీసం డిటెక్ట్ ఫిక్స్ మనసులో ఎగిరెగిరి పడుతున్న ఆనంద తరంగాల సంగతి తెలిసినా ఆ పని చేసేవాడే. ఫిక్స్ రోజు బాగుండబట్టి పాస్పార్టు ఎదుట పడ్డప్పుడు సంతోషం రాచుకున్నాడు.

గాలి ఉధృతంగా ఉన్నంతసేపూ పాస్పార్టు కాలు గాలిన పీల్చిలా తిరుగుతూనే ఉన్నాడు. ఉండుండి పరుగెడుతున్నాడు. తెరచాప కొయ్య ఎక్కిపోతాడు. దూకి ఇంజను గదిలోకి పరిగెడతాడు. తుపాను ఇంకా ఎన్ని నిమిషాలుంటుందో చెప్పమని నావికులను బలిమాలతాడు. పోల్గొడతాడు. ఇతని ఆదుర్దా, కంగారు చూసి నావికులు నవ్వుకున్నారు. వెళ్లి బరామీటరు చూడండి అని చెప్పి పంపారు. పాస్పార్టు బరామీటరును చూశాడు. పైకి తుపాను తగ్గిందని చెప్పి అని దాన్ని కుదపెయ్యించాడు. తిట్టిపోశాడు. అది చాలా పాగరుపోతు రకం. బాధ్యతా రహితంగా జోహాతగా పూరుకుంది పాస్పార్టు చేష్టలు చూస్తూ.

వంజరు నాలుగున వాన వెలిసింది. గాలి శాంతి
చింది. వారు దక్షిణానికి రెండు పాయింట్లు తిరిగి
ఓడకు మధ్యభాగపు ముందుకు తోసింది. పాస్పర్తు
స్థిమితపడ్డాడు. తెరవాన లెత్తారు. రంగూన్ మహా
వేగంగా ప్రయాణం పొందింది. వాలుగాలిలో.

ఎంత చేసినా, ఏమీ చేసినా పోయిన కాలం తిరిగి
రాదు. అయిన అలవ్యం చెరిగిపోయింది. దానికి తల ఒక్క
వలసిందే. ఆరవ తేదీ ఉదయం ఐదు గంటలవరకూ
భూమి జాడలేకపోయింది. 5 వ తేదీన హాంకాంగ్ లో
ఉండాలని ఫీలియాన్ ఫాక్ డైరీలో వ్రాసు
కున్నాడు. అంచనాల ప్రకారం ఓడ చేరింది ఆరో
తారీఖున. కాబట్టి ఇరవై నాలుగు గంటల కాలం
నష్టం. యోకహామా స్థిమరు ఇక అందడు.

ఆరు గంటలకు రేవునుంచి పైల్ట్ ఎదురొచ్చి,
రంగూన్ నాక ద్విద్విమీద ఎక్కి రేవులోకి మార్గ
దర్శకత్వం చేస్తున్నాడు.

యోకహామా వెళ్లిపోయిందా ఇంకా ఉందా అని
ఆ పైల్ట్ ను అడిగితే తెలుస్తుంది. అడగాలని
పాస్పర్తు మహా ఉబలాటపడిపోయాడు. కాని సాహ
సం చాలలేదు. అడగడానికికాదు. జవాబు వినడానికి.
వినకుండాఉంటే, ఇంకా స్నేహేనా ఆక నడొచ్చు—
ఏమో యోకహామా ఇంకా ఆగివుండ కూడదా అని.

బాధ, అత్యంత భరించలేక ఫిక్స్ దగ్గర వెళ్ళబోను
కున్నాడు పాస్పర్తు. ఫిక్స్ ఓరగా చూసి నవ్వి,
దానికేం అదిపోతే దాంతరవాదది దొరుకుతుందిగా
అన్నాడు. పాస్పర్తు మండిపడ్డాడు.

పైల్ట్ ను అడిగే సాహసం పాస్పర్తుకు లేక
పోయిందిగాని, ఫాక్ మాత్రం తాపీగానే, తన దగ్గర
'బ్రాడ్ షా' (యూత్రా మార్గదర్శిని) మరోసారి
చూసుకుని పైల్ట్ దగ్గరకువెళ్లి యాదాతాపం
గానే అడిగాడు—'యోకహామా వెళ్ళి ఓడ మళ్ళి
ఎప్పుడు బయల్దేరుతుందో మీకు తెలుసా' అని.

"రేపు ఉదయం పోటువడంగానే" అన్నాడు
పైల్ట్.

"అలాగా" అన్నాడు ఫాక్— ఎగిరి గంతులు
వెయ్యకుండానే.

ఆ మాట విన్న పాస్పర్తుకు మాత్రం అమాంతం
ఆ పైల్ట్ ను కౌగిలించుకోవాలనిపించింది ఆనం
దాతిరేకంతో. ఆ మాట విన్న ఫిక్స్ కు కూడా అదే
ఉద్దేశం కలిగింది. ఎటొచ్చి కౌగిలించుకుని వాడి
వీక నులిపేదామన్న భావం కలిగింది.

"ఆ ఓడ పేరేమిటి?" అన్నాడు ఫాక్.

"కర్లా టీక్" అన్నాడు పైల్ట్.

"అది నిన్ననే వెళ్ళవలసింది కదూ?"

"అవునండీ. బాయిల్ ర్ ఒకటి చెడింది. మర
మృతు పని పడింది. అందుకని ప్రయాణం రేపటి
దాకా వాయిదా వేశారు."

పైల్ట్ కు అభివందనాలు తెలిసి ఫాక్ అక్కడి
నుండి యాంత్రికంగా అడుగులు వేసుకుంటూ
కిందకు వెళ్లిపోయాడు.

పాస్పర్తు పైల్ట్ చెయ్యి పట్టుకుని గాడంగా
అడిచాడు. "పైల్ట్! నువ్వు చాలా మంచివాడివి"
అనేసి పరుగెత్తి వెళ్లిపోయాడు.

ఈ పాటాత్తు సన్మానానికి కారణ మేమిటో
పైల్ట్ కు బోధపడలేదు. క్షణంసేపు తెల్లబోయి
చూసి, తిరిగి తన పనిలో పడ్డాడు. ఓడ మెల్లిగా

80 రోజులలో భూ ప్రదర్శించు

రేపు సమీపించింది. పెద్దాచిన్నా ఓడలు, వడవలూ,
తప్పలూ అన్నీ తప్పించుకుంటూ ఒక గంట సేప
టిలో అడంగువేరి లంగరు వేసింది జనం దిగారు.

ఫిలియాన్ ఫాక్ కు ఈ ఘట్టంలో అనుకోని
వసతి— అతనికోసం అప్పట్ను ఏర్పడిందని చెప్పక
తప్పదు. "కర్లా టీక్" నాకలో బాయిల్ ర్ చెడకపోతే
అది 5 వ తేదీనకదిలి వెళ్లిపోయేది. జపానువెళ్ళే
ప్రయాణికులకు, అది తప్పితే తరవాత వారం
రోజులదాకా మళ్ళి ఓడ లేదు. ఇంతవరకూ ఫిలియాన్
ఫాక్ 24 గంటలు నష్టపోయినా, అది ఆఖరి ప్రయా
ణం ధ్వంసం చేసేంత పెద్ద నష్టం కాదు.

కర్లా టీక్ దొరకడం సంగతివేరూ, యోకహామా
నించి బయల్దేరి అట్లాంటిక్ సముద్రండాటి శాన్
ప్రాస్సిస్కో వెళ్ళే నాకను "కర్లా టీక్" అందుకుం
టుంది. హాంకాంగ్ నుంచి ఇది వెళ్లి యోకహామా చేరే
వరకూ శాన్ ప్రాస్సిస్కో నాక ఆగివుంటుంది. అందు
వల్ల ఫాక్ ఇక్కడ 24 గంటలు వెనకబడినా శాన్
ప్రాస్సిస్కో నాకని గనక అందుకంటే—అట్లాం

జరిగిన కథ

80 రోజులలో భూప్రదక్షిణం
సాగవ్వమని 20 వేల పౌను పంపించేసి
నేమకుడు పాస్పర్తుతో బయలుదేరు
తాడు ఫిలియాన్ ఫాక్. బాంకు దొంగ
ఫాక్ దొరికాడని, అరెస్టుకు బొంబా
యికి వారంటు పంపమనీ లండన్ కు
టెలిగ్రామ్ పంపి, ఫాక్ నెంటు
నూరుజానుంచి బొంబాయికి చేర
తాడు డిటెక్ట్ వ ఫిక్స్. కాని
వారంటు చేరలేదు. బొంబాయినుంచి
కలకత్తాకు గెలుబండిలో ప్రయాణం
అవుతాడు ఫాక్. రోథాల్ వద్ద బండి
ఆగిపోగా గత్యంతరం లేక ఎనుగుశాని
అలలబోయాడు వెళ్ళుతారు. దారిలో బల
వంతంగా సహగమనానికి పాతూడ్చిన్న
అయూగాను రక్షించి అమెతో కల
కతా చేరుకొంటాడు ఫాక్. అక్కడ
వారిని నిలపడానికి ఫిక్స్ చేసిన యత్నం
విఫలమైంది. ఫాక్ ప్రభృతుల
'రంగూన్' ఓడలో పయనం ప్రారం
భించారు. ఆ ఓడలోనే ఉన్నాడు
ఫిక్స్. ఫాక్ ను అరెస్టుచేయడానికి
భోగట్లా సేకరించాలని పాస్పర్తును
చేరదీశాడు. పాస్పర్తు వెళ్ళిరి ఫిక్స్ కు
కాని, ఫిక్స్ ధీరణి పాస్పర్తుకు
కాని ఆంతు చిక్కలేదు.

టిక్ సముద్రయానం 22 రోజులు కాబట్టి—
అందులో ఈ నష్టాన్ని కమ్ముకు రావచ్చు.

ఈ విధంగా లండన్ నుంచి బయల్దేరిన తరు
వాత 35 రోజులలో జరగవలసిన ప్రయాణం 36
రోజులలో జరిగింది. ఒక్క రోజు వార ఇప్పుటికి.

హాంకాంగ్ నుంచి "కర్లా టీక్" మర్నాడు ఉదయం
5 గంటలవరకు బయల్దేరడన్నారు. కాబట్టి
ఫాక్ కు ఇక్కడ 16 గంటల సేపు విరామం దొరి
కింది. ఈ వ్యవధిలో, అతను ఇక్కడ అయ్యుదా
బంధువు ఇల్లెక్కడో తెలుసుకొని ఆమెను ఒప్పు
గించి చక్కారావచ్చు. ఓడ దిగగానే ఆమెకు చేం
అందించి ఒక పల్లెట్ దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళాడు.
ఏదైనా హోటాలుకు తీసుకువెళ్ళుమన్నాడు. వాళ్ళ
క్లబ్ హోటల్ నుంచి దన్నారు. 20 నిమిషాలలో
ఫాక్, అయ్యుదా, ఆ వెనక పాస్పర్తు హోటల్ లో బస
తీసుకు దిగారు.

అయ్యుదాకు ఒక గది కేటాయించి సౌకర్యాలన్నీ
ఏర్పాటు చేశారు. తరువాత హాంకాంగ్ లో ఉన్న ఆమె
బంధువు గృహం తెలుసుకు వస్తానని చెప్పి బతు
ల్లేరాడు. అంతవరకూ, ఆమెను ఒంటరిగా ఉంచ
డం క్షేమం కాదని, పాస్పర్తును కాపుదలగా
ఉంచాడు.

ఫాక్ తిన్నగా ఎక్వేంజి కార్యాలయానికి వెళ్ళాడు.
అయ్యుదా, బంధువు సేరు మోసిన వణిజాడు కాబట్టి
అక్కడ ఆయన చిరునామా సులభంగా తెలుస్తుంది.

అక్కడ ఒక బ్రోకర్ ను అడిగాడు. అతను
సర్ జిజీని ఎరిగిఉన్నవాడే ఆయన రెండేళ్లయిం
దిట ఈ దేశం వదలి వెళ్లిపోయి. ఇక్కడ బాగా
దబ్బు గడించి తరవాత యూరప్ లో స్థిరపడతా
నని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. హారెండ్ లో కాబోలు
ఉంటున్నాడు....

ఫాక్ క్లబ్ హోటల్ కు తిరిగి వచ్చాడు. అయ్యుదాకు
కబురంపి ఆమె గదిలోకి వెళ్ళాడు. ఉపోద్ఘాతం
ఏమీ లేకుండా ఉన్న సంగతి చెప్పేశాడు ముక్కుపరిగా.

అయ్యుదా మాట్లాడలేదు. నెమ్మదిగా నెమ్మ
దురు చేత్తో తుడుచుకొని ఒక క్షణం ఆలోచించి,
"ఇప్పుడు నా కర్తవ్యం ఏమిటి?" అంది.

"ఏముంది. యూరప్ వెళ్ళడం" అన్నాడ
ఫాక్.

"అయ్యో. నేను ఇప్పటికే మీకు చాలా శ్రమ
ఇచ్చాను. ఇంకా—"

"అదేం కాదు. మీరు రావడంవల్ల నా కొచ్చిన
ఇబ్బందేమీ లేదు" అంటూ, "పాస్పర్తు" అని
పిలిచాడు ఫాక్ వెంటనే.

"నిత్యం."

"కర్లా టీక్ స్థిమరుతో మూడు కాబినెట్లు
తీసుకో."

ముందు ప్రయాణంలో కూడా అయ్యుదా తమ
వెంట వస్తుందని తెలిసి పాస్పర్తు సలబరపడి
పోయాడు. ఎంత మంచి మనిషి అవిడ! తనంటే
ఎంత యిష్టం.

ఉల్పాసంగా బయల్దేరాడు పాస్పర్తు.

(ఇంకా వుంది)

నాలుకక్రింద ఉన్న మాంస భాగములలో ఉమ్మి నీటిని (saliva)స్వందించే గ్రంధులున్నవి. ఇందులో ఒకటి గడమునకు వెనుక, నాలుక క్రిందఉన్నది. దీనిని సబ్ లింగ్వల్ సెలై వరీగ్లాండ్ అంటారు. ఇన్ ఫెక్చరు క్రిందివారు నబ్బుస్పెక్టరు అని అందరికీ తెలుసు 'సబ్' అన్న ఉపనర్తకు "క్రింద ఉన్న" అని అర్థము. లింగ్వ (Lingua) అన్న లేటిన్ మాటకు, 'గ్లాన్స్' అన్న గ్రీకు మాటకు నాలుక అని అర్థము నాలుక ఇన్ ఫ్లెం అయితే గ్లాన్సు టిస్ అంటారు. ఈ ఉత్పత్తి తెలియకపోతే ఆ మాటలు గడ బిడగా ఉంటవి. నాలుక క్రిందఉన్న ఉమ్మి గ్రంధి గనుక దానిని సబ్ లింగ్వల్ గ్లాండు అన్నారు. 'లింగ్వ' అన్న మాటను భాషకు మారు పేరుగా వాడుతున్నారు నాలుకవల్ల ఏర్పడ్డది గనుకవే, భాషకు ఇంగ్లీషులో 'లేంగ్వేజ్' అనే పేరు వచ్చింది శారీరక నిర్మితుల వర్గంలో 'సబ్' అనే ఉపనర్త తరచు వస్తూవుంటుంది. నాలుక వెనుకభాగం క్రిందుగా మరొక ఉమ్మి నీటి గ్రంధి ఉన్నది. దానిని సబ్ మేగ్జిలరీగ్లాండు అంటారు. మేగ్జిలా అంటే పై దవడ ఎముక. దాని క్రింద ఉన్నది గనుక ఈ గ్లాండుకు యీ పేరు వచ్చింది. కేవలం నోటిలో ఉండక పోయినా, నోటి లోకిఉమ్మి నీటినిపంపే గ్రంధులు రెండు ఉన్నవి. అవి చెవికి ముందుగాఉన్న గవదలోఉన్న పెరాటిడ్ సెలై వరీగ్లాండులు (Parotid). ఇవి ఇన్ ఫ్లెం అయిన ప్పుడు గవద బిళ్ళు వచ్చినవి అంటాము ఇవికాక మ్యూక్సేపంటి జీగురు పదార్థమును స్వందించే గ్రంధులు ఎన్నో నోటిలోనూ నాలుకక్రింద ఉన్నవి. ఈగ్లాండులు తమ స్వందనమును తమ వాళముల ద్వారా నాలుక క్రిందకు పంపుతవి. "తె

నాలుక - ఇతర నిర్మితులు

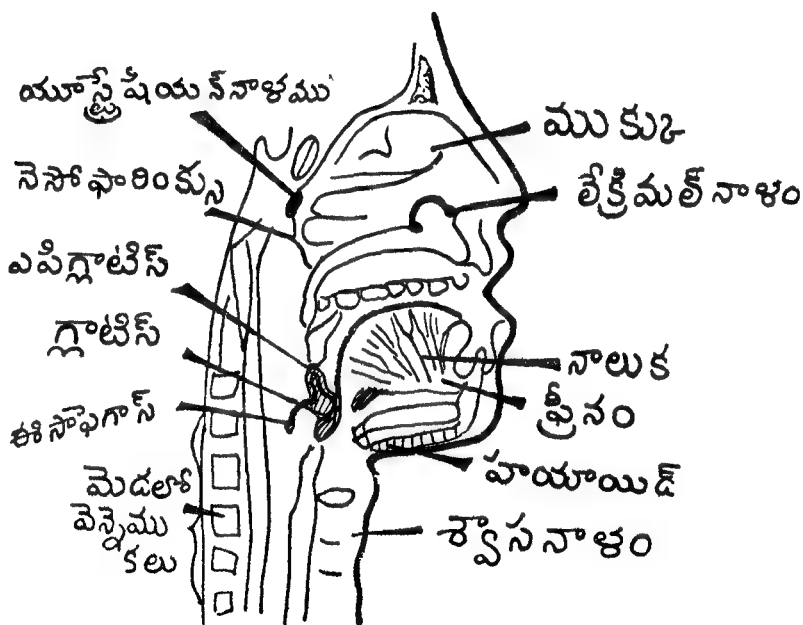
డా॥ గాలి బాటనుందరరావు

పాఠ్యదోషంబి కొన్ని గ్రంథులు తమ స్వందనము లను సరాసరి పక్షంలోకి వదిలేసవి. వీటికి నాళికలు లేవు. వీటిని ఇంగ్లీషులో 'ఎండోక్రైనులు' (Endo-crines) అంటారు. ఉమ్మిటీలిసిస్టంధించే గ్రంథులు సనాళికలు అనాళిక గ్రంథులను గురించి యీ మధ్య చాలా పరిశోధనలు జరిగినవి వీటి స్వందన ములు ఎంత ముఖ్యముతో, నాటి లోపం వల్ల అనేక రోగములకు కారణమువుతుందో చాలావరకు తెలుసుకోబడింది. ఇంకా వీటిని గురించి పరిశోధ నలు పూర్తి కాలేదు. శరీర క్రార్యకమం అంతా రసాయనిక క్రార్యకమము. ఈ రసాయనిక క్రార్య

(కమం గ్లాండుల స్వందనముల ప్రభావంవల్ల) జరుగుతున్నది. అందువల్ల గ్లాండులను గురించి క్లుప్తంగానయినా తెలిసిఉండకపోతే, శరీర ధర్మములు, వ్యాధులలో వాటి మార్పులూ అర్థం కావు. కండరం, కండపోగుల సమదాయమైన ప్లే గ్లాండు అనేక చిన్న గ్లాండుల సముదాయం. ప్రతి గ్లాండులోనూ ద్రవములను స్వందించే జీవకణములు ఉంటవి ఈ జీవకణములు “ఎపిథియం”లో జీవకణములలాగా, నావరాలలాగా, పరికలలాగా ఉండవు. మాంసములై, గుండగానో పలుకగానో ఉంటవి. సెల్లెరీ గ్లాండుల నాళములు, నాలుక క్రిందఉన్న ప్రీవంకు అటుప్రక్కనా యిటుప్రక్కనా నోటిలోకి తెరుచుకుని ఉమ్మి వీరును గ్రుమ్మరిస్తూ ఉంటవి. ఉమ్మివీరు విధులు చాలా ఉన్నవి. అందులో నోటిని తడిగా ఉంచడం, అన్నం నవ్వి ముద్దు కావడానికి ఉపయోగ పడడం ఒకటి. మిగతా విధులు ఆహారం జీర్ణంకావడానికి సంబంధించినవి. వాటిని ఆ సందర్భంలో వివరిస్తాను.

నాలుక చివర భాగమును అగ్రమనీ, వెనుక అంగి
లిలో యొడ్డాగ్గానీ అనీ శల్భ విశేషమునుండి
ఆరంభమయిన భాగమును మూలము అని అం
టారు. నోటిపై గోడలో ముందు భాగము కఠి
నంగాఉండి, తరగములలాగా నిమోష్ణతముల
కలిగి ఉంటుంది. పై అంగిలి వెనుక భాగము
చాలా మృదువుగా మాంసలమై ఉంటుంది. ఈ
ప్రదేశ మధ్యనుంచి జెండాలాగా కొండ నాలుక
వారి అడుతూ ఉంటుంది.

నాటక మూలానికి అటూ, యటూ మ్యూజ్ కే
మెంజేను మదతలు నాటక రంగంలో సైడ్
కర్టెన్లలాగా నిలబడి ఉంటున్న, వాటిమధ్య
“టాన్సిల్” (Tonsil) అనే నిర్మితప్రపంచం యిది
వరకే చేపైను లింక్స్ గుండులతో ఉండే టిమ్యూ
వంటిదే టాన్సిల్ తో ఉండే టిమ్యూ కూడా. టాన్సి
లు అందరి నోటిలోనూ ఉంటుంది. కాని చిన్న

పిల్లలలో తరుచుగాను, అప్పుడప్పుడు పెద్దవారిలోనూ, యిది ఇన్ ఫ్లెం అవుతూఉంటుంది. ఈ స్థితిని బాన్సిలైటిస్ (Tonsillitis) అంటారు. ఈ వ్యాధిని గురించి తర్వాత వివరిస్తాను. బాన్సిలు ఉండే మ్యూకస్ పొరలతో ఏర్పడిన తడికలకు వెనుక ఉన్నభాగాన్ని ఫేరింక్సు (Pharynx) అంటారు. ఇది గరాయి ఆకారం కలదని ఇదివరకే చెప్పాము. ఈ ఫేరింక్సు పై భాగం ముందు నైపున ముక్కురంధ్రముల వెనుక నోరులు తెరుచుకుని ఉంటుంది. ఈ భాగమును, అందువల్ల నేసో-ఫేరింక్సు (Naso-Pharynx) 'నేసో' అంటే నాళికా సంబంధమైన అని అర్థం. ఇక్కడ కూడా శబ్ద సామ్యం గమనించదగినది. నాసికను సంబంధించిన ఫారింక్సు భాగము గనుక దీనిని నేసో ఫేరింక్సు అన్నారు. నాళికా రంధ్రం తమలు, కాండ నాలుక వెనుక ప్రక్కన ఫేరింక్సులోకి తెరుచుకుని ఉంటుంది. వీటి ముఖ ద్వారంలో బాన్సిలువంటి నిర్మితులు ఉన్నవి. వీటిని ఎడినాయిడ్స్ (Edinoids) అంటారు. బాన్సిల్లు లాగే ఎడినాయిడ్స్ కూడా అందరిలోనూ ఉంటుంది. అయితే ఇవి 5 వ సంవత్సరంనుండి 20 వ సంవత్సరంవరకు పెరిగి, ఆ తర్వాత క్రమంగా క్షీణించిపోతవి. కాని కొన్ని పరిస్థితులలో యివి ఇన్ ఫ్లెం కావడం, పెద్దవి కావడం జరిగి ముక్కుతో వూపిరి పీల్చడం కష్టమూ, దుస్వాసమూ కూడా అవుతుంది. బాన్సిలైటిస్ వర్ధించేటప్పుడు యీ విషయం విపులంగా వర్ణిస్తాను.

ఫేరింక్సు క్రిందిభాగం రెండు నోరులున్న గొట్టం గొట్టం వంటిది. ఇందులో ముందున్న ప్రక్కనవున్న నోరు, కంఠం ముందు భాగంలో ఉన్న శ్వాసనాళంలోకి తెరుచుకొని ఉంటుంది. ఈ శ్వాసనాళం ముఖద్వారమును గ్లాటిస్ (Glottis) అంటారు. నాలుక మూలమునకు వెనుక ప్రక్కన సాము పడగవంటి ఒక నిర్మితి ఈ ద్వారమును, మూస్తూ, తెరుస్తూ ఉంటుంది. ఈ నిర్మితి 'ఎపిగ్లాటిస్' (Epiglottis) 'ఎపి' అంటే పైన ఉన్నది అని అర్థమని పూర్వ వ్యాసములలో తెలియజేశాము. గ్లాటిస్ పైన ఉండేది గనక దీనిని ఎపి గ్లాటిస్ అన్నారు. శ్వాసనాళం ముఖ ద్వారం వెనుక ఊర్లకోశమును, నోటిని కలిపే ఈ సాఫెగస్ (Oesophaggers) అనేనాళము యొక్క ముఖద్వారం ఉన్నది. ఆహారం నోటిలో నమలబడి ముద్ద అయి, యీ యాసాఫెగస్ నాళంలోకి పోతున్నప్పుడు ఎపిగ్లాటిస్, గ్లాటిస్ నోటిని మూసి ఆహార పదార్థములు శ్వాసనాళంలోకి పోకుండా కాపాడుతుంది.

మనమూ-మనదేహాస్థితి

అయినా నవ్వుతూ (మింగినప్పుడు, తొందరగా నీరు త్రాగినప్పుడు, త్రాగుతూ మాట్లాడినప్పుడూ, కొన్ని వ్యాధులలోనూ, అహారం, నీరు శ్వాసనాళంలోకిపోయి, వివరీతమైన దగ్గు వస్తుంది. ఆ స్థితిని "సలక మారింది" అంటారు.

చెవిలో మూడు భాగములున్నవి. (1) ఒహిర్వా గము, (2) మధ్య భాగము, (3) అంతర్భాగము అని వాటిని సందర్భం వచ్చినప్పుడు వర్ణిస్తాను. ఈ భాగములలో మధ్యభాగంనుంచి ఒక నాళము. బాన్సిల్లు వెనక ప్రక్కన నేసో ఫేరింక్సులో తెరుచుకుంటుంది. ఈనాళమును యూస్టాస్ (Eustace) అనే శాస్త్రజ్ఞుడు కనిపెట్టెడు. అందుకని ఆ నాళమునకు యూస్టాస్ యస్ నాళము అని పేరు వచ్చింది. ఈ నాళం ద్వారా చెవి మధ్య భాగానికి, నోటి వెనక భాగానికి సహజ సంబంధం ఏర్పడి ఉన్నది. చెవి బహిర్భాగమునకు, మధ్య భాగమునకు మధ్య డోలమీద తోలువంటి పొర ఉన్నది. దీనిని టింపన్ము (Tympanum) అంటారు. బయట జరిగే శబ్దములు, గాలిలో ఏర్పరచే స్పందనములను ఇది స్వీకరించి, కొన్ని మాక్స్ శబ్దముల ద్వారా శ్రవణేంద్రియానికి చేరుస్తుంది. కాని, అచర్మ స్పందనం మరి అధికమైతే చెవి మధ్య భాగంలో నిర్మితులు తికమకఅయిపోతవి, అందుకని ఆ అధిక పీడన శక్తిని తగ్గించడానికి భగవంతుడు నోటిలోకి ద్వారం ఏర్పరచెడు. ఈ గొట్టం లోపల మ్యూకస్ మెంబ్రేను హతుకుని భౌతిక ఉండదు. కాని తరుచు యీ నాళం నోటిలో ఏర్పడిన క్రిమి దోషానికి గురిఅయినందున, ఇన్ ఫ్లెం అవుతుంది. అప్పుడు చెవులో "గుంయ్" మని శబ్దం వస్తుంది. జములు శబ్దములు వినిపిస్తవి. నోటిలో మెరవ కాదు సమిలినప్పుడు గూబ గుంయ్ మంటానికి కూడా ఇదే కారణం. ముక్కులోనుండి కంటి నీరును స్పందించే గ్రంధికి ఒక ద్వారం ఉన్నది. ఫూటయిన వాసన చూచినప్పుడు కంటి వెంట నీర వస్తుంది. ఆ వివరాలు ఆ యా భాగములను చర్చించినప్పుడు విపులీకరిస్తాను. ఇప్పుడు చెప్పవచ్చిందేమిటంటే నోటికి, చెవుకూ, ముక్కుకూ గొంతుకలో ఉన్న భాగాలకు, గొంతుకనుంచినాయే శ్వాస అన్న నాళములకూ సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నది. ఇక్కడ క్రిమిదోషం ఏర్పడితే సన్నిహితత్వం

వల్ల, రక్తనాళములవల్ల, లింఫాటిక్సువల్ల ఆ క్రిములు యీ పరివారం ములలో ఇన్ ఫెక్షన్ యేర్పరుస్తవి. ఇందువల్లనే, ముక్కు, నోరు, చెవి వ్యాధులు; వాటి నిరూపణ, పరిశీలన, పరిశోధన నివారణ ఒక ప్రత్యేక నైపుణ్యంగా పరిణమించడం జరిగింది. నోటిలో ఉన్న దంతములు చిగుళ్ళు, నాలుక, బాన్సిల్లు, ఎడినాయిడ్స్ ఇటువంటివి క్రిమి దోషానికి గురిఅయితే ఎంత ప్రమాదమో పై విషయములు గ్రహిస్తే తెలుస్తుంది.

పై విషయములు గమనిస్తే నాలుక అతి చిన్న ఉపాంగమైనా, ఎన్నో ధర్మములు నిర్వహించే అతి ముఖ్యమైన ఉపాంగమని తెలుస్తుంది. (1) బుగ్గలకూ, దంతములకూ నోటిలో ఇతర భాగములలోను ఉన్న పరాసు పదార్థములను తొలగించి నోటిని పరిశుభ్రంగా ఉంచడం, (2) ఆహారం నములుతున్నప్పుడు, ఆ ఆహారమును దంతముల క్రిందికి తోయడం (3) నమలగా తయారయిన ముద్దను ఈసాఫెగస్లోకి దొర్లించడం (4) రుచి శ్రేణులను నిర్ణయించి, ఆకలిని రేకెత్తించి, అన్న యివ్వత కలిగించడం, (5) శబ్దోచ్ఛారణలో పాల్గొని మానవ సంఘ జీవితానికి ప్రధాన కారణం కావడం. ఇట్లా నాలుక యొన్న పనులను నిర్వహించే అతి ముఖ్యమైన ఉపాంగం.

పై విధులన్నింటిలోనూ శబ్దోచ్ఛారణ అతి ముఖ్యమైనది. సంఘ విజ్ఞాన దృష్టితో చూచినా, మత దృష్టితో చూచినా, మానవ నాగరకత అంతా శబ్ద ప్రధానమైనదిగానే కనిపిస్తుంది. శుకపిక మధురారవములు, సింహ గర్జనము, గజఘంటకారములు అన్నీ నాలుక సహాయంతో ఉద్భవించేవి.

ఇంతేకాదు. నాలుకక్రింద ఉన్న మ్యూకస్ మొంబ్రేను కొన్ని ఔషధములను ఆహరించుకునే శక్తి కలిగి. అందుకని అతి స్వల్ప పరిమాణములలో అవసరమైన మందులను నాలికక్రింద ఉంచుతారు. ఈ విధంగాఉండే ఔషధ వస్తువులను 'లింగ్వెట్యు' అంటారు.

ఇన్ని ముఖ్యవిధులను నిర్వర్తిస్తూ, శరీరాంతర్గత ములయిన వ్యాధులనెన్నింటినో తన స్థితితో వెల్లడిస్తూ, ఉండే నాలుకే స్వయంగా వ్యాధిగ్రస్తమవుతుంది. ఆవిషయాలను వచ్చేవారం చర్చిస్తాను.

పాఠకులు డా॥ బాలసుందర

రావును ఏ వై నా ప్రశ్నలు అడుగదలిస్తే, తమ చిరునామాలు కల కవర్లను (పోస్టు బిళ్ళలు అతికించినవి) జత పరుస్తూ సంపాదకులకు లేఖలు వ్రాయవచ్చు. ఉచితమని తోచిన ప్రశ్నలకు డాక్టరుగారు సమాధానాలు ఇస్తారు.

ప్రశ్నలు, స్థూలంగా ఉండాలి.

డాక్టర్ త్రిపురనేని వెంకటేశ్వరరావు, యం.బి.బి.యస్. రచనలు

* అంటువ్యాధులు	...	రూ. 1.75
* తుయ-దాని నివారణ	...	రూ. 1.00
* మశూచి-దాని నివారణ	...	రూ. 0.75
* టైఫాయిడ్-దాని నివారణ	...	రూ. 0.75
* కలరా-దాని నివారణ	...	రూ. 0.50

మా పూర్తి కేటలాగుకు నేడే వ్రాయండి

నవోదయ పబ్లిషర్సు

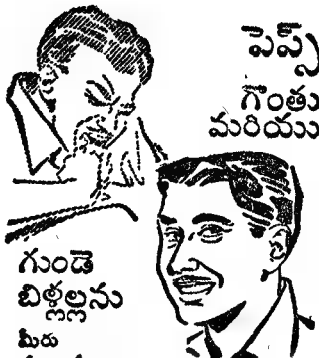
ఏలూరు రోడ్ : : విజయవాడ - 2.

సినిమానటులు

మీరు సినికాగులు గా చెరి, నెలకు మంచి ఆదాయం పొందవలెనన్నచో నేతే మాకు వ్రాయండి. ఈ త్రిప్రత్యుత్తరాలు ఇంగ్లీషు లేక హిందీలో వ్రాయవలెను.
BOMBAY FILM SERVICE
(A.M.W.) PHAGWARA (N.H.).

RATNAM'S N-OIL

అంగనరములు బలపానతీ చెంది, చిన్ని జనతో తిరిగి యధాప్రకారం అయిత్తూ సౌఖ్య చునుభవించుటకు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి గలిగి. 1 సిసా రూ. 10 లు వి. పి. 1-4-0 కొనవలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపిడి. ఇంగులూ స్వేదన రకం అర్పింతునుగామనకు రూ. 25-0-0 లు.
డాక్టర్. రత్నం నన్నె, (Estd 1904)
గులక పేటబిలింగ్స్, ఆజంపూర్ నగర్
రద్దీ, హైదరాబాద్ -24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

పెప్పెను తప్పనిది, అందరి శ్రవణతే త్వరితం అని అనితలం అస్పాదింబండి అని వాచ్చిపోగాల్సి, గొంతువాచ్చి, కొమ్మ తడిగమును, దగ్గరేక అయిదు కలిగింపే త్రిమంతురం పును. పెప్పె తడిగమునమును, త్రిమ వివరణను గలిగించును.
పెప్పె-వీటిలో హానికర కీడులు లేవు. పిల్లలకు సురక్షితంగా ఇవ్వవచ్చును. రోమ్ము పడిగములు, గొంతు నొప్పి, పడిగము, అదిత కఫము జలుబులు, దగ్గలను త్వరితంగా వివరించును.
మరింత వ్యాపారందరినీ అమ్మలగుడున్నది.
సి. ఇ. ఫుల్ ఫార్మ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
FPV-34 TEL

పోస్ట్ ఏజెంసీ : దాదా డి కెం పెన్. 86, నెనస్సు వాసుక్ విధి. ను దాను 8

వాస్తు విశేషము

నేడు మనకు లభ్యమయి ఉన్నది. అంతకు పూర్వము ఆంధ్ర శిల్పము, వాస్తువు, ఇతర చిత్రకళా విశేషములు ఎట్లుండెడినో మనకు తెలియదు. బహుశా, పురాతత్వకౌశలవారి శోధనలవలన, భూగర్భమున దాగి ఉన్న అతి ప్రాచీన ఆంధ్ర శిల్ప కళాఖండములు వివరించు మనకు లభించునంతవరకు ప్రాచీన ఆంధ్ర శిల్పచరిత్రను, నేడు మనకు లభ్యమయిన ప్రాచీన ఆంధ్ర శిల్ప కళాఖండముల నాటినుండియే మనము గణించగలము. చిత్రమయిన విశేషమేమి యన, మనము నేడు ఎరుగ గలిగిన ఆంధ్రుల చరిత్ర కూడ, దరిదాపు అనాటినుండియే పండితులచే పరిచయమవుచున్నది.

నేడు మనమెరుగగలిగిన అతి ప్రాచీనమయిన ఆంధ్ర వాస్తు విశేషములు, శాంచి స్థూప తోరణములు, కార్లిగుహ, అజంతా గుహలలో కొన్ని గుహలు మాత్రమే. అమరావతి, జగ్గయ్యపేట మొదలయిన ఆంధ్ర స్థూపములు కొన్ని అంత ప్రాచీన కాలమునకు చెందినవే. కాని నాటియందు కాల ప్రసారము ననుసరించి ఆంధ్రులు చేసిన మార్పులవలన అవచ్చియు తరువాత శతాబ్దములకు చెందినట్లు, పండితులచే గణనీయములగుచున్నవి. ఏది ఎట్లున్నను ప్రాచీన ఆంధ్ర వాస్తు ఖండము లన్నిటియందును. రూపశిల్పము (చిత్రకళ పైతము) వాస్తువునంటికినియే ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. వీటి యందు కానవచ్చు శిల్ప విశేషములన్నియు, వాస్తువు ననుకరించు వాస్తు భాగములేకాని, వాస్తువు నతిక్రమించి, మించి వేరయిన విడి శిల్పములు కావు. శాంచి తోరణములందు కోణములందు నిలిచి, నిలా సముగా అడ్డ కంబములను నిలుపు; యక్ష్మిణీలు కూడ, వాస్తువున కవరవై న భాగములుగానే నిలిచి యున్నవి. ఆ యక్ష్మిణీలు లేకున్న, ఆ అడ్డ కంబము లేట్లు నిలుచునన్న సందేహము సామాజికుని బాధింపక మానదు. నిజముగా నాటి యాంధ్ర జాతియందు సామూహిక జీవనమే ప్రధానము. వాస్తువులందు రూపొందిన శిల్పముల భావము ననుసరించి, నాటి యాంధ్ర జాతియందు నయి తము వ్యక్తులన్న మాట స్పష్టము. కాని యా వ్యక్తులందరు సంఘమందే, సంఘ భాగములుగానే సంచరించుచూ, సంఘము నలంకరించువారైరి. అంతేకాని నాటి వ్యక్తిత్వము, సంఘమునమించి కాని, విడి కాని సంచరించలేదు. ఎంతటి ఘనమైన సంగమమును అతిక్రమించి స్వేచ్ఛగ నడుచు కొను అభిలాష నాటి ఆంధ్రజాతియందు లేదు. సర్వ ప్రాచీన ఆంధ్ర వాస్తువు నందంతటను ఈ విషయము ప్రస్ఫుటమగుచునే యుండును. కాని క్రీస్తుకు తరువాత అయిదు, ఆరు శతాబ్దములు గడచునరికి, ఆంధ్ర శిల్పమందు శిల్ప రూపములు, వాస్తువునమించి వేరుపడసాగినవి. ఈ అంశము కొంతవరకు ఆఖరున మలచిన అజంతా గుహలయములందును, ఆ కాలముననూ, అటు తర్వాతనూ, మలచిన కస్తూరి గుహలందును విదితము కాగలదు. ■ నాటికి వ్యక్తిత్వము, దోషములు, సంఘమును అతిక్రమించి, మించి సంచరింపసాగిన దని మన మూహించవచ్చును. ప్రబల ఆంధ్ర సామ్రాజ్య మా నాటికే అంతరించి, ముక్కలు ముక్కలయి, చిన్న చిన్న రాజ్యాలు, వేర్వేరు ప్రత్యేక సింహాసనములతో, ఆంధ్ర భూమిని అలంకరించి రన్నట్లు నాటి ఆంధ్ర శిల్పమే నిశ్శబ్దముగ పలుకుచున్నది పరిపూర్ణ ఆంధ్ర సామూహిక జీవన మంతరించుట కదియే మొదలు. ఆంధ్ర జాతి నాశములందు నీరస ప్రసార మానాడే ప్రారంభించినదని మన మూహించవచ్చును.

శాంచి స్థూపములందు, వాస్తువు ననుసరించి ఆంధ్ర ప్రత్యేకత యొకటి స్పష్టముగా కాన వచ్చును. స్థూపము చుట్టు పరివేష్టించి ఉన్న ప్రహరీ శిలా ఫలకములతోపాటు, నేటివరకు అద్భుతముగా నిలిచి ఉన్న తోరణ వాస్తువులు, ఆంధ్ర జాతి విశిష్టతను ఎంతగానో అనుభావించుచున్నవి. స్థూపములకు ప్రహరీలు, శిల్పిత ఫలకములతో నిర్మించు అలవాటు నాటికే హిందూ దేశమున పరిపాటి అయినట్లు, అంతకు పూర్వమే నిర్మితమయిన బౌద్ధాత స్థూప ప్రహరీ ఫలకములే తార్కాణములు. కాని శాంచి స్థూపమునకు నలు దిక్కుల నిర్మించిన తోరణములు మాత్రము, ఆంధ్రజాతికి చెందిన ప్రత్యేక వాస్తువునయే చెప్పవలయును. ఈ ప్రత్యేక వాస్తు రూపము ఆంధ్ర జాతి నంటుకుని అనేక శతాబ్దముల వరకు నిలిచిఉన్నమాట కూడ వాస్తవము. ఏల నన అటు తర్వాత పదునాలుగు శతాబ్దములు గడచిన తర్వాత కూడ, అట్టి తోరణ వాస్తువులను కాకతీయుల కాలమునందు కూడ ఆంధ్రులు నిర్మించుచునే ఉండిరి. కాని కాల ప్రసారముతో ఆ వాస్తువుయొక్క రూపమునందు, కొన్ని మార్పుల వచ్చినమాట వాస్తవము. అయినప్పటికీ తొలి ఆంధ్ర తోరణమందలి వాస్తు భావముగాని, వాస్తువ్యాయములు కాని నిర్మాణక్రమముకాని తొలగక, తొలి యాంధ్ర తోరణ వాస్తుభావములే, కాకతీయుల కాలమున కూడ, ఆంధ్ర తోరణములు ప్రస్ఫుటించుచూనే ఉన్నవి.

తోరణములభావము ఆహ్వానము. లోకమంతయు వచ్చి, తన ఆతిథ్యమును స్వీకరించి, తమ ప్రతిభా వైభవములతో సాల్పని, తమ వలెనే సంతోషించవలెనని, నాటినుంచి నేటివరకు ప్రతి ఆంధ్రుని ఆంతర్యమున స్పందించు బలమయిన కోరిక. ఆనందముతో తాము నిర్మించిన దివ్య వాస్తువులు, శిల్పములు లోక కళ్యాణకరములు. ఇవి ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రుల కొరకే కాదు. లోకమందలి సర్వ మానవ జాతులు, జీవులు కూడ వీటివలన తరించవచ్చును. ఇవి లోక కళ్యాణమునకు. ఈ దివ్య ఆహ్వాన భావము నాటి శాంచి తోరణములందును, శతాబ్దములు గడచిన తర్వాత నిర్మితములయిన కాకతీయ తోరణములందును, సమానముగానే స్పందించుచున్నది.

కాని శాంచి తోరణములందును, కాకతీయ తోరణములందును స్పందించు అంతర్భావములందు

కాని ఆ కాలమున ఆంధ్రులు నిర్మించిన కోటలుకాని, మరి యే ఇతర కట్టడములుకాని నేడు కానరావు. ఇందుకు అనేక కారణములను మనము పోషింపవచ్చును. అందు ప్రథమ కారణము, నాడు దేశమందు పురాతనశాసన యనునది లేకుండుటయే. భావమును కోల్పోయి, శిధిలావస్థకు వచ్చిన కట్టడములను, వాటి వస్తు సామగ్రిని పూర్వము పిలయింతవరకు క్రొత్త కట్టడముల కొరకు వినియోగించు అలవాటు అన్ని దేశము లందునూ ఉండెడిది. కాలము గడవిన కొలది, మానవ జీవిత వికాసము ననుసరించి ప్రాత కట్టడములు నిరసయోగము లగుచుండెడివి. ముఖ్యముగా ఆ రోజులలో యుద్ధ రీతులు అతివడిగా మారుతూ వచ్చిన వనుటయందు ఏ సందేహము లేదు. అందుచేత ప్రాతకోటలు నిరసయోగము లగుటయేగాక, ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రతిబంధకములు కూడ అపుచుండి యుండవచ్చును. అందుచేత ప్రాత కోటలను నిర్మాల మొనరించి, క్రొత్త కోటలను కట్టు ఆవశ్యకము కూడ దివ్యము

క్రీస్తుకు పూర్వము దాదాపు రెండు శతాబ్దములాది శిల్ప విశేషములు, ఆంధ్రజాతికి చెందినవి

కింత శ్రేయము గోచరించును. శాంతి తోరణము లకు అడ్డ కంబములు మూడు; నిలుపు కంబములు రెండు మాత్రమే. అడ్డ కంబములు కూడ విలాస ముగా వంపు నందికొని తరంగరూపము నంది కొన్నవి. నాటి ఆంధ్ర జాతి పృథ్వీయును ఉల్లాసముతో తరంగాయితము. ఆవయన ఆ తోరణములపైన లతలతోడను, మృగముల తోడను, మానవుల తోడను, యక్ష యక్షిణీలతోడను, కీన్నెర గంధర్వుల తోడను, బౌద్ధ ధర్మముల తోడను, అతి మనోహరముగాను, అతి వినోదము గాను దివ్య నాట్యమును నాటి ఆంధ్రులు అనుభావించిరి నాడు ఆంధ్రము లోక మకుటము. అజాత శత్రువులమను దృఢ విశ్వాసము నాడు వారి సొమ్ము నాడువారు బౌద్ధ మతమునంటి లోక కల్యాణ మొనర్చు సంకల్పించిరి. శాంతి తోరణము లందు విదితమవు వాస్తవ విలాసము, శిల్ప వికాసములు కూడ, ఆ తోరణముల దివ్య ఆహ్వాన భావము నకు ఉల్లాసా వినోదములను జోడించి ఉత్తేజిత మొనర్చినవి. ఆ తోరణ భాగములే అయిన రూప శిల్పములు, ఆంధ్ర జాతిని నాడు అలంకరించు చున్న వక్రీత్యములను బయలు పెట్టుచునే ఉన్నవి. నాడు జాతి యందలి వక్రీత్యములు ఏమాత్రము మరుగుపడలేదు. కాని ఆ వక్రీత్యములు సంఘమును మించి, సంఘ విచ్ఛిన్న కారణములు కాగల దోషములుగా మాత్రము కాలేదు. సంఘ భాగములేఅయి, సంఘమును అలంకరించు మణి భూషణములుగా నాడు ఆంధ్ర మందు అనేక మంది గొప్ప వ్యక్తులండిరి. ఆ దివ్య వాస్తువుపై నాట్య మొనర్చు చున్న ప్రతిమల ప్రతిబింబించు పసిపిల్లల నిష్కళంక పృథ్వీయులే నాటి ఆంధ్రులవి. నాటి ఆంధ్రుల ఆనందమునందు "లోకమంతయు పాల్గొనవలయును."

కాకతీయ తోరణములు కళినము. దీనిపై విలాసమయ రూప కల్పనలులేవు. శిరోభాగమయిన అడ్డ కంబము విలాసముగ ఏ వంపును అందుకొన లేదు. సూచీవలె ఋజువయి, కళినముగా, చక్కగా ఏర్పడి, పాషాణమువలె దృఢముగా ఈ కంబ మున్నది. ఈ కంబము చివరలందు ఏర్పడిన హంస రూపములు కూడ, తమ సహజ విలాసమును కోల్పోయి, యీ కంబమున కేర్పడిన ఆ భరణములను కావలి కాయుచున్న తలారలవలె కళినముగా కనిపెట్టుచూ నిలచి ఉన్నవి. అడ్డ కంబమయిన మకుటమును అతి జాగ్రత్తగా, నిశ్చలముగా నిలుపుటకయి, నిలుపు కంబములు ద్విగుణీకరించి ఇరు ప్రక్కల రెండు రెండుగా నిలిచి ఉన్నవి. ఈ తోరణములందు కూడ శాంతి తోరణములందు వలెనే, స్పందించు ప్రధాన భావము ఆహ్వానమే. కాని ఆంధ్రమును ఆనాడు ఆవరించిన సామ్రాజ్య తత్వ నీతి, స్వరక్షణకు నాడు అవసరమయిన జాగ్రత్త, కాలిన్యము, ఈ వాస్తువునందు ప్రస్ఫుటితములగుచున్నవి. నాడు ఆంధ్రమందు కాకతీయ వంశమునకు చెందిన ఒక మనిషియే జాతి మకుటము. ఇతర వ్యక్తుల నవనరము. కాకతీయుల మతమే జాతి మతము. ఇతర మతములనవనరములు. నాడు కాకతీయ సామ్రాజ్య కాలమున

కూడ, ఆంధ్రులు అహ్వాన భావమును త్యజించ లేదు. కాని దురాక్రమణ ఉద్దేశముతో వచ్చిన శత్రువుల సరికట్టు, సంకల్పము క్షత్రియు కాతిన్యము, నిరంకుశతత్వభావమును కూడ ఈ తోరణములు నిశ్చలముగా, స్ఫుటముగా స్పందించుచునే ఉన్నవి. నాడు ఆంధ్రమందు వ్యక్తిత్వమునకు తావులేదు. కాకతీయులు వేరు మతము నవలంబించిన జైనులను అతిక్రూరముగాను, కఠినముగాను హింసించిన విశేషములు, దురుద్దేశముతో ఉత్తరమునుంచి ఆంధ్రదేశము పైకి పలుమార్లు దండయాత్రలు చేసిన శత్రువులను కాకతీయ శత్రుముక్తికింద విక ముఖముగా నిలిచి, పలుమార్లు ఆంధ్రులు నిరోధించిన విషయములన్నియు చరిత్రాంశములే. ఈ చరిత్రసంతయు, కాకతీయ తోరణములేగాక, నాటి ఇతర శిల్పములు కూడ సచ్చదయులకు వినిపించు రీతి స్పందించునన్న మాట సత్యము.

వాస్తుశాస్త్రనందు, ఆంధ్రులు తోరణ రూపమును విదిత మొనర్చిన తర్వాత, ఈ తోరణభావము దేశ మందంతటను వ్యాపించిన మాట సత్యము. అయినను నేడు అట్టి కథాఖండములు దేశమందు అంతటను కనుపించుటలేదు. ఇందుకు కారణములుకూడ చారిత్రకములే. కాని రాజస్థానమందు పన్నెండు పదమూడవ శతాబ్దములందు, నిర్మించిన తోరణ శిథిలములు, అబూ పర్వతమువద్ద, చంద్రావతి ప్రాంతమున కూడ కనుపించును. ఆహ్వాన భావముతో, విలాస భావము, సంఘమును మించుతూ దోషమున వక్రీత్య భావములు కూడ, ఈ తోరణ వాస్తువులందు స్పష్టము. కాని కాకతీయ తోరణములందలి జాగ్రత్త, కాలిన్యము నీటియందు మృగ్యము. మకుటమైన అడ్డ కంబము విలాసముగా వంపునందుకొన్నది. పార్శ్వములందు నిలుపు కంబములు, కటిపములుగా చతురస్రములుగాక, విలాసముతో గుండ్రమయినవి రూపశిల్పములు వాస్తు భాగములుకాక, పట్టి అలంకారప్రాయములై, వాస్తువునుమించి వేరయినవి. నాటి రాజపుత్రస్థాన చరిత్ర నేడు అందరికీని విదితమే. ప్రబలుడయిన చక్రవర్తిలేక, చిన్న చిన్న రాజాలనేకులు, వినోదములతో ఆప్రమత్తులై, అజాగ్రత్త పడించి, శత్రువుల వాత బడిరి. నాడే రాజ స్థానపు ప్రతిభావికాసము లంతరించెను. ఏది ఎల్లయినను, హైందవ వాస్తు రూపములకు తోరణ వాస్తువు ప్రాచీన ఆంధ్ర జాతి ప్రసాదించిన ఒక దివ్య రూపమని మన మనుకొనవచ్చును.

ఆహ్వాన భావమును, శాంతి తోరణములు నిర్మించిన తరువాత రెండు మూడు శతాబ్దములకు, ఆంధ్ర జాతి కన్ఠరీ గుహలందు కూడ మరొక రూపమున పలికిరి. కన్ఠరీ గుహలందు సొందుదాయక జీవనమునకు వసతినివ్వగలగు పెద్ద విహారములు లేవు. ఒక మహా చైత్యము, గోష్ఠి శాల అనేక విడి భిక్షుక గృహములు, ఇక్కడి కొండయను శిల్పితమయినవి. నాడు బౌద్ధ భిక్షుక సాముదాయక జీవనము, పూజ ఘోషనర్పులకు చైత్యమున కూడుట, గోష్ఠి సల్పుటలకు శాలయందు కలియుట, మొదలయిన కొన్ని సమయ

1961

ఉపాధ్యాయుడు-గోపీ, ఈ ఏడాది విశేషాలేమిటిరా? గోపీ-ఎ లి జ బెత్ రాణీ రాకసార్.

ఉపా-నీవురా రామూ? రాము-లుముంబా హత్య సార్.

ఉపా-నీవుచెప్పరాసోమూ. సోము-ఈ సంవత్సరం తిర గేసినా 1961 లు నంది.

పత్రికాభిమాని.

ములందు మాత్రమే. తక్కిన జీవిత భాగమంతయు భిక్షువులు విడివిడిగా తమ భిక్షుక గృహములందు గడుపుచుండెడివారని, కన్ఠరీ గుహలకూలము స్పష్టముగా పలుకుచున్నది. శాంతి తోరణముల నాటికన్న, ఈ గుహనాటికి వ్యక్తిత్వ భావము మరికొంత ప్రాధాన్యత పొందినట్లు, విదితము చేయుచు, విడి భిక్షుక గృహములను ఆంధ్ర లిచ్చోట మలిచిరి. ప్రతి భిక్షుక గృహమునకు ముందు అరుగులు, వసారాలు తీర్చి మలిచిఉన్నవి. ఏటికితోడు వాకిట్లవద్దనే మంచి నీటి కుండ్లు, ఆ కుండ్ల యందు ఎల్లప్పుడు జలము అతి స్పష్టమయి, తేలవయి, చల్లని అమృతమువలె చేతి కందుచుండును. ఈ వాస్తురూపము సయితము శాంతి తోరణములవలెనే ఆహ్వాన భావమును సంపూర్ణముగ స్పందించుచున్నది. దారిసోపు ఏదూత్రికు డయినను, ఎప్పుడయినను, ఎవరి యనుమతిని పొందకయే, స్వేచ్ఛిన గృహాంగణమునందు ప్రవేశించి, కావలసినట్లు అమృతప్రాయమయిన ఆ జలములను తృప్తిమీర సేవించి, ఏకమిందనవచ్చును. ■ దారిన పోవువారి నెల్ల ■ భిక్షుక గృహములు నాటినుంచి నేటివరకు ఆ రీతినే ఆహ్వానించుచునే ఉన్నవి. అవసరమయిన వారికి నాడు అక్కడి భిక్షువులు ధర్మమును ముఖతః బోధించినట్లే, నేడు ఆ భిక్షుక గృహములే తమయందలి శిల్పములతో మోసవ్యాఖ్యలతో బోధించుచునే ఉన్నవి. నేడు కూడ ప్రతి ఆంధ్ర గ్రామమందును, ఇండ్లకు ముందు అరుగులును, వసారాలును సామాన్యమే. నాటికిని, నేటికిని పరాయి వారికి ఆతిథ్యము ఆంధ్ర మందు లభ్యమవురీతిన, హిందూదేశమందు మరే ప్రాంతమందును లభ్యముకాదు. ఆంధ్రులు తమ సహజ ఆహ్వానభావమును, మాటలతోనేగాక, తమ వాస్తువుతో గూడ నాటినుండి నేటి వరకునూ పలుకుచునే ఉన్నారు. ప్రాచీన ఆంధ్ర వాస్తువునందు ఈ దివ్య వాస్తు రూపములు, జాతి ప్రకృతియందలి ప్రత్యేకత ననుసరించి ఏర్పడినవేగాని, ఇతర వాస్తువుల, ఇతర రూపముల ఆధాసములుగా కృత్రిమముగా ఏర్పడినవికావు. —(ఇంకా ఉంది)

బంధుజన ప్రియము

బ్రూక్ బాండ్
టీ

శ్రేష్ఠమైన తాజా టీ

బ్రూక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

JWTEB 363 S

అహలమనం

ఎస్ జయరామ రెడడి

కాల్చీడ్చుకుంటూ రవి ఇల్లు చేరేసరికి, వరండాలో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు, నూటువేసుకున్న ఇంకొక పెద్దమనిషి కనిపించారు. వారిని చూడగానే రవికి భయం వేసింది. తాను ఏదో తప్పు చేసినట్లు ఆ పనివాడు బెడరిపోయాడు.

ఇంతకూ వారు అక్కడకు ఎందుకు వచ్చినట్లు ?

“అమ్మా ఈవేళ పదిహేనో తారీఖు. స్కూలు ఫీజు కట్టాలి” అన్నాడు రవి పుస్తకాలనంది భుజానికి అగిలించుకొంటూ.

కారేజీలో అన్నం పెడతాన్న వాళ్ళమ్మ జవాబు చెప్పకుండా ఒక నిమ్మార్చు విడిచింది. రవి జాలిగా వాళ్ళమ్మ మేపు చూస్తూ నిలబడి పోయాడు. రవికి ఇప్పుడిప్పుడే సంసారంలోని కష్ట సుఖాలు అర్థమవుతున్నాయి. అందువల్ల

మళ్ళీ అడగుటానికి వారు రాలేదు. కాని ఈవేళ ఫీజు కట్టటానికి ఆఖరు రోజు!

తల్లి అందించిన కారేజీ అందుకొంటూ

“ఈరోజు చెల్లించకపోతే పేరు తీసేస్తారమ్మా” అన్నాడు.

తల్లి కన్నీరు నింపుకొన్నది. పైట చెంగు తో కళ్ళు తుడుచుకొంటూ “రెండు రోజులు ఆగుబాబూ, ఎలాగో సర్దుకొందాం. అన్నయ్య కూడా

నీ ఫీజుకు డబ్బు కోసమే తిరుగుతున్నాడు” అన్నది.

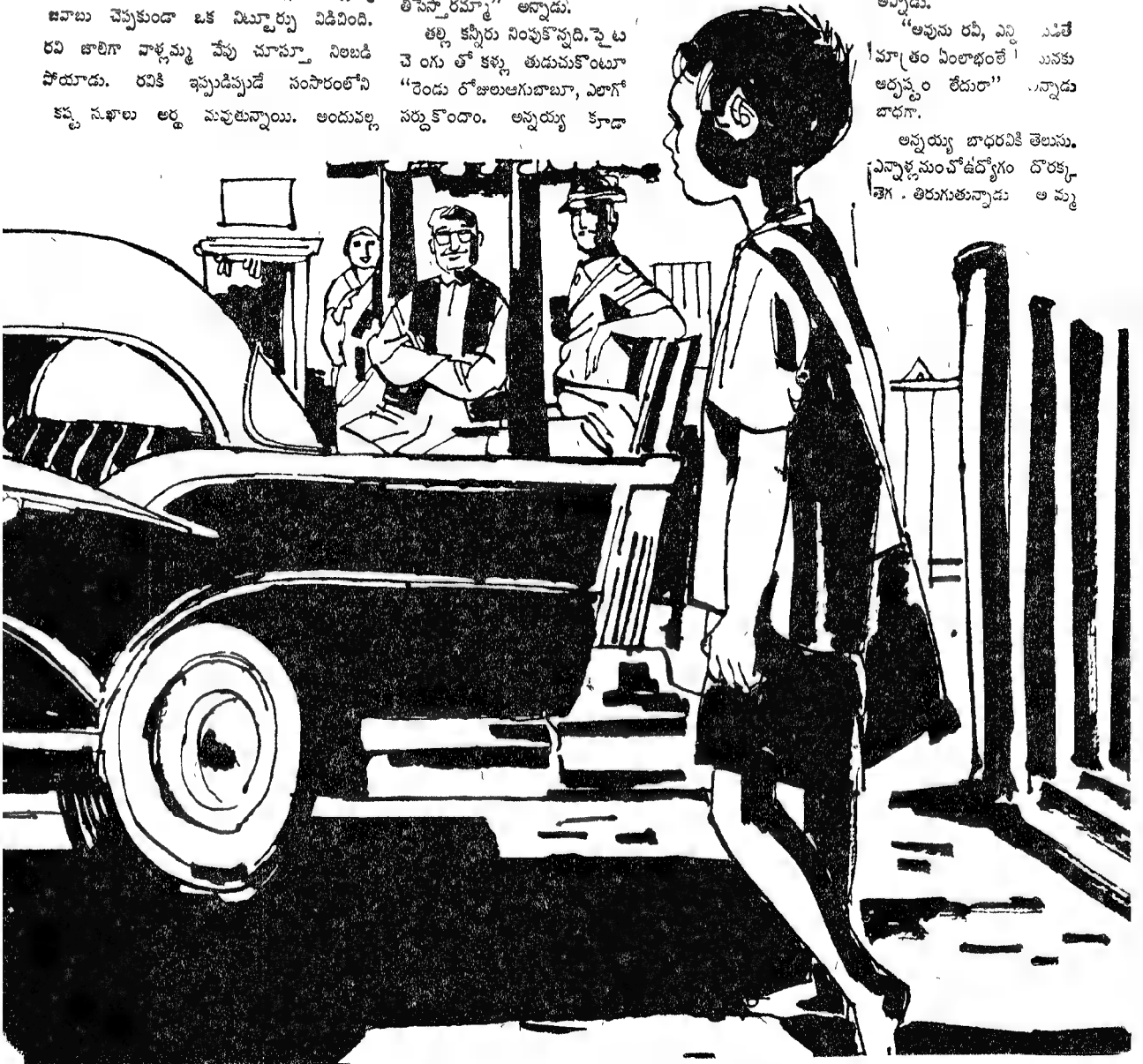
రవి మారుమాటాడకండా స్కూలుకు బయలుదేరాడు. రోడ్డు ఎక్కుతుండగా బయటి గది లోంచి వాళ్ళన్నయ్య కేక వేళాడు—“రవి, ఒక సారి యిలా వచ్చిపో” అని.

రవి మళ్ళీ లోపంకు వచ్చాడు వాళ్ళన్నయ్య ఒక కవర్లు ఇచ్చి “ఇది కొంచెం రిజిష్టరు చేసి తరువాత స్కూలుకు వెళ్ళు రవి” అని ఒక కవరు అందించాడు. “ఈ రూపాయి కూడా తీసుకెళ్ళు. మిగిలిన చిల్లర డబ్బుతో పిటీ బస్సు ఎక్కి స్కూలుకు వెళ్ళు” అన్నాడు.

రవి కవరు అందుకొంటూ “మళ్ళీ ఏదైనా ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెడుతున్నావా, అన్నయ్యా?” అన్నాడు.

“అవును రవి, ఎన్ని సరికే! మాత్రం ఏంలాభంతే! నువ్వు అదృష్టం లేదురా” అన్నాడు బాధగా.

అన్నయ్య బాధరవికి తెలుసు. ఎన్నాళ్ళనుంచో ఉద్యోగం దొరక్కడెగ తిరుగుతున్నాడు అమ్మ

మిక్సింగ్ నైన నూనెలో నానబెట్టుడు

కాప్సీర్ - కుసుం

తేలములను పెరిగించును.. అకాలనెరనుమానవును.

చదువు చదువు
ఉపద్రవములకు సొంటలక్స్ అపాయములకు
ములాము

"కొద్ది" తేల్యమైన ఉడునత్తులు, నూనెలు & భవనరేణువులకు
సంబంధించిన వందల ఖాళీ & అపూర్వ టెంపరేచర్లు

సొంత బిల్లు: యునైటెడ్ కలెక్షన్స్, మదరాసు, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

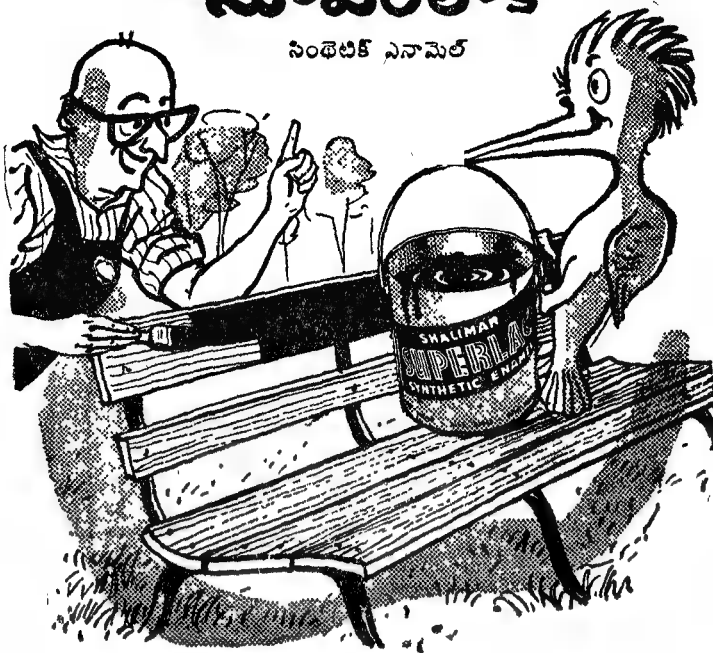
నా జాగ్రూడు ఔషధములకు ఒక టవునుకు ఒక స్టాక్సును ఆహ్వానించెదము.

ఎటువంటి ప్రదళానికైనా

చమత్కారంగా పెయింట్లు వేయుటకు

షాలిమార్ సూపర్ లాక్

సింథెటిక్ ఎనామెల్

- క్వరగా ఆరి, గట్టిగా పట్టుండే మంచి విగారింపుగల సింథెటిక్ ఎనామెల్
- రోతట్టు, బయట వాడుకకు
- బ్రావ్ తోను, ప్యూకోను తేల వస్తువును ముంచివేయవచ్చును.
- ఒక డానిలో ఒకటి కలుపుటకు ఏలైన 38 రంగులున్నాయి.

INTSPW 111 TEL

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH COMPANY
PRIVATE LIMITED

CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, NEW DELHI, KANPUR. (Agents overseas)

వివాదాలు

ఎంతకాలమని ముగ్గుర్ని ఒక్కతే పోషించగలరు ? అన్నయ్య కూడా విసుగు లేకుండా తిరుగుతూనే ఉన్నాడు. కాని ఎక్కడా దొరకలేదు. అన్నయ్యకే గనక ఉద్యోగం వస్తే అమ్మ ఎంత సంతోషిస్తుంది ? తనను ప్రతి రోజూ అంత దూరం స్కూలుకు నడవనిస్తాడా ? రోజూ సిటీ బస్సుకు డబ్బు తిప్పడా ? అంత అదృష్టం ఎప్పుడు వస్తుందో ! రవి ఆలోచిస్తూ పోస్టు ఆఫీసుకు వచ్చాడు. అన్నయ్య యిచ్చిన కవరు రిజిస్టరు చేసి, రసీదు తీసుకొని జాగ్రత్తగా నందీలో దాచు కొన్నాడు. టైము చూస్తే తొమ్మిదిన్నర కావ స్తోంది ! స్కూలుకి వేళ మించిపోయాడుంది. రవి పరుగెత్తుకుంటూ బస్సు స్టాపు దగ్గరకు వచ్చేవాడు.

రెసిడెన్సీకి వెళ్లే బస్సు వచ్చి అప్పుడే స్టాపులో ఆగింది. అది ఎక్కి వెళ్తే రెసిడెన్సీ నుంచి వాళ్ల స్కూలుకి ఇంకా కొంచెం దూరం నడవాలి. సరే, ఆ కొంచెం దూరం నడిచి వెళ్లవచ్చు. స్కూలుకు టైము అయిపోయిందిగా అనుకొని రవి ఆ బస్సు ఎక్కివేళాడు.. వెంటనే బస్సు కదిలింది. రవి ఒక చేత్తో కారియరూ, రెండో చేత్తో నందీ చుట్టుకొని పెద్దవాళ్ల మధ్యని నిలబడ్డాడు.

రవికి ఎదురుగా సీటులో కూర్చుని పేవరు చదువుకొంటూన్న పెద్ద మనిషి రవి వదుతూన్న అవస్థ చూసి "ఇక్కడ కూర్చుండువు గాని రా నాయనా" అని తన పక్కనే కొంచెం చోటు చేశాడు. రవి కూర్చున్నాడు. ఆ మనిషి మళ్ళీ పేవరులో తల దూర్చేశాడు. రవి ఏమీ తోచక బస్సులో వాళ్ల మొఖాలు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఇంకో స్టాపులో బస్సు ఆగింది. కొంతమంది దిగిపోయారు. మరి కొంతమంది ఎక్కారు. వాళ్లలో నలుగు రైదుగురు పిల్లలు భుజానికి సంచులు తగిలించుకుని బిలబిల లాడుతూ బస్సు ఎక్కి, రవికి ఎదురుగా ఖాళీ ఐన సీట్లో కూర్చున్నారు పెద్దగా అరుస్తూ. వాళ్లలో మరీ చిన్న పిల్లవా డోకడు ఉన్నాడు. వాళ్లంతా ప్రతిరోజూ అదే టైముకి స్కూలుకి వెళ్లేవాళ్ళు కాబోలు, కండక్టరు వాళ్ళు అడగకుండానే టిక్కెట్లు ఇచ్చి చిన్నపిల్లవాణ్ణి పలకరించి ముద్దెట్టుకున్నాడు. మిగతావాళ్లంతా రవి ఈడు వాళ్ళే. నవ్వుతూ, పేలుతూ కండక్టరును అల్లరి చేస్తున్నారు. కండక్టరు కూడా సరదాగా వాళ్లతో కలసి నవ్వుస్తున్నాడు.

రవి బాధగా వాళ్ల వేపు చూస్తూ ఆలోచనలో పడిపోయాడు. ఆ పిల్లలంతా చక్కగా సిల్క్ బుష్ షర్టులు వేసుకొని, బూట్లు, మేజోళ్ళు తొడుక్కుని ఏ చింతా లేకుండా చక్కగా కబుర్లు చెప్పుకొంటున్నారు. వాళ్లకు చాలా డబ్బు ఉన్నట్లుంది. వాళ్ళ అన్నయ్యలంతా ఉద్యోగాల్లో ఉండి ఉంటారు. లేకపోతే ప్రతిరోజూ సిటీ బస్సు ఎక్కి దాగరా !? తనలాగ స్కూలు ఫీజును

గురించి వాళ్ళకు బాధ ఉండదు కాబోలు ! స్కూలు ఫీజు గుర్తు కొచ్చేసరికి రవికి ఏడుపాచ్చే పింది. ఇన్సూరెన్స్ ఎలాగూ పేరు తీసేస్తారు. ఏం చెయ్యాలో రవికి ఏమీ తోచలేదు.

అంతలో తెలుగు మేష్టారు గుర్తు కొచ్చారు. రవికి క్లాసులో మంచి మార్కులు వస్తాయి. అందుకని మేష్టా ర్యందరికీ రవి అంటే చాలా ప్రేమ. తెలుగు మేష్టారు రవిని మరి ప్రేమిస్తారు. ఈ సంవత్సరం పుస్తకాలు కూడ ఆయనే కొని యిచ్చారు. ఆయనకు చెప్పి పేరు తీసి వెయ్యకుండా కొన్నాళ్ళు ఆనగలరు. కాని ఇలా ఎన్నాళ్ళు గడుస్తుంది ? అన్నయ్యకు ఉద్యోగం ఎప్పుడొస్తుందో ? ఆ పిల్లల్లాగా తనూ సిల్కు చొక్కాలు, బూట్లు వేసుకుని స్కూలుకి వెళ్ళేది ఎప్పటికో ! అలోచించిన కొద్దీ రవికి మరి నిరుత్సాహం కలిగింది. ఇంతకుముందు అన్నయ్య కొన్ని వందల ఉద్యోగాలకి దరఖాస్తు పెట్టాడు. ఒక్కటి కూడ రాలేదు. ఇప్పుడు మాత్రం వస్తుందని నమ్మక మేమిటి ?

బస్సు రెసిడెన్షిలో ఆగింది. ఎదురుగా కూర్చుని ఉన్న స్కూలు పిల్లలు బస్సు ఆగి ఆగకముందే ముందు వాళ్ళను నెట్టుకుంటూ దిగి వెళ్లిపోయారు. బస్సు అక్కడ నుంచే మళ్ళీ తిరిగి వెనక్కు వెళ్లిపోతుంది. అందుకని అందరూ దిగిపోతున్నారు. బస్సు దిగేప్పుడు గాని, ఎక్కేప్పుడు గాని ఒక్క నొకళ్ళు తోసుకోగూడదని సిటీజన్ షిప్ మాష్టారు చెప్పేవాడు. రవికి అది గుర్తు వచ్చి అందరూ దిగిపోయే వరకూ మర్యాదగా వెనకనే నిలబడి పోయాడు. అందరూ దిగక మెల్లగా తన దిగుతూఉండగా రవికి ఒక మూల పీట్లో ఏదో సంచి కనుపించింది. ఎవరో అక్కడ కూర్చుని దాన్ని మర్చిపోయి ఉండాలి ! కాని బస్సులో వాళ్ళంతా దిగిపోయారు. రవి దాన్ని తీసుకొని బస్సు దిగాడు. అంతకుముందు బస్సు దిగిన వాళ్ళంతా అప్పటి కప్పుడే జనంలో కలిసి పోయారు. ఆ సంచిని కండక్టరు కైవా వస్తుజెబిచాడని రవి కండక్టరు కోసం చూశాడు. కాని కండక్టరు ఏ టీ హోటల్లో దూరాడో గాని రవికి కనిపించలేదు. అవతల స్కూలుకు టైము అయి పోతుంది. సరే తరువాత చూద్దాంలే అనుకొని రవి స్కూలువేపు పరుగెత్తాడు.

స్కూల్లో అడుగు పెట్టేప్పటికీ ఇంకా మొదటి గంట కూడా కొట్టలేదు. రవి తెలుగు మాష్టారి కోసం స్టాఫ్ రూము వేపు వెళ్ళాడు. ఆయన అప్పటికీ ఇంకా స్కూలుకు రాలేదు. రవి నిరాశతో అక్కడే నిలబడి పోయాడు. రవికి అప్పుడు గుర్తొచ్చింది బస్సులో తనకు దొరికిన సంచి. దానిలో ఏముందో నని లోపల చెయ్యి పెట్టేసరికి ఏవో పుస్తకాలు చేతికి తగిలాయి. రవి వాటిని బయటకు తీశాడు. వెంటనే రవికి ముచ్చెమటలు పోయాయి. గుండె జనతా ఎక్స్ ప్రెస్ లాగా కొట్టుకోవటం మొదలెట్టింది. అవన్నీ పది రూపాయల నోట్ల కట్టలు. మెరిసిపోతున్న కొత్త కట్టలు ఐదు ఉన్నాయి. రవి అంత డబ్బును ఎప్పుడూ చూడలేదు. కాళ్ళు వణుకుతున్నాయి. ఆ డబ్బును ఏమి చేయాలో రవికి తోచలేదు. పాపం ఎవరు

అశోకా ఆమ్లా రత్న త్రయము

అశోకా ఆమ్లా హేరాయిల్
పామేడ్ - బ్రులియన్ టైన్
నల్లనికురులకు
బల్లనిగుణమునకు

విజయ కెమికల్స్.. మద్రాసు 7.

పూవు మీ ఆద్యప్తం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, మీ సరియైన చర్యనుగురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పూవు కారుపైన చిగురు యివ్వమని ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేది, వేళి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిగురూ యున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గురించి, మీరు కొద్దు వాసిన లేదీల గాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అద్యప్తము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్వివరాలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రభావము లేవనినా పున్న యెడల శాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైనపంపబడును. మేము పంపిన భోగటా మీకు తృప్తిగా నుండినియెడల పైకము వాపము చేయబడును. ఒక నారి పరీక్షించి చూడుడు. మా అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt Devdutt Shastri, Raj Jyotishi (WP 18) Jullundur City.

మెట్టూరు
మల్లులు • లాంగ్ క్లాత్

మెట్టూరు మల్లులు - శ్రేష్ఠమైన మల్లులు

తయారీయేర్పాటు

మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు

మెట్టూరు లండన్ లోని లిమిటెడ్,
మెట్టూరు వాచ్ అండ్ యజ్మెంట్ షిల్డ్

మెట్టూరు, వి. బియ్యం సెల్ & కంపెనీ
(ప్రైవేటు) లిమిటెడ్, మద్రాసు

పొరేసుకున్నారో? అంతలో స్టాక్ రూం వేపు ఎవరో రావటం చూసి ఆ వోల్టేజీ కట్టలన్నీ వెంటనే సంచీలో పెట్టవేశాడు. ఆ వచ్చిన మనిషి తెలుగు మేష్టారు.

“ఏంరా రనీ, ఏం జరిగింది? ఆలా ఉన్నావేం?”

బ హు మా నం

అన్నారూ ఆయన.

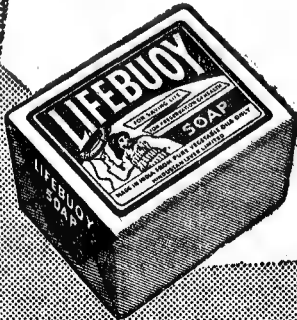
రవి ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. తడబడుతూ

“ఏం లేదండి—” అన్నాడు.

తెలుగు మేష్టారు రవి భుజం మీద చేయి వేసి ప్రేమతో “కాబులే, ఏదో జరిగింది. నాకు చెప్పు నాయనా!” అన్నారు.

రవి జంకుతూ ఫీజా సంగతి చెప్పాడు. ఆయన

ఎక్కడ లైఫ్ బాయ్ ఉన్నదో అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది!

లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయునప్పుడు... మీరు ఆనంద సరవళులగుదురు! అది ఎంతో ఉల్లాసకరమైన హాయిగా ఉన్నది!
లైఫ్ బాయ్ యొక్క సమృద్ధయైన సురగ మీ ఆరోగ్యమును కాపాడును, ప్రతిదినమూ మీకు విధిగా మరికి అంటుచుండును... మరికిరోసున్న శ్రమలను లైఫ్ బాయ్ సురగ కడిగి వేయును.
కుటుంబములో అందరూ లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుటవల్ల ఆరోగ్యముగా వుంటారు!

L. 17-X 52 TL

హిందుస్తాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

వచ్చి "అంతే కదా ? ఫీజు నేను కడతానులే. భయపడకు. క్లాసుకు వెళ్లి చదువుకో పో" అన్నారు.

రవి సంతోషంగా రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు. అంతలోనే బస్సులో దొరికిన డబ్బు గుర్తుకొచ్చి మేస్టరుకి చెప్పి అనుకుని "సార్" అన్నాడు. ఆయన రూములోకి వెళుతూన్న వాడల్లా వెనక్కు తిరిగి "అదంతా రేపు చెబుచువు గాని లే వెళ్ళ. నేను 'వేవర్లు దిడ్డుకోవాలి' అంటూ ఆయన లోపలికి వెళ్ళిపోయారు.

రవికి ఆయన ధోరణి అర్థంకాక అయోమయంగా క్లాసులోకి వెళ్ళాడు. నోట్లు ఉన్న సంచీని జాగ్రత్తగా పుస్తకాల సంచీలో దాచి ఆలోచనలో మునిగిపోయాడు. ప్రస్తుతానికి ఫీజు బాధ తప్పినట్లే. మళ్ళీ నెల వరకూ ఫరవాలేదు. కాని ఆ డబ్బు—ఎవరిదో పాపం ? అది పోయినందుకు వాళ్ళంతగా బాధపడుతున్నారో ! అది పోవటంవల్ల ఎన్ని కష్టాలు అనుభవిస్తున్నారో ? రవికిక్లాసులో చెప్పే పాఠాలు బుర్ర కెక్కడం లేదు. ఎలాగైనా ఆ డబ్బు వాళ్ళకు అందజేయాలి! ఎలా ? ఎవరని తెలుసుకోవాలి ?

మూడవ వీరియడు (డిల్లు. డిల్లు మాస్టరు అరోజు రాలేదు. అందువల్ల పిల్లలంతా గ్రాండులో చెట్టకింద చేరి కబుర్లు చెప్పుకొంటున్నారు. రవికి వాళ్ళతో కలవాలని అనిపించలేదు. ఒక్కడే కూర్చోని చాల సీరియస్ గా ఆలోచిస్తున్నాడు. డబ్బు సంచి ఎక్కడ పోతుందోనని చాల జాగ్రత్తగా పట్టుకొన్నాడు. చివరకు ఒక స్నేహితుడి దగ్గరకు వెళ్ళి "ఏంరా, మనం బస్సులో ఏదైనా పారేసుకుంటే ఏం చెయ్యాలి?" అని అడిగాడు.

"ఏముంది. పోలీసులకి రిపోర్టు ఇస్తే సరి. ఎక్కడైనా దొరికితే మనకు కబురు చేసి యిస్తారు. లేకపోతే లేదు. ఏం, ఏమైనా పోయిందా ?"

"ఆ, కలం పోయింది" అంటూ రవి పోలీసు స్టేషను వేపు వరుగు తీశాడు.

రవి సుల్తాన్ బజారు పోలీసు స్టేషనులోకి వెళ్ళేటప్పటికి ఇన్ స్పెక్టరు ఏవో వ్రాసుకొంటున్నాడు. పోలీసుల దగ్గరకు వెళ్లాలంటే రవికి చిన్నప్పటినుంచీ కూడా ఎందుకో చాలా భయం. ఇప్పుడే కూడా భయపడుతూనే లోపల ప్రవేశించాడు. వ్రాసుకొంటున్న ఇన్ స్పెక్టరు తల పైకెత్తి "ఏం కావాలి ?" అని ఉరుద్దాల్సి ప్రశ్నించాడు.

రవి నసుగుతూ "డబ్బు—డబ్బులు దొరికాయండి" అన్నాడు.

ఇన్ స్పెక్టరు చిత్రంగా రవి వేపు చూసి "దొరికింది అని పెట్టి టీ త్రాగు. లేకపోతే చాక్లెట్లు కొనుక్కో" అన్నాడు. అని మళ్ళీ కాగితాల్లా మునిగిపోయాడు.

"కాదండీ, చాలా డబ్బు దొరికింది—"

అంటూ నోట్లు కట్టలు తీసి చూపించాడు రవి. ఇన్ స్పెక్టరు కళ్ళు పెద్దవి చేసుకొని రవి వంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ కాగితాలు వ్రక్కకు వెట్టి "ఇలా కూర్చో!" అన్నాడు.

రవి డబ్బు అలాగే చేతులో పట్టుకొని కూర్చున్నాడు

వసంతకుసుమాకరము.

మధుమేహము. (DIABETES)
అతిమూత్రము మొదలగు వ్యాధులను
పోగొట్టి బలము నిచ్చును.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము.

ఆలమూకు పోస్టు, చింతలూరు. తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

వి శే స్తీ :-2, ర తి న బ జా రు, మ ద్రా సు-81.

హ్యూ లె ట్స్ మి క్ శర్
అజీర్ణాన్ని నివారించి బోజనానంతరం
కలిగే కడుపు నొప్పిని
పూర్తిగా పోగొడుతుంది

కులాసాగా కాలం గడపడానికి తోడ్పడుతుంది

కడుపులో మంట పుట్టించే ఆమ్లములనుంచి రక్షించి కడుపు నొప్పిని అతి శీఘ్రంగా తగ్గిస్తుంది ప్రపంచ మంతటా 80 ఏళ్ల బట్టి డాక్టర్లు సిఫారసు చేస్తున్నారు. విల్లలకు : విల్లల కడుపునొప్పలకు కూడా హ్యూలెట్స్ మిక్చర్ దివ్యంగా పనిచేస్తుంది. అజీర్ణ విరేచనాలకు నల్లమందు కలసిన హ్యూలెట్స్ మిక్చర్ వాడండి.

■ జె. హ్యూలెట్ & సన్ (ఇండియా)
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

46/A, నైనియప్పనాయక్ స్ట్రీట్, మద్రాసు-3

JWT-CIH-1125

“నీ పేరేమిటి ?”

రవి చెప్పాడు.

“మీ నాన్నగారు ఏం చేస్తారు ?”

“నాన్న లేడు. అన్నయ్య ఉన్నాడు.”

“మీ అన్నయ్య ఏం పని చేస్తాడు ?”

బ హు మూ న ం

“ఏమీ లేదు. అన్నయ్యకు ఉద్యోగం దొరక్కనే మేమంతా చాలా కష్టపడుతున్నాం” అన్నాడు రవి.

“అలాగా, పాపం!—ఈ డబ్బు ఎప్పుడు దొరికిందో, ఎలా దొరికిందో అన్నీ వివరంగా చెప్పు” అన్నాడు ఇన్స్పెక్టరు

రవి అంతా సవిస్తరంగా చెప్పాడు ఇన్స్పెక్టరు అన్నీ వ్రాసుకున్నాడు. తరువాత రవి వేళ

కార్ట సన్లైట్ చాలా బట్టలను ఉతికింది

-అట్లు చేసినట్టిది దాని అధిక సురగ

అ దొమ్మకు చాలా మంచి బట్టలే కావాలి !
 రీం తన దొమ్మ కోసం తన దుస్తులే గాక, తన అక్కలి,
 అమ్మది కూడా చాలా చూస్తుంటుంది. అవన్నీ చాలా కొద్ది
 నవరైల్తో తెల్లగాను కాంతిగాను ఉతుకండి నట్టివి.
 ఆ బట్టలన్నిటినీ చూడండి, చుప్పట్లు, తువ్వార్లు ! చాలా
 బట్టలు అంత కొద్ది నవరైల్తో ఉతుక ఇదేనది.
 దాని అధిక సురగ అన్ని ఎక్కువ బట్టలను ఉతుకును
 మరియు బట్టలని ప్రతి మురికి అణచివేసి వాడకుండానే
 తొంగింది వేయను ! మీ బట్టలను ఉతుకు కొనుటకు
 నవరైల్ చూడండి !

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను కాంతిగాను ఉతుకును

SP.2-X52 TL

హిందూస్థాన్ లీమర్ లిమిటెడ్ వారి ఉత్పత్తి

చూసి “ఈ డబ్బు ఎవరిదో మేము కను క్కుంటాం. నువ్వు ఇక్కడే ఉండు” అని ఒక కానిస్టేబులును, పిలిచి కానిసి బిస్కెట్లు టీ తెప్పించి రవికి ఇప్పించాడు

రవి బీ త్రాగుతూండగా ‘ఇన్ స్పెక్టరు పోలీసు నూపర్చెంట్లకూ, ఇతర పోలీసు స్టేషన్లకూ పోనుచేసి ఏదో చెప్పాడు. ఆ పనులన్నీ అయిపోయిన తరువాత రవిని దగ్గరగా కూర్చోబెట్టుకొని అదీ ఇదీ అడుగుతూ ఆప్యాయంగా కబుర్లు చెప్పాడు. అంతలో టెలిఫోన్ మ్రోగింది. ఇన్ స్పెక్టరు తీసివరు అందుకొని చాలశేపు ఏదో మాట్లాడాడు ఇంగ్లీషులో. చివరకు పోను పెట్టివేసి “చూడు బాబూ, ఈ డబ్బు ఒక పెద్ద బట్టల మిల్లు వారిది. ఆ మిల్లువారు ఖైరతాబాదు పోలీసు స్టేషనులో రిపోర్టు యిచ్చారు. నీవు చాల మంచివాడివి కాబట్టి దొరికిన డబ్బు తిరిగి ఇచ్చివేశావు. ఇంకొకళ్లయితే గవర్నమెంట్ గా పూరుకునే వాళ్ళు. ఆ మిల్లు వాళ్ళకు చెప్పి నీకు మంచి బహుమానం ఇచ్చేటట్లు చేస్తాను. ప్రస్తుతానికి నీవు మీ యింట అడ్రసు ఇచ్చి వెళ్ళవచ్చు” అన్నాడు ఇన్ స్పెక్టరు.

రవి అడ్రసు యిచ్చి కాల్చిచ్చుకొంటూ ఇంటికి బయలుదేరాడు. రెండు మైళ్ళూ నడిచి ఇంటికి చేరేప్పటికి ఒక గమ్మత్తు జరిగింది. ఇంటిముందు రోడ్డుమీద ఒక కారు నిలబడి ఉన్నది. వరం దాలో కుర్చీల మీద పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్ గారు, నూటు వేసుకున్న ఇంకొక పెద్దమనిషీ కూర్చుని ఉన్నారు. తనకంటే ముందుగా అక్కడకు వచ్చిన వాళ్ళను చూసి రవి ఆశ్చర్యపోయాడు.

అసలు జరిగింది ఇది : రవి పోలీసు స్టేషను నుంచి ఇంటికి బయలుదేరాక కొంచెం సేపటికే బట్టల మిల్లు మానేజరు పోలీసు స్టేషనుకు పోను చేశాడు. ఐదువేలు పోయినందుకు వాళ్ళకు అంత బాధ లేదు కాని అవి మళ్ళీ దొరికినందుకు ఆ మానేజరుకు చాల ఆశ్చర్యం కలిగింది. గొప్ప ధర్మబుద్ధితో ఎక్కడో దొరికిన అంత డబ్బును

తిప్పగా పోలీసు స్టేషనులో వస్తుజేప్పిన ఆ కుర్రాడిని చూడాలని ఆయనకు అభిలాష కలిగింది. వెంటనే స్వయంగా కారు మేనుకుని పోలీసు స్టేషనుకు వచ్చాడు. కాని అప్పటికే రవి ఇంటిదోవ వచ్చాడు. అందువల్ల ఆయన ఇన్ స్పెక్టరును వెంట బెట్టుకొని రవి ఇచ్చిన అడ్రసు ప్రకారం వాళ్ళ యింటికి వచ్చారు.

వరండాలో వారిని చూడగానే రవికి ఎంతో భయం వేసింది. తను ఏదో తప్పు చేయకపోతే వాళ్ళ ఇంటి కెందుకు వస్తారు ? ఒకవేళ ఆ డబ్బును తనే దొంగిలించానని అనుకుంటున్నారేమో !

రవిని చూడగానే వాళ్ళమ్మ సంతోషంతో “అడుగో వాడే బాబూ మా రవి” అన్నది. కుర్చీలో కూర్చున్న మిల్లు మానేజరు లేచి వచ్చి, ప్రేమగా రవి చేయి పట్టుకొని ప్రక్కనే కూర్చోబెట్టుకున్నాడు.

“చూడమ్మా, నీవు చాల అదృష్టవంతు రాలవు. ఇటువంటి కుమారు డుండటం నీ భాగ్య మనే చెప్పాలి. ఈ కుర్రవాణ్ణి చూస్తుంటే నాకు చాల సంతోషంగా ఉంది.” రవిని ఉద్దేశించి “బాబూ !, నీవు చక్కగా చదువుకొని గొప్పవాడివి కావాలి సుమా ! నీ మంచిదేనానికి బహుమానంగా ఇవిగో ఐదు వందల రూపాయలు ఇస్తున్నాను” అంటూ డబ్బు తీసి రవికి ఇవ్వబోయాడు. కాని రవి తీసుకోలేదు. వాళ్ళమ్మవేపు చూశాడు.

అది చూసి ఇన్ స్పెక్టరు ఆవిడ నుద్దేశించి “మీరు చెప్పండి. తీసుకుంటాడు” అన్నాడు. ఆవిడ సమాధానం చెప్పకముందే బలవంతంగా ఆ డబ్బును రవి జేబులో పెట్టాడు. ఆవిడ నవ్వింది. రవిని తోవలకు పిలిచి వాళ్ళకు కాసే పట్టుకు రమ్మని చెప్పింది. రవి ఉత్సాహంగా స్లాష్మీ పట్టుకొని హాటలుకు పరుగెత్తాడు.

ఈ లోపున ఆయన వాళ్ళ కుటుంబ పరిస్థితు లన్నీ తెలుసుకున్నాడు. కాసే త్రాగుతూవుంత సేపూ రవిని పొగుడుతూనే ఉన్నాడు. రవికి ఎంతో సీగ్గు వేసింది.

కాసేలు త్రాగుటం అయ్యాక వాళ్ళిద్దరూ వెల్లిపోవటానికి బయలుదేరారు. వారిని సాగ వంపటానికి రవి, వాళ్ళమ్మా గుమ్మం వరకూ వెళ్లారు. మానేజరు కారులో ఎక్కడోతూ “చూడమ్మా, మీ కుటుంబ పరిస్థితు లన్నీ తెలుసు కున్నాక మీకు ఇంకొక సహాయం చెయ్యాలని అని పీనుడి. మీ పెద్ద అబ్బాయిని రేపు మా మిల్లు వద్దకు పంపించండి. ప్రస్తుతానికి నేను వంద రూపాయల ఉద్యోగం యిస్తాను. అతను కూడ మీ చిన్నబ్బాయి వంటి వాడైతే ఇంకా పెద్ద జీతంలోకి పోతాడు” అంటూ కారెక్కాడు.

రవి, వాళ్ళమ్మా ఆయనకు నమస్కారం చేశారు. కారు కదిలిపోయింది.

“ఏమమ్మా, అన్నయ్యకు ఉద్యోగం ఇస్తా మంటున్నాడు కదూ ?” అని అడిగాడు రవి.

“అవును నాయనా, ఇదంతా నీ వల్లనే బాబూ” అంటూ రవిని ప్రేమగా దగ్గరకు తీసుకొన్నది.

శ్రీబాలాంజనేయప్రశ్న
మీరు కోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనే వ్రాసి పంపగలము. 2 రూ|| M. O. చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు 1 సంవత్సరం జాతకము 2 రూ|| పూ 8 పేరు, జాబు వ్రాసిన టైము తెలిపిన చాలును. హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, 10నలైను, అరంజిలో పేట, గుంటూరు-2.

అబల సుధ
ప్రింసమస్థవ్యాధులకుగారంతః ప్రదర్శము, ఋతుశూల, అకాల బహిష్ట, అత్యుష్ణము, గుండె దడ, నడుము పొప్పలు మొ॥ వారింది బలము నిచ్చును. రచ. కు 3
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ - 2

Tel: SOUND Phone No 120.
ప్రీలపాలిటి కామధేనువు
“డి స్మి క్యూర్”
(రి జి స్టేట్స్)
(ఋ తు శూ ల హ రీ)
వేలకొలది స్త్రీలు “డి స్మి క్యూర్” వాడి గంటునొప్పి బాధనుండి నివారించబడిరి. గంటునొప్పి బాధను గ్యారంటీగా పోగొట్టును. వెల రు. 4-0-0
డాక్టర్ సి.మర్రిక్ సుధారమణి
విశాఖపట్నం
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
వై జాగ్ రేడియో కో., విశాఖపట్నం-1

సమృద్ధి
పాతజియ్యం
శ్రీవిజయ రైస్ కంపెనీలో
లబించును
గవర్నరువేట, విజయవాడ-2
ఫోన్ నెం. 704

హిందీ మాస్టారు-రామూ, హిందీలో తెలివిగలవాడిని ఏమంటారా?
రాము-‘ఆ క్ల మం ద్’, సార్.
హిందీ మాస్టారు - సోమూ, ‘తెలివిలేనివాడి’ని ఏమంటారా?
సోము - ‘నల్ల మం ద్’, సార్.
(ఉంపిల్లి సత్యనారాయణ) (కొకినాడ)

మనసు నిడుచుకొన్నది...

ఏటికీ కం చెదిరిపోయినప్పుడు, హరిదాసుకు మనసు నిడ్డరోయింది. ఈ వూరికి హరిదా సెప్పుడు వచ్చాడో, ఎవరికి జ్ఞాపకం లేదు. అయితే అతడు ముప్పయి దిక్కడేమని అందరికీ తెలుసు.

ఇప్పుడు హరిదాసు లేడు. అతని జ్ఞాపకాలే 'హరిదాసు దిబ్బ' మీది మురిచెట్టు పూడతో వ్రేలాడుతున్నాయి. అతని తంబురాపాలు ఇక మోగవు. అయినా వెన్నెం రాత్రిళ్ళు, పిటిలో తెరచా పెత్తిన రాదారి పడవకు చుక్కానిపట్టే పల్లెశీషాద్రి విప్పిన గొంతులో హరిదాసు పాలు యిప్పటికీ మోగుతూనే ఉంటుంది. పాలు సన్న దిలో హరిదాసు ప్రతుకుదాలు రూపు కడు తుంది. గాలి ఆ పాలుని మోసుకొచ్చి మురి చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తుంది. మురిచెట్టు పూడలు దాని జ్ఞాపకాల్లాగా కదులుతాయ్ పాలు విని. హరిదాసు దిబ్బమీద ఇన్ని ఎండు అకులు రాలిపోతాయ్, మురి కార్చిన కప్పిళ్ళనలె.

వెన్నెలరాతి పిటిలో తెరచాపెత్తిన పడవ పడగపైకెత్తి, చెరున పోయే త్రాచరా పోతోంది వాలుగాలిలో. ఇంతలో అవతలి ఒడ్డునుంచి, కేక విప్పించింది. శీషాద్రిపాపి చెవులు నిక్కించి విన్నాడు. 'పోనిరా, శీషాద్రి! పగందూర మొచ్చాక మళ్ళీ ఏమిటి?

హరిదాసు పుట్టిందెక్కడో తెలియదు. పోయింది మాత్రం ఆ గ్రామంలోనే. బ్రతికినంత కాలం ముప్పైత్రాడు. తన పొట్ట కోసం కాదు. దేవుడు కోసం! కాని మహాజ్ఞానులు, పెద్దలు హర్షించలేకపోయారు. ఎందు చేశానో!

హరిదాసు శ్రమ...

అలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలా వివరి పడవని తెలిదా? ఇప్పటికే పొద్దు పోయింది' అన్నాడు ముప్పలు రంగయ్యగారు.

'కాదు బాబూ! వివరి పడవే అయినా, ఒక్కొక్కప్పుడు వేళ మించిపోతుంది. కొత్తవాళ్ళకి నంగతి తెలీ' దంటూ పడవ మళ్ళించాడు శీషాద్రి. మున సబుగారు గొణుక్కుంటున్నారని అలవ్యమవుతోందని. వచ్చిన కొత్తమనిషి ముప్పలుగారి ప్రక్కనే బెడ్డింగ్ వేసి తివిగా కూర్చున్నాడు. ముప్పలు

గారు తంపాగా నర్మకుంటూ ఒక్కసారి అతడిని చూస్తూ 'ఈ వూరికి కొత్తవాళ్ళలాగా కన్ను స్పన్నారు. అఖరి పడవ ఎన్నింటికీ తెలిదను కుంటా' అన్నాడు.

'ఎట్టే బొత్తిగా! ఇదే ఇటువైపు రావటం' అన్నాడా కొత్తమనిషి.

'ఎవరింటికీ' అన్నాడు ముప్పగారు.

'దేవిడికి' అన్నాడు కొత్తమనిషి.

'అయితే మీరు సాములారికే మపులారు ?' అన్నాడు ముప్పగారు.

'మనుమణ్ణి.'

'అంటే కూతురుదిద్దా.'

'అవును.'

'పేరూ ?'

'రాజశేఖరం' అన్నాడు.

ఇంతలో శీషాద్రి దిబ్బైన పట్టుకొవాడో రాజశేఖరం దగ్గరికి. 'బాబూ! హరిదాసు దిబ్బ నలో మీకు తోచిన కానుక వెయ్యండి' అన్నాడు.

'ఎందుకూ ?' అన్నాడు రాజశేఖరం.

ముప్పలు కోరిగా నవ్వుతూ 'వెనుకటికి రాము లారికి వారధి కట్టేందుకు ఉడత సాయం చేసిం దంటారులే. అట్లాగే ఇదంతా పోగుజేసి, ఈ వూరిలో శీషాద్రి పడిపోయిన గుడిని కట్టిస్తాడులే. వేయండి మీకు తోచింది' అన్నాడు వెలుకారంగా.

అపరిచితు విశ్వం

శిష్యుడి కళ్ళలో ఏదో తెలిసి గతం తొంగిపూచింది ఎర్రగా. 'పుడిసాము' తిని బాగుపడ్డవాడేమటలే. అట్లాగే నేనూను' వ్వాడు శిష్యుడిరోషంగా. ఆ మాటలు ములుకుల్లా తాకినయ్యే వ్యక్తుడు. రాజశేఖరం దిబ్బెనలో కాన్పు వేశాడు. మువ్వలు స్వంతపోయి చూచాడు. ఏదో తెలియని అవమాన భారంతో.

2

అనూరి దేవాలయం కట్టినతరువాత ఏటి ఒడ్డున ఉంది. శిధిలాల్లో. ప్రతియేడూ వచ్చే వరదలకు తట్టుకోలేక కట్టినతరువాత కుప్పకూలిపోయాయి. దేవుడు మాత్రం ఇక్కడే ఏటి ప్రక్కన ఏమీ తోచని ఈ వూరికి, అమ్మ బలవంతానవచ్చాడు రాజశేఖరం. తయ్య పోయింతర్వాత ఇదేరావటం. బోర్తిగా ఈ వూళ్ళో ఎవళ్లా కనపడటంవల్ల, ఒక్కడే ఏటి ఒడ్డుకు బయల్దేరాడు. నగంపడిపోయిన గోవురం, పుచ్చి వేంకటేశ్వరస్థంభం, కళ్యాణమంటపం అంతా శ్రావణివాసం. అయినా ఒక్కసారి దేవుణ్ణి చూచిపోవాలనిపించింది. కకి వూరికి రావటంలేదు. దేవుణ్ణి పుస్తకంలో అన్నమయ్య యల్పి పులుముకొన్న దేవాలయాన్ని చిత్రిస్తూన్నాడు. బొమ్మ పే పూర్తయింది. పీకటిపడిపోయింది. పూజారినిరీక్షణంలో యం చాల గడచింది. సిగరెట్ పెట్టె పూర్తయింది. బొమ్మే లేదు.

ఇంతలో ఎవరో వచ్చి వూడుస్తోంద. అప్పుడే కాల్చేసిన, సిగరెట్ క్రింద శిశురాజశేఖరం. వూడవలూనికి వచ్చిన 'షి 'ఎవరయ్యా! గుళ్ళో చుట్టలుంస్తావ్!' అంది. 'ఎవరు పిచ్చి?' అన్నాడు రాజ.

శ్రేష్ఠతను కోరువారు ఎల్లచోట్లా "లోమ"
 ఎన్నుకుందురు మరియు అత్యధిక అమ్మకాలు!
 దాని అతి శ్రేష్ఠతను ఋజువు పర్చుచున్నది.
 (ఇప్పుడు, అంతర్జాతీయ ఉత్పత్తియైన "లోమ". ప్రపంచంలో అన్ని ప్రాంతాలకూ ఎగుమతి చేయబడుచున్నది. ఇది, ఎగుమతుల మూలకంగా. విదేశ మారకపు సామగ్రిను సంపాదించుటయే గాక, అంతర్జాతీయ బజార్లలో భారతీయ-శ్రేష్ఠతా నిదర్శనమును నెలకొల్పినది. ఎల్ల చోట్లా వాడుకలోనున్న లక్షల కొలదీ "లోమ" సీసాలు లక్షలాది జనులకు "లోమ" యందుగల నమ్మికను ఋజువు పరచు చున్నవి. "లోమ" రోజూను నలుపు చేనే దివ్యమైన తల నూనె.

సోద ఏజెంట్లు :
 ఎమ్. ఎమ్. ఖంభట్ వాలా,
 అహమదాబాద్ 1.
 ఏజెంట్లు :
 (ప్రి.) నరేంద్రమ్ అండ్ కో.,
 బొంబాయి 2.

రోక ప్రశస్తి పైనే
 రోజూను
 నలుపు చేసే
 తల నూనె.

మద్రాసు ఏజెంట్లు : మెసర్సు బలభాయ్ & కంపెనీ, మద్రాసు.
 ఎగుమతి నివారణ కన్సిల్ కి మెసర్సు ఎం. ఎం. ఖంభట్ వాలా, అహమదాబాద్ -
 జారీని సంప్రదించండి. స్టాక్సులు: శ్రీకృష్ణ మెడికల్ & జనరల్ స్టోర్సు, పాలవెట్టు
 రోడ్, శ్రీకాకుళం; మె|| గుండు అక్కిరాజు & సన్సు, భీమవరం.

'మీ రెవరు ? దేవుడి కలవకు నిప్పెట్టేందు కొచ్చినట్టున్నారే ?' అంటూ రుసరుస లాడుతూ పోతోంది.

'ఏమిటే లచ్చి ! వాగుతున్నావ్ ?' అంటూ పూజారి కోటయ్యగారు వచ్చారు తోపలికి.

'చూడయ్యా ! ఇదివర కోసారి దేవుడి కొత్త కలవకు ముట్టించినట్టుగానే, మళ్ళి యాయ నెవరో పాత కలవకు ముట్టించేందు కొచ్చినట్టున్నాడు' అంటూ వెల్లిపోయింది.

పూజారి కోటయ్యగారింటే వస్తూ 'ఎవరు బాబూ ! అక్కడ ?' అన్నారు.

'నేనే.'

'నీవా ? బాబూ ! ఏం ? ఎలాఉంది మావూరు ?' అన్నారు కోటయ్యగారు.

'ఇలాగే ఉంది' అన్నాడు రాజశేఖర్.

'దాని మాటలు వట్టింనుకోకు. అది పిచ్చిదే' అన్నారు కోటయ్యగారు.

'నిప్పు ముట్టించటానికి వచ్చానంటుందేమిటి ?' అన్నాడు రాజ.

'దాని మొఖంలే. ఎప్పుడో కర్మంచాలక ప్రమాద దము జరిగిందని ఎప్పుడూ జరుగుతుందా ?' అన్నారు ప్రశాంతంగా.

'ఏం జరిగింది దిదివరకు ?' అన్నాడు రాజ.

గుళ్ళో హారతి అయింది. విభూతిరేఖలు, కుండలాలూ, ఎర్రని కుంకుమబొట్టూ బొద్దయిన శరీరం, కోటయ్యగారికి పెట్టని సామ్యులు. ఆయన కన్నులు జ్యోతుల్లా వెలుగుతున్నయ్.

'ఆ పిల్లదాని తీరే అంత. ఈ దేవుడికి దానికి ఏదో ఆను బంధం. ఎవరూ దానికేమీ యివ్వరు. అయినా గుడిసీ, దేవుణ్ణి, కంటికి రెప్పలా కాపాడుతుంది. వాళ్ళమ్మ నల్లగా చేరే డంత బొట్టుతో, సోదె బుర్ర పుచ్చుకొని వస్తూ ఉంటే 'దుర్గ' నస్తోందా ? అనిపించేది. ఇదిగో ! ఈ పిచ్చిదానికి వాళ్ళమ్మకూ పోలికేలేదు. సోదె చెప్పే మంగి దేవూరో ఇక్కడేవాళ్ళ కెవరికీ తెలీదు. నుంచి వయస్సుతో, ఈ పిచ్చిది పుట్టగానే, దాన్ని మొగుడు వదిలిపెట్టి మరోదాన్ని చేసుకున్నాడు. బతికేందుకు దారిలేక సోదెబుర్ర పుచ్చుకొని ఈ వూరు చేరింది. అప్పటినుంచి ఈ వూరే దానిదై పోయింది.'

'వారిదాసు దిబ్బెన అని నా దగ్గర కానుక గుంజాదా పల్లెకారి' అన్నాడు రాజ.

'తొందరపడి అలా అనకు నాయనా !' అన్నాడు పూజారి.

'మున్నగారి మాటల్నిబట్టి చూస్తే అందులో ఏదో కొంత మాయ ఉందనిపించింది నాకు' అన్నాడు రాజ.

'మున్నబులోనే మాయ ఉంది బాబూ ! పల్లె కేషాద్రి నేమీ అనకు !' అన్నాడు కోటయ్యగారు.

'అలాగా' అన్నాడు రాజ.

'మీ తాతగారూ, మున్నగారూ యీ గుడికి ధర్మకర్తలులే. అంచేత అయినా ఎందుకులే పోనిదూ' అన్నాడు కోటయ్యగారు.

'అసలు సంగతి చెప్పండి భయంలేదు. ఇంతకీ శీషేద్రి పోగుచేస్తూ హరిదాసు దిబ్బెనంటా దేమిటి?' అన్నాడు రాజు.

'అవును! నాయనా! ఈ పిచ్చిదీ, ఆ పల్లె శీషేద్రి యిద్దరూ హరిదాసుకు వారసులు. పాపం బతికినవాళ్ళలో ఈ దేవుణ్ణి పూజోక్తి తరలిద్దామని హరిదాసు ఎంత కలగన్నాడో!' అన్నారు పూజారి.

'ఎవరా హరిదాసు?' రాజు.

'హరిదాసు హరిదాసే. పుట్టిం దెక్కడో తెలిదు. పోయింది దిక్కడే. అతడు బతికినంత కాలం ముష్టిపడ్డాడు. తన పొట్టికోసం కాదు. ఈ దేవుడి కోసం' అంటూంటే పూజారి కళ్ళలో చీకటి తొంగిచూచింది.

'దేవుడిపేరు బెట్టి దొంగ సాధువు లెంత మంది పొట్టులు నింపుకోవటంలేదు. అలాగే యీ హరిదాసు చేసిఉంటాడు. అలా కాకపోతే అతని జీవితంలో దేవుడికి చేసిందేమీ కన్పడదే?' అన్నాడు రాజు.

'దేవుడికి అతడు చేసిందేమిటో చూపించేందు కివ్యాళ బహుశా ఏమీ మిగలక పోవచ్చు. దానికి కారణం అతణ్ణి బ్రతికిన కాలంలో, దేవుని పేర ఏం చేయ్యనిచ్చారు గనుక యివ్యాళ ఏమీ చూపించను' అన్నాడు పూజారి కోటయ్యగారు.

'మంచి పనికి పూనుకుని అందరూ చెయ్యలేక పోవచ్చు. అయినా ఎవరన్నా చేస్తుంటే మనదేం పోయిందని చూస్తూ పూరుకునే శక్తి కూడా లేని మూఢులున్నారన్నమాట యీ పూజోగ్గ' అన్నాడు రాజశేఖరం.

'మూఢులను నాయనా. హరిదాసు ప్రయత్నించి భంగపెట్టిన ప్రముఖులంతా, లోకం మెచ్చుకొనే జ్ఞానులు. పెద్దలూ' అన్నాడు పూజారి.

'పెద్దలా ఈ పూరి వరకేనా?' అన్నాడు రాజు.

'మీ తాతగారి కీర్తి నీ కేమి తెలుసు. ఈ చుట్టూ పట్ల ఆయనకు మహాజ్ఞాని అని ప్రసిద్ధి. అలాగే ముప్పాడగారికి మించిన గౌరవం ఉంది పెద్దలని. వీరే యీ గుడికి ధర్మకర్తలు. అప్పటికీ, యిప్పటికీ'

'మీరేదో చమత్కరిస్తున్నట్లున్నారే! హరిదాస, సంగతి దాటేసి, మా తాతని పోగడుతున్నాడు. ఇందులో ఏదో కీటుకు ఉండి ఉండాలి' అన్నాడు రాజశేఖరం తెలివిగా.

'కీటుకేమీ లేదు! నాయనా! ఈనాటికీ పుద్ది విశ్వరస్యమి ఇలా మనకు దర్శన మిస్తున్నాడంటే ఆ చలవంతా వారిద్దరిదే.'

'ఏమిటి? గట్టిలాంటి దేవుడు కరుణించి కాపుర ముండనిస్తున్నది, మా తాతగారి ప్రార్థన వినేనా? బేస్! ' అన్నాడు రాజు.

'అవును! నాయనా! మీ తాతగారు సంతకల్ప సిద్ధులు. ఆయన ఏదనుకుంటే అదే జరిగేది. అంత శక్తి ఉండేది ఆయనకు' అన్నాడు కోటయ్యగారు.

'ఆయనే మనుకున్నాడు?'

'ఆయన మహాజ్ఞాని కావటం మూలాన బయటి ఆడంబరా లా య న కు గిట్టేవి కావు. వైభ

వాలుఅజ్ఞానులైన మనుషులకు గాని, నిర్గుణుడైన దేవుడు వీటి కలితుడు. దేవుడిది కావాలని ఎవరినన్నా కోరితే మనలాగే మనిషీ అవుతాడు కదా! ఇదంతా దేవునిపేర మనుషులు తమ ముప్పుట్లు తీర్చుకోవటం అంతే. కొందరు తామే ప్రయోజకులమని, దేవునిపేర అది చేస్తామని, ఇది చేస్తామని చందాలు పోగుచేయటం అజ్ఞానం. దేవుడి సంగతి దేవుడే చూచుకోలేక పోతే యీ మనుషులయ్యా! ఆయనకు చేయగలది. ఈ వాక్య లాయన తు. చ. తప్పకుండా ఆచరించేవారు. చివరికి ఆయన చెప్పిన మాట నిజమైంది. ఈ దేవుడి కిప్పుడు మాత్రం ఏం తక్కువైంది? నూటపదహారేకరాల మాన్యం ఉందికదా! అంత అయివేజి ఉన్నా, ఇది జరగాలని ఎప్పుడూ వట్టుపట్టులేదు. నిర్గుణుడు కనుక' అన్నాడు చిరునవ్వు చిందే మోముతో కోటయ్యగారు.

'కలియుగంలో దేవుడు కదూ! పెట్టేత వద్దనడ, లేకపోతే కావాలనడు. అలాగని అస్త్ర అంతా మింగే మనుషుల్ని ఏమనాలి?' అన్నాడు రాజు.

'ధర్మకర్తలు నాయనా! వాళ్ళు. ఇప్పటికీ ఈ దీపం వెలుగుతోందంటే వాళ్ళ చలనే బాబూ!' అన్నాడు కోటయ్యగారు.

'హరిదాసు సంగతి దాటవెయ్యకండి' అన్నాడు రాజు.

'ఎట్టే! లేదు. హరిదాసు పూరూర తిరిగి యీ దేవునికై డబ్బు పోగు జేస్తున్నాడంటే స్వాములవారు నవ్వేవారు. వట్టి అజ్ఞానమని. మీ తాతగారి మాటను సుగ్రీవాజ్ఞగా భావించి ఆచరించేవాడు ముప్పాట రంగయ్యగారు. వారేమని సంకల్పించినా కార్యరూపిని రంగయ్య గారికే యిచ్చేవారు. ఆ నూటపదహారేకరాల మాన్యాన్నీ చెడకుండా వట్టుకొచ్చిన ఘనత వా రుభయులదే' అన్నారు కోటయ్యగారు.

'అది సరేనండి! దీనిపై వచ్చే ఆదాయం ఏమవుతోంది?' అన్నాడు రాజు.

'దైవశైల్యం పేరిట తప్ప కానీ పూరికే ఖర్చుపెట్టనని మీ తాతగారి ప్రతిజ్ఞ. ఇప్పటికీ రంగయ్యగారి చేతులో ఆ మాటే చెల్లుతోంది' అన్నాడు కోటయ్యగారు.

'అయితే హరిదాసు దిబ్బెన శీషేద్రి ఎందుకు పోగుచేస్తున్నాడు' అన్నాడు రాజు.

'పదేళ్ళవాడు హరిదాసు, మంగీ, కలిసి ఒక వెయ్యి రూపాయలు దేవుడికి పోగుచేశారు. ఆ డబ్బుతో కలవ కొన్నారు. మిగిలిన సంభారాన్ని సమకూర్చేందుకు, పూళ్ళ వెంట తిరుగుతూ, రెండు నెలలు పూజోగ్గ లేరు. అప్పుడే ఒక రాత్రి ఎవరో కలవకు అగ్ని ముట్టించారు. కీట్టనివాళ్ళు' అన్నారు ఆయన వివరంగా.

'ఈ రహస్యం ఇప్పటికీ తెలిదా?'

'హరం రోజులకు మరికొంత సంభారంతో హరిదాసు, మంగీ తిరిగి వచ్చారు. పూరిలో కలరా ముమ్మరంగా సోకింది. జ్ఞానులూ, పెద్దలూ కలవకు ప్రమాదం జరగటానికి ముందే శ్రీశ్రీల యాత్రకు వెళ్లారు శివరాత్రికి. హరిదాసు జరి

పల్ల పోటా?

అమృతాంజనము

కొంచెం రాయండి

వెంటనే గుణం కనిపిస్తుంది

మీకు అమృతాంజనము ఎప్పుడు కావలసినప్పుడో మీకే తెలియదు. ఇంట్లో ఎప్పుడూ ఒక బుడ్డిని ఉంచండి. ఎంతైనా నమ్మకమైనది.

అమృతాంజన లిమిటెడ్

14/15, లక్ష్మీ చర్మి రోడ్డు, మద్రాసు-4

టెలిఫోన్-1, కలెక్టర్-1, స్టూడియో

JWT-AM 1094

నారసింహ లేహ్యం

ంగారుతో చేరినది. మహాము, యాత్ర, నిష్పత్తువ వగైరా హరింతి ముందు రక్తవృద్ధిక్రియను. 20 శబ్దరు. 3-8-7. పోస్టల్ రు. 1-1-అ. పి. స. అండ్ కంపెనీ అయిర్వేద సమాఖ్య, పెరిదేసి (1) నెహ్రూజీభా.

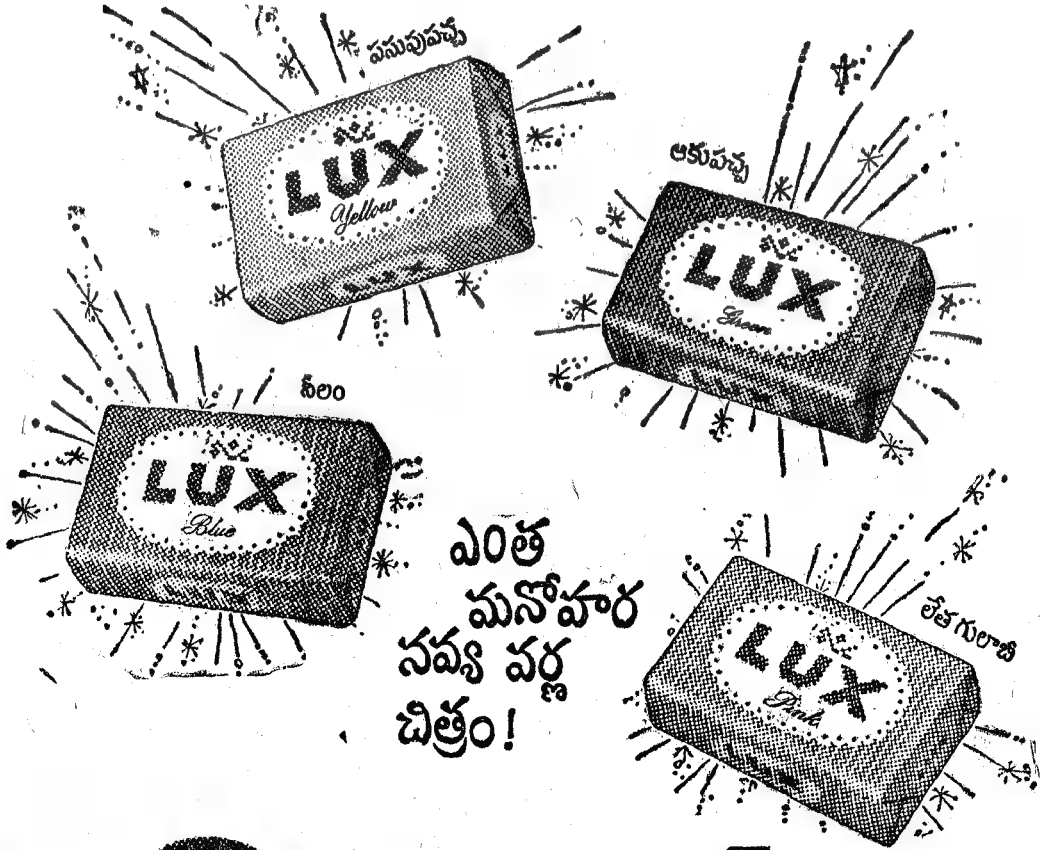
గవ. చనికేమీ నొచ్చుకోలేదు. గూడెంలో అక్కడ
తిరిగి, ఓపీనంత సాయం చేస్తున్నారు. మువ్వులు
గారి మోతాదు కాటడికి కూడా పోకింది బబ్బు.
గూడెంలో ఎవరూ ■ వాయల పోలేదు భయంతో.
పొరిదానూ, మంగి యిద్దరే దిక్కుయినారు. పోయే

మనసు నిదరోయింది...

ముందు కాటడు గుడ్డ నీరు కుక్కుకుంటూ
'దేవుడి సొమ్ముకు అగ్ని పెట్టినందుకే' శాస్త్ర

జరిగింది. ముప్పించు. పోతున్నా దొరా!' అంటూ
పొరిదాను చేతుల్లోనే ప్రాణాలు విడిచాడు.

'అయితే ముప్పబుగారే యీ పుణ్యం మూట
కట్టుకున్నా రన్నమాట!' అన్నాడు రాజు.
'మీ తాతగారికి దివ్యదృష్టి ఉందనేవారు

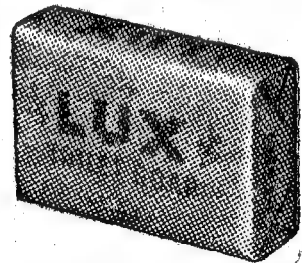
ITS-12-X 52 TL

శుభమైన, సౌమ్యమగు లక్ష్మీ 4 వారాలవెల్ల రంగులలో మీకు ప్రయమైన తెలుపులో కూడా పున్నది

బ్లండింగ్! మీరు ప్రతిగా వాడే అదే శుభమైన లక్ష్మీ, తెలుపులో
పాటు ఎంత అకర్షణీయ రంగుల నృప్తిని గొనివచ్చిందో—
వానికి వరిపోలే సుందరమైన కొత్త శాగితమే మూత. ప్రతీది
మీ చక్క హిందర్యమునకు గుణకారి!

'రమణీయ
రంగులలో నభినయెన్నిక
నిరాటంకం'

అని ఎన్.ఎల్.రాజమౌళి
చెప్పినట్లు

హిందుస్తాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

22-3-61 బుధవారం మొదలు

28-3-61 మంగళవారం వరకు

మేషం .

(ఆశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈవారం ప్రతి పనిలోను ఉత్సాహంతో ప్రవేశించగలుగుతారు. భవాదాయం విషయంలో మధ్య మధ్య కుంటుపడుతున్నట్లు తోస్తుంది. కాని మొత్తం మీద చిక్కు పడకుండా కార్యక్రమాలు సాగించు కుంటారు. శుభకార్యాలలో పాల్గొంటారు. చిన్న చిన్న ప్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది. కుటుంబ విషయాలలో అభిప్రాయ భేదాలు రావటంవల్ల తాత్కాలికంగా అశాంతి తోచగల అవకాశాలున్నవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో మీ కోర్కెలు అనుకూలమవుతాయి. స్నేహితులకు ధన సహాయం చేయవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. ఇంతకుముందు మీరు తొందరపడి చేసిన పనులు పెద్ద మనుష్యులతో కలహాలకు దారి తీయవచ్చు. ఖర్చులు కూడా పెరుగుతవి. వారంతంతో శుభ వార్తలు తెలుస్తవి. 22, 23 లలో శుభవార్తలు, ఆదాయవృద్ధి, క్రొత్తవారితో స్నేహము.

* *

మృషభం .

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

ప్రస్తుతం ఇతరుల విషయాలలో జోక్యం కలిగించుకొనకుండా ఉండటం అవసరం. వృత్తి ఉద్యోగాలలో కార్యభారం అధికంగా ఉంటుంది. సంఘంలో గౌరవం పొందగలుగుతారు. ఆడంబరం విమిత్తం కొన్ని ఖర్చులను భరించవలసి వస్తుంది. మామూలు మాటలలోనే కలహాలరాగల అవకాశాలున్నవి. వ్యవహార రంగంలో మీరు అనుకున్న ప్రకారం స్నేహితుల సహాయం లభించక స్వశక్తితో నిర్వహించుకొనవలసి వస్తుంది. స్థిరాస్థులు కొనటుం మార్పులు చేయటంవంటి ప్రయత్నాలు సుముఖంగా జరుగుతవి. పనుల వత్తిడివల్ల నరముల యందు బాధ కలుపిస్తుంది. పనులయందు అక్రమ

38

గ హ స్థి తి

మేషంలో శుక్రకుడు, మిథునంలో అంగారకుడు, సింహంలో రాహువు, మకరంలో గురు శఫలు కుంభంలో బుధ, కేతువులు, మినంలో సూర్యుడు, వృషభ, మిథున, కుంభ, సింహంలో చంద్రుడు.

తోస్తుంది. 24, 27 లో ప్రయాణాలు, ఇష్ట వస్తు ప్రాప్తి.

* * *

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్ద్రా, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ఈ సమయంలో వోర్పుతో జయం పొందగలుగుతారు. ఆరంభంలో తొటివారు మిమ్ములను తేలికగా చూస్తారు. కాని, క్రమ క్రమంగా వారే మిమ్ములను గౌరవించి సహాయం చేస్తారు. తీర్థ యాత్రలు మొదలయిన పుణ్య కార్యాల సుఖంగా జరుగుతవి. బంధ పులవద్దనుంచి శుభవార్తలు తెలుస్తవి. మానసికమైన ఆందోళన, భయము క్రమంగా తొలగిపోయి ఉత్సాహంతో కార్యరంగంలో ప్రవేశించగలుగుతారు. పిల్లల మూలంగా సుఖ సంతోషాలు లభిస్తవి. తలవని తలంపుగా నౌకరులతో కలహాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ముందు ముందు ఉపయోగించగల పనుల నిమిత్తం డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టవలసి వస్తుంది. బంధు మిత్రులకు వ్రాసే ఉత్తరాలలో పొరపాట్లు రాకుండా చూచుకొనండి. 22, 23 లలో శుభకార్యాల నిమిత్తం ఖర్చులు, ప్రయాణాలు, బంధుదర్శనం.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

మీరు ఒక ప్రక్రమించి కార్యభారం తొలగించుకొనటానికి ప్రయత్నిస్తారు. కాని, స్నేహితుల వత్తిడి వల్ల ఖర్చులు అధికంగా పైనవేసుకొనవలసివస్తుంది. ముందు ఎప్పుడో విశేషంగా లభిస్తుందనే ఆశతో ప్రస్తుతం లభించిన స్వల్ప ఆదాయాన్ని వదులు

కుంటారు. అనేక సందర్భాలలో ఇతరుల నలహా తేనిదే ధైర్యంతో ముందుకురాల్సివస్తారు. పిల్లల మూలంగా ఖర్చులు పెరుగుతవి కోర్టు కచేరీలలో సహనంతో ప్రవర్తించవద్దు తోగడ ఆశవదలుకున్న ఫలితం ఈ సమయంలో చేతికి వస్తుంది. ప్రయాణాలలో ధన సంబంధమైన ఫలితం సామాన్యంగానే ఉంటుంది. కాని, కార్య సిద్ధి పొందగలుగుతారు. గౌరవం లభిస్తుంది. 24, 25 లలో సంఘంలో గౌరవం, రాజకీయాలలో స్పృహ వచ్చినా జయం లభిస్తుంది.

* * *

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

మీ ఆరోగ్యాన్ని గురించి జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన సమయం. శిరోబాధ, జీర్ణకోశములయందు బాధ కనుపిస్తుంది. అధికారులవల్ల నెరవేరవలసిన పనులు ఎటూ తేలవు. అత్యవసర పరిస్థితులలో చేసిన పనులు ఈ సమయంలో ఆందోళననుకలిగిస్తవి. బంధువర్గంలో మీయందు ఆదరభావం ఏర్పడుతుంది. వృత్తి, వ్యాపారాలలో ప్రతి చిన్న పని నిమిత్తమున్ను శ్రమ అధికంగా కనుపిస్తుంది. కొన్ని సమయాల్లో ప్రతికూలభావం కనుపించి, వర్తన సానలో కార్యసిద్ధి పొందగలుగుతారు. మిమ్ములను భయపెట్టి తమ పనిని నెరవేర్చుకొనే రకం మనుష్యులు తలుస్తవడతారు. విలువగల వస్తువులు కొంటారు కాని తగినంత ఉపయోగం పొందలేక పోతారు. 27, 28 లలో త్రిపుట అధికం, బంధు విరోధం, వృధా ఆలోచనలు.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, హస్త, చిత్త 1 2 పా)

వృత్తి ఉద్యోగాలలో పోటీపడి జయించుకొనగలుగుతారు. సాధ్యమైనంతవరకు వృధా ప్రసంగాలకు అవకాశం లేకుండా చూచుకొనండి. ఆదాయం మామూలుగా ఉంటుంది. భారమైన పనులు తల పెట్టుటంవల్ల ఇతరులవద్దనుంచి ధన సహాయం ఎదురు చూడవలసి వస్తుంది. అధికారులవల్ల మౌన రాకుండా చూచుకొనటం అవసరం. కుటుంబ సుఖసంతోషాలు భిన్నమవుతవి. బంధువులవద్దనుంచి ఎదురు చూస్తున్న వార్తలు సకాలంలో అందుతవి. మీవద్దనుంచి రహస్యాలను తెలుసుకుని వీకే అనకారం చేయటానికి ప్రయత్నించేవారుంటారు జాగ్రత్తగా ఉండండి. వారంతంతో దైవ కార్యాలలో పాల్గొంటారు. సంఘంలో గౌరవం పొందగలుగుతారు. 26, 27 లలో ఆదాయవృద్ధి, ప్రయాణాలు.

* * *

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

మీ మాటలు చెలామణి చేసుకోగల అవకాశాలు లభిస్తవి. కొన్ని సమయాలలో వెంటనే ఫలితం లభిస్తుందనుకుని చేసిన పనులు నిరస

22-3-61

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

యోగం కావచ్చు. సంఘంలో గౌరవం బాగుంటుంది. కుటుంబములో సుఖము, ఆనందము లభిస్తుంది. మీ ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. దూరముండున్న మిత్రులవద్దనుంచి అనుకూల వార్తలు తెలుస్తవి. మీదినసరి కార్యక్రమాలలో ఇంతకు ముందున్నటువంటి ప్రతిబంధాలు తొలగిపోతవి. ఇతరుల చేతికి పోయిన వస్తువులు డబ్బు ఈ సమయంలో సక్రమంగా తిరిగివస్తవి. మాతన ప్రయత్నాలు సంపూర్ణంగా నెరవేరకుండా నిరుత్సాహం తోస్తుంది. మీ క్షేమం విచారిస్తున్నట్లు నటిస్తూ మిమ్ములను నిరుత్సాహపరచేవారు ఉంటారు జాగ్రత్తగా ఉండండి. 22, 23 లో మౌనా పెరుగుతుంది. మానసికంగా ఆందోళన, శ్రమకు చాలి ఫలితం.

వృత్తికం :
(నిర్మాణ 4 పాదం, అనూరాధ, క్షేప్త)

ముందుగా నిర్ణయించుకుంటేగాని, చురుకుగా పని చేయలేకపోతారు. కారణం కనుపించని ఆందోళన, అనుకున్న వసులు మరచిపోవటం, అంశకామించిన ఖర్చులు. పీటివల్ల అంది వచ్చిన అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోలేకపోతారు. స్నేహితులవల్ల ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. స్థిరాస్థుల వల్ల ఆదాయం బాగుంటుంది. సమయంలో నలవో చెప్పి మిమ్ములను ముందుకు తీసుకునిపోగల వసు వస్తులు లభిస్తారు. కుటుంబంలో సుఖ వంతో పాలు లభిస్తవి. వ్యవహార విషయాలలో ఇంతకు ముందున్న నిరుత్సాహం తొలగిపోతుంది. వృత్తికి సంబంధించిన అభివృద్ధి ప్రయత్నాలు ఫలిస్తవి. సాటివారితో గౌరవం పొందగలుగుతారు. 26, 27 లో పుణ్యకార్యాలు, అకస్మాత్సంతాపం, శుభ వార్తలు.

ధనుస్సు :
మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

క్రమ క్రమంగా మీ గొప్పదనం పెరిగే సమయం, బంధువులవల్ల ఆదరణ, సహాయము లభిస్తుంది. సంఘంలో మీ పేరు ప్రతిష్ఠ పెరుగుతున్న సమయంలో భంగం కలిగించే ప్రయత్నాలుచేసే వారు తటస్థపడతారు. సాహస కార్యాలలో ధనం విశేషంగా ఖర్చు అవుతుంది. ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన వసులు మధ్యలో నిలపటంవల్ల తిరిగి ఆరంభించవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. ధనాదాయం సంక్రమింపకరంగా ఉంటుంది. అల్పాలలో కలహాలు రాగలవు. బంధువుల ఇండ్లకు ప్రయాణాలు చేస్తారు. ముఖ్యంగా ఈ సమయంలో ఏ సందర్భంలోను మనస్సులోని మాటను బయటకు రానియ్యవద్దు. ఇతరుల నిమిత్తం ఖర్చులు పెరుగుతవి. 24 25 లో వసులలో సోపానాలు, కలహ ప్రసంగాలు.

మకరం :
(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ప్రస్తుతం ఒకరిద్దరు మిత్రులు మీ సహాయంపొంది మీ మీద అధికారం చెలాయించటానికి చూస్తారు. ఇతరుల పని నిమిత్తం అధికారులతో ప్రసంగించవలసి వస్తుంది. అనుకున్న ప్రయాణాలు నిలిచిపోతవి. రుణభారం తగ్గించుకుందామని ప్రయత్నిస్తారు. కాని దైవబలం కలసిరాదు. కోర్టు కచేరీలో స్నేహితుల సహాయం లభిస్తుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో సంక్రమింపకరంగా ధన సహాయం లభించగలదు. శ్రమ కనుపించినా వసులు నెరవేరుతవి. బంధువులవద్దనుంచి రావలసిన ధనం వస్తుంది. పిల్లల ఆరోగ్యం సరిగా ఉండదు. పుణ్యకార్యాలకు అటంకాలు వస్తవి. వారంతంలో వస్తువులు పోగొట్టుకుంటారు. 27, 28 లో లాభ వార్తలు, మిత్ర విరోధం.

కుంభం :
(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఈవారం అనేక విషయాలలో సంక్రమింపకరంగా కనిపిస్తుంది. మాటలలో అవతలివారిని మంచి చేసుకుని ముఖ్యమైన వసులు సులభంగా నెరవేర్చుకోగలుగుతారు. దుబారా ఖర్చులు తగ్గుతవి. విలువగల వస్తువులు కొంటారు. ప్రతి పనిలోను సాధక బాధకాలు ఆలోచించి ప్రవేశించగల అవకాశాలు లభిస్తవి. మనుసులోని మాట విప్పి చెప్పుకోతగిన మిత్రులు లభిస్తారు. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో మన శృంగార లభిస్తుంది. అధికారులవల్ల ప్రస్తుతం ఉపకారం పొందలేకపోతారు. వ్యవహార పరిష్కార సందర్భాలలో మీరు అనుకున్నంత ప్రయోజనం కనుపించదు. 24, 25 తేదీలలో కోప ప్రసంగాలు, ఇతరులతో పోటీ.

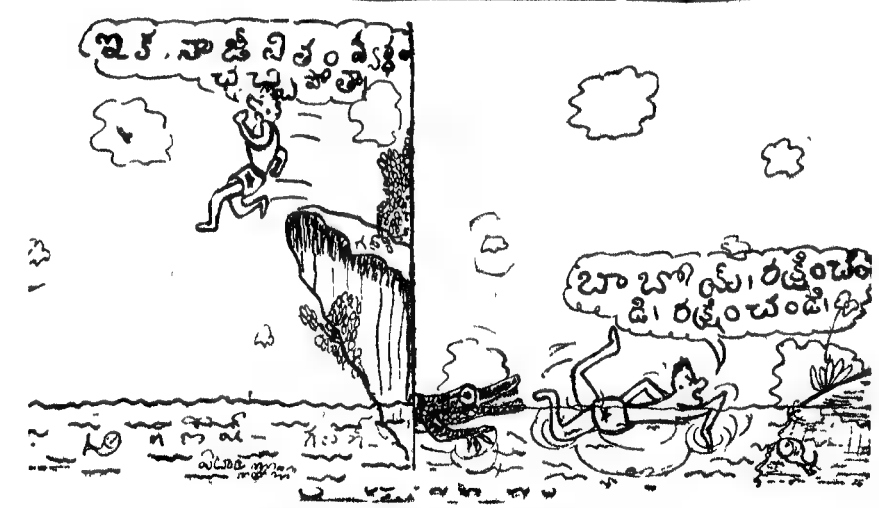
ఈవారము ధరలు

బంగారు ధర ఈ వారంతంలో పెరుగుతుంది. వెండి ధర వారం ఆరంభంలో తగ్గినా, వారంతంలో యధాప్రకారంగా వుంటుంది. వసుపుధర క్రమక్రమంగా పెరిగే అవకాశాలున్నవి. నూలు ధర వారంతంలో తగ్గుతుంది. కాని, నిలవకపోవచ్చు ప్రత్తి ధర మందీ వస్తుంది.

పెసల ధరలో తగ్గుదల వస్తుంది. మిరి ధర తాత్కాలికంగా తగ్గి వారంతంనుంచి తిరిగి పెరుగుతుంది. బెల్లం ధర పెరిగే అవకాశాలున్నవి. చింతపండు ధరలో మందీ కనుపిస్తుంది.

మీనం :
(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శ్రవణం)

మీ నిరుత్సాహం తొలగుతుంది. సమయానుకూలత, కార్యనిర్వహణ శక్తి బాగుంటుంది. ఇతరుల వ్యవహార విషయాలలో జోక్యం కలిగించుకొంటారు. కుటుంబంలో శుభ కార్య ప్రయత్నాలు అనుకూలిస్తవి. స్నేహితులవద్దనుంచి లాభ వార్తలు తెలుస్తవి. ఇతరుల చేతికి పోయిన ధనం ఈ సమయంలో చేతికి వస్తుంది. సాధ్యమైనంతవరకు ఉద్రేకాన్ని తగ్గించుకొనటం అవసరం. పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో సాటివారితో కలహ ప్రసంగాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. లాటరీవంటి వసులలో ప్రవేశించతగిన సమయంకాదు. మీ ఆరోగ్యం ఇంతకుముందుకన్నా బాగుంటుంది. 22, 23 లో మనో వికాసం బాగుంటుంది. శుభ వార్తలు.

చిత్రకారుడు - గజేష్ జి. (కొనాడ)

మతితాత్రవక్త

శ్రీ ధర్మం. స్వాతంత్ర్యం

అనంతరము ౧౯౪౭లో భారత ప్రభుత్వము ఏర్పడినది. అది భారత ప్రభుత్వము.

‘న శ్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హత’ అని నానుడి. శ్రీ స్వాతంత్ర్యం కోరుతుందా? అయితే ఏలాంటి స్వాతంత్ర్యం, ఎంత మట్టుకు అనేచి చర్చనీయాంశాలు. తగునా తగదా అన్నది వేరు. కేవలం స్వాతంత్ర్యంకోసమే స్వాతంత్ర్యం కోరడం అనంభవం. స్వాతంత్ర్యం మాట అటు ఉంచి, శ్రీ నాటికి నేటికి ఏమైనా పురోగమించినదా లేదా అని ఎప్పటి కప్పుడు పునర్విమర్శించుకొనడం మాత్రం అత్యంతావశ్యకం. శ్రీలమీదనే జాతి పురోభివృద్ధి ఆధారపడి ఉన్నది. ఇందుకు శ్రీలు ఎంత మట్టుకు కృషి చేస్తున్నారనేది పరిశీలనార్హమే.

నేను పిల్లలతో సహా పెంజెంబరు ఆఖరిలో యిక్కడకువచ్చాను (మా వారికి ఇక్కడ అమెరికా వని కనుక). ప్రయాణపు వాడవుడివల్ల, ఆంధ్ర పరిత్ర వారపత్రిక నిర్వహించిన దీపావళి వనితా లోకం పోటీలో కుతూహలంగా ఉన్నా పాల్గొన లేక పోయాను. దీపావళి సంచిక నేను యీ మధ్యనే చదవగలిగాను. అందులో వనితాలోకం వ్యాసాలు సహే తుకంగా, సంప్రదాయానికి అనుకూలంగా బాగానే ఉన్నా, నేను ఆశించినంత పురోగమించలేదని పించింది. ‘శ్రీ స్వాతంత్ర్యం’ అంటూ వేదికల మీదనుంచి యిచ్చే ఉపన్యాసాల సక్రీలో ఒక వ్యాసం వ్రాయటం నా ఉద్దేశం కాదు. కాని, యీవిధమైన దృక్పథం కొంతవరకైనా మారితే గాని మనం—అంటే శ్రీజాతే కాదు, మొత్తం దేశమే బాగుపడదేమోననే బాధ, సహజనధర్మ నముద్దరణకు కంకణం కట్టుకున్నా మనుకుంటూ అత్యవసరం చేసుకునే సోదరిమణుల పట్ల సాను భూతి యీ వ్యాసం వ్రాయటానికి నన్ను పురి కల్పాయి.

సాధారణంగా ప్రతివారికీ శ్రీధర్మం అనగానే గృహిణిగా, మాతగా, శ్రీ నిర్వహించవలసిన పాత్ర గుర్తుకు వస్తుంది. సహజమే! దేశ కాల భేదాలు లేకుండా యీ నిర్వచనం వర్తిస్తుంది. అయితే యిక్కడ రెండు ప్రశ్నలు ఉదయిస్తాయి. (1) శ్రీ ధర్మం గృహిణీత్వానికి మాత్రమే పరిమిత మైనదా? (2) శ్రీ ఆదర్శ గృహిణిగా రూపం

మతుకుమల్లి సుశీల

దేందుకు అవసరమైన శిక్షణ ఎక్కడ ఏవిధంగా లభిస్తుంది?

పై రెండు ప్రశ్నలలో మొదటిది ముఖ్యమైనది, రెండవ ప్రశ్న సులభమైనది కనుక, కొంతవరకూ దాని జవాబుమీద మొదటి ప్రశ్న ఆధారపడి ఉన్నది కనుక ముందు రెండవ ప్రశ్నకు జవాబు వ్రాస్తాను.

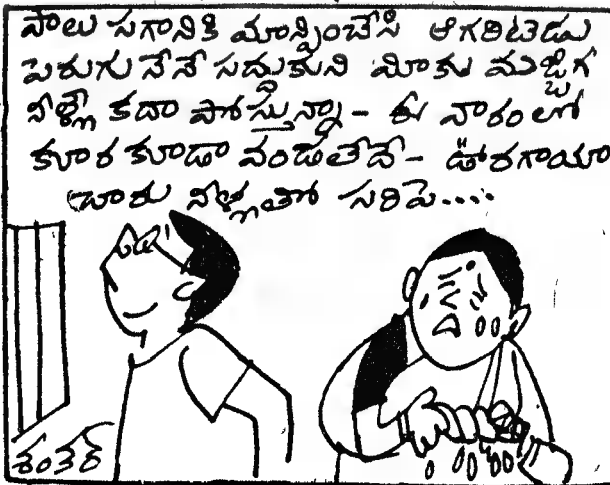
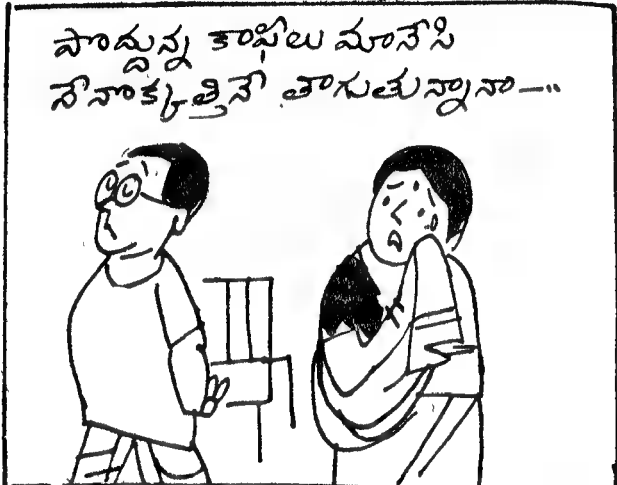
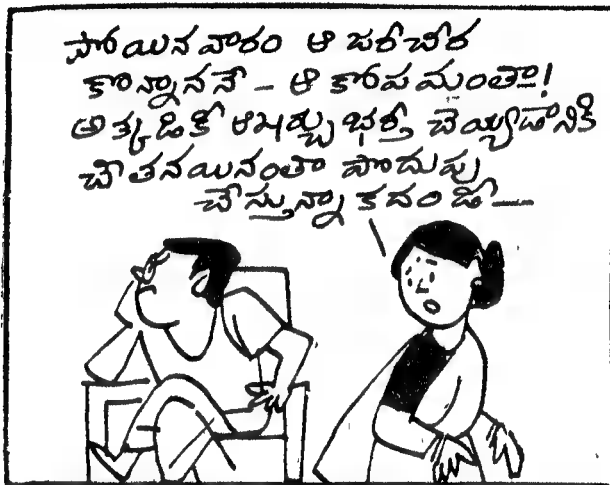
పోటీ వ్యాసాలలో ఒక సోదరి “వివిధ మనస్తత్వాల మధ్య, ఎదుటివారిని కొప్పించకుండా . . . మంచి మర్యాద అవసరమైన తల్లియొక్క బాధ్యతలు. కానీ డబ్బుపెట్టి కాలేజీలో నేర్పుకొనడం శోచనీయం” అని శ్రీమతి దుర్గాబాయి దేశముఖ్ యిచ్చిన ఉపన్యాసాన్ని గురించి ప్రస్తావించారు. అప్పుడు నేను ఇండియాలోనే ఉండటం వలన ఉపన్యాసం వినే అవ్వం కలిగింది. ఇందులో ఎంతైనా నిజం ఉన్నది. క్రొత్తగా స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకున్న మన దేశంలో ప్రతి నయాపైసా విలువైనది. మనం డబ్బు ఖర్చుపెడితే తప్ప నేర్చుకోలేని విజ్ఞానం ఎంతో ఉంది. ఇదికాక యింకా అనేక ప్రణాళికలకు ఇతర ముఖ్యమైన అభ్యుదయ కార్యకలాపాలకూ ఎంతో ధనం అవసరం ఉంది. అటువంటి సందర్భాలలో ఎదుటివారిని అర్థం చేసుకునేందుకు, గృహ

కృత్యాలు నేర్చుకునేందుకు ధన వ్యయం చేయటం వాంఛనీయం గాకపోగా దుర్వ్యయం క్రిందకు వస్తుంది. వివిధ మనస్తత్వాలను అర్థం చేసుకునేందుకు మన అమ్మమ్మలు, వారి అమ్మమ్మలు, ఏ సైకాలజీ కోర్సులు చదివారు? ఇంటిని శుభ్రంగా, ఆరోగ్యవంతంగా ఉంచేందుకు ఏ డామె ప్టిక్ సైన్సు కోర్సు చదివారు?

ఇది యిలా ఉండగా, ఆదర్శ మనేది శ్రీలకు మాత్రమేనా అవసరం? పురుషులకు అక్కరలేదా? ఆదర్శపుత్రుడుగా, భర్తగా, తండ్రిగా మాత్రమే కాక, కుటుంబ నిర్వహణకు అవసరమైన ధనసముపార్జన చేసేప్పుడు—సాధారణంగా కుటుంబంలో శ్రీ మేలగవలసిన వ్యక్తుల కన్న—ఎక్కువ విభిన్న మనస్తత్వాలు గల వ్యక్తుల మధ్య సంచరిస్తూ, జయప్రదంగా జీవితాన్ని నిర్వహిస్తారే పురుషులు? ఇందుకు అవసరమైన విజ్ఞానాన్ని వారు ఏ కళాశాలలో, ఏ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఎంత ధనం వ్యయంచేసి నేర్చుకుంటున్నారు? పురుషులకు ఆదర్శజీవిత నిర్వహణకు అవసరమైన కోర్సులు శ్రీలకు ఎందుకు?

ఈ విషయాలన్నీ ఎక్కువ వల్లి నేర్చుకో నక్కరలేదు. వయస్సు పెరుగుతున్నకొద్దీ తమ పరిసరాలను గమనించే శక్తి సహజంగానే బాల బాలికలకు వస్తుంది. ఈ శక్తి జీవితం సక్రమంగా సాగించేందుకు అవసరమైన జ్ఞానాన్ని ప్రసాదిస్తుంది. వారు స్వయంగా విషయగ్రహణ చేయలేనప్పుడు, వారి బుద్ధిని సక్రమమైన గాడితో నడిపించే బాధ్యత తల్లిదండ్రులది. ముఖ్యంగా తల్లిది. అంతేకాని ప్రతి చిన్న విషయానికి విద్యాలయాలమీద ఆధారపడకూడదు.

విద్యవతులైన శ్రీలు నలుగురితో కలసి మెలసి ఉండలేకపోవటానికి, గృహనిర్వహణలో నేర్పులు కాకపోవటానికి, యింకా ఏ విద్యకైనా ధర్మనిర్వహణలోనైనా పాఠాలు పడటానికి విద్యవిధానం బాధ్యత ఎంతమాత్రం లేదు. ఈ బాధ్యత నూటికి 99 పాళ్లు తల్లిదే. చాలామంది తల్లులు తాము ఎక్కువ చదువుకోలేదు గనుక, తమ పిల్లలు చదువుతూవుంటే, అదేదో పెద్ద మనకార్యమైనట్లు వారిని నలుగురిలో ప్రత్యేకంగా చూస్తారు. ఈవిధంగా ఒకవిధమైన దురభిమానం, అపాంకారం పిల్లలలో పెరుగుతాయి. ఈ భావమే వారి తరువాత జీవితంలో అడుగుడుగులు ప్రస్ఫుట మవుతుంది. సాధారణంగా 12—13 ఏళ్ల వయస్సునుంచి 18—20 ఏళ్ల వయస్సు

వరకూ పిల్లలలో అర్థవికసిత విజ్ఞాన ఫలితంగా ప్రాణేక విషయాలలో అపోహలు ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. ఈ అపోహలు తొలగించి, యీ అపాంకారాన్ని అణచివేయని తల్లి తన విధిని సరిగా నిర్వహించలేదన్నమాట. ఈ సందర్భంలో తల్లి విద్యావతి అయితే మంచిదే. కాకపోయినా ఆత్మ విశ్వాసం (మొండి పట్టుదల కాదు. వుండాలి. ఆమెకు నర్సవిధాలా సంపూర్ణ సహకారం యివ్వటం తండ్రి బాధ్యత.

“చదువుకున్న భార్యలు, భర్త అలసి సొలసి ఆసీనుమంచి రాగానే ఉదయం న్యూస్ పేపర్ చదివిన రన్యన్ స్ఫుల్లిక్ ను గురించి, అమెరికన్ రాకెట్ ను గురించి ప్రస్తావిస్తూ, అతడి అన్న పాపాదుల విషయంలో శ్రద్ధ వహించరేమో” అని సోదరి భయపడ్డారు. నాకు తెలిసినంత వరకూ యీ భయం చదువుకున్న భార్యలను, పరించి, వారి భర్తల అవసరాలను గురించి అపోహ మీద ఆధారపడి ఉంది. ‘చదువుకున్న భార్య’ ను పెండ్లాడేందుకు సాహసించిన భర్త కూడా సాధారణంగా చదువునాడే అయివుంటాడు. కాబట్టి

నా రివర్సిక్ యింటరెస్ట్ ఉన్న విషయాలు న్యూస్ పేపర్ లో కూడా ఉంటాయి. లేవగానే నిత్య కృత్యాలలో, ఆసీను వసులలో మునిగిపోతూ, ప్రపంచంలో తను ఎరిక లేకుండా ఏమీ జరుగు తోందో తెలుసుకోవాలని ఆతురత ఉన్నా అవకాశంలేక బాధపడే భర్తలు, సాయంత్రం యింటికి రాగానే బట్టలు మార్చుకుంటూ పేపర్స్ విశేషా లేమిటని భార్యలను అడిగేవారు ఎందరో ఉన్నారు. వారికి అన్నపానాదులకన్నా అంతర్జాతీయ రాజకీయాల్లో ముఖ్యం.

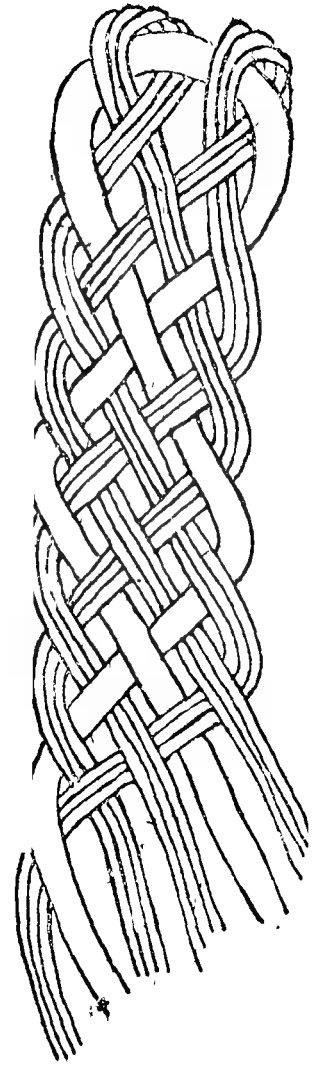
కాగా కొంచెం ఇమజినేటివ్ (Imaginative) గా ఉండే భర్తలు, భార్యలు చదువుకోనివారైతే, వారితో ఏ కంది వచ్చుది గురించో, వంకాయ బజ్జీ అను గురించో మాట్లాడవలసిందే గాని దేశ కాల వర్సితులను గురించి చర్చించేందుకు వీలు లేదు కదా అని బాధపడేవారు ఎందరో ఉన్నారు. ఇంతలో స్వారూకోక—యింటికి రాగానే ఏ పేపర్ పట్టుకు కూర్చోవటం, లేకపోతే తనకు తగిన స్పేహితులనో, స్పేహితురాండ్రనో సంపాదించటం— అదేమని భార్య అడిగితే ‘నీతో ఏం మాట్లాడను

నా మొహం’ అని చీదరించుకోవటం—యిలాంటి కుటుంబాలు సాధారణంగా ప్రతివారూ ఎరిగినవే. స్త్రీ విద్యావతి అయితే ఆమె కుటుంబ నిర్వహణలో, కుటుంబంలోని వాతావరణంలో ఒక ప్రత్యేక సంస్కారం కనిపిస్తుంది. ఇది కళాశాఖ విద్యే కానక్కరలేదు. చదివిన విషయం యితరుల సహాయం లేకుండా అర్థం చేసుకోవటానికి, క్రమ బద్ధంగా ఆలోచించటానికి అవసరమైన విజ్ఞానం ఏవిధంగా వీలైతే అవిధంగా (యింట్లో గానీ, విద్యాలయాల్లో గానీ) సాధించవచ్చు.

“స్త్రీకి ఎటువంటి విద్య కావాలి?” అనే ప్రశ్న ఆలోచిస్తున్నప్పుడు అసలు యీ సందేహం సంపాదకులకు నిజం గా కలిగిందా? లేక కేవలం మన స్త్రీల మనస్తత్వాలు ఎంతవరకు మారాయో కనిపెట్టేందుకు ఇది ఒక పరీక్షగా పెట్టారా? అని నాకు సందేహం కలిగింది. నా మట్టుకు నాకు యీ ప్రశ్నకు అవసరం కనిపించ లేదు.

“ముదితల్ నేర్వగరాని విద్య గలదే ముద్దార నేర్పించిన” అనే సూక్తి విన్నా మొన్నటిదీ

స్వాస్థిక దారాలతో బెల్ట్

బొమ్మనున్న స్వాస్థిక దారాలు చాల రకాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. హింద్ దాగ్స్, పువ్వులే గాకుండా మగపిల్లలు నిత్యం వాడుకునే బెల్ట్లు లాటివి కూడా ఈ స్వాస్థిక దారాలతో తయారు చేయవచ్చు. ఈ స్వాస్థిక దారాలు బజార్లో విరివిగా దొరుకుతున్నాయి. మొత్తంమీద తీసుకుంటే రూపాయకు ఏదైనాజూల కూడ ఇస్తున్నారు. విడిగా కొంటున్నట్టుకు చాల నష్టం. ఏ యే రంగు స్వాస్థిక దారం ఎంతెంత కావలసినది చెబుతాను. దారాలు ఎలా అల్లుకుంటూ పోవాలన్న సంగతి బొమ్మనుబట్టి తేలిగ్గా గ్రహించవచ్చు. దీనికి రెండు రంగుల స్వాస్థిక దారాలు కావాలి. నే నక్కడినున్న కొంతరిత ప్రకారం అల్లిలే నువ్వారు గణం పొదుకున బెల్ట్ వస్తుంది. ఈ బెల్ట్ 15, 16 సెం. వయస్సుగల మగపిల్లల కంటే నంపొతుంది. ఇంకా చిన్న పిల్లలకంటే స్వాస్థిక దారం కొంత తగ్గించి తీసుకోవాలి.

ఇకపోతే దారాలు ఎంతెంత కావాలన్న సంగతి కూడా. రంగులు ఎవరికి నచ్చినవి వారు ఎన్నుకోవచ్చు. నేను వాడిన రంగులే ఇక్కడ తెలియజరుస్తున్నాను. గణం పొదుకున బెల్ట్ పొవాలనుకుంటే రోజూరంగు స్వాస్థిక దారం 24 గ. వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారం 12 గ. 8 అంగుళములు, బజార్ కావాలి.

ముందు 24 గ. రోజూ రంగు స్వాస్థిక దారాన్ని తీసుకుని సమానంగా 8 ముక్కలుగా కత్తిరించాలి. అంటే ఒక్కొక్క పొగు పొదువు 3 గ. పుంటుం

దన్నమాట. అలాగే 12 గ. 8. అం. వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారాన్ని కూడ సమానంగా 4 ముక్కలుగా కట్ చేయాలి. ఈ వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారం ఒక్కొక్క పొగు పొదువు 3 గ. 2 అం. పుంటుం దన్నమాట మనం అల్లేటప్పుడు రోజూరంగులో కత్తిరించిన 8 పొగులలో 4 పొగుల చొప్పున రెండు భాగాలుగా తీసుకోవాలి. అలాగే వైలెట్ రంగు దారం 4 పొగులను విడిగా తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు రెండు రంగులలోని నాల్గవ పొగులను సమానంగా మధ్య గుర్తుండుకోవాలి. ముందు వైలెట్ రంగు పొగులను నాల్గవ పొగులను మధ్య గుర్తు పెట్టుకుని, రోజూరంగులో నాల్గవ పొగుల మధ్యను దీని మీదుగా బొమ్మలో వివరించినట్లు అదేవిధంగా చేయాలి. మిగిలిన నాలుగు రోజూ రంగు పొగులను కూడ అదేవిధంగా చేయాలి. బొమ్మలో ప్లెయిన్ గా వేసిన చోట్లకు వైలెట్ రంగు, గీతలున్న చోట్లను రోజూరంగు అని గుర్తుంచుకోవాలి. గుర్తుకొనం అలా ప్లెయిన్ గా వేసిన గాని వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారం పొగులు 4 వాదాన్ని సంగతి మరున కూడదు. ఇప్పుడు అదే బొమ్మను అనుసరిస్తూ, అదేవిధంగా అల్లాలి ఇలా అల్లేటప్పుడు నాలుగు పొగులు పరచుకునేటట్టుటికి అల్లికతో చిల్లలు కూడ రావు. ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించాలి. దారాలు అల్లేటప్పుడు పొగులు ఒకదాని వెంబడి ఒకటి పరచుకున్నట్లుండాలిగాని మెలికలు పడకుండా జాగ్రత్త పడాలి, బొమ్మను బాగా

ప్రీధర్మం. స్వాతంత్ర్యం

కాదు. మనకు చాలా పూర్వులు 'స్త్రీలు కూడా విలువద్య, కత్తిరిసము, గుర్రపుస్వారి మొదలైన విద్యలు నేర్చుకున్నా రనేందుకు చారిత్ర కాధారాలున్నాయి. ఉదాహరణగా, గార్హి, మైత్రేయి కంటి మహిళామణులు పురుషులతో సమానంగా వేదశాస్త్రాలు, ఉపనిషత్తులు సాంగోపాంగంగా అభ్యసించారు. స్త్రీ పురుషుల విద్యాభ్యాసంలో లేదా ఉండాలనే భావం ఎలా మధ్యకాలంలో ప్రబలిందో కాని, ప్రాచీనకాలంనుండి ఉన్నది కాదు. ప్రస్తుత కాలంలో ఇంజనీరింగ్ నుంచి, ఎలామిక్ రిసెర్చ్ వరకూ స్త్రీలకు అనవరత మైనదీ, విరునయోగ మైనదీ విధి లేదు. అనకాళం ఉన్నంత వరకూ ప్రతి స్త్రీ పురుషులతో సమానంగా విద్యాభ్యాసం చేయవలసినదే! ప్రస్తుత విద్యా విధానం సరియైనదా ? కాదా ? అంటే అది వేరే విషయం. అది స్త్రీలకు పనికివస్తుందా అంటేనే తేల్చు.

విద్యాభ్యాసానికి అడ్డం ఉద్యోగమే కాదు.

అనవరం, అనకాళం ఉన్న స్త్రీలు ఉద్యోగం చేయవచ్చు. లేనివారు తమ విద్యను సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చు. ఉదాహరణలు—ఇంజనీరింగ్ చదివిన స్త్రీ ఉన్నదమకొంది. విశ్వలే ఉద్యోగం చేస్తుంది. ఉద్యోగం చేయకపోయినా ఆమె విద్య నిరర్థకం కాదు. ఆమె యింటిలో ఒక గదిని వర్క్ షాపుగా ఏర్పరచుకుని, తీరిక సమయంలో రిసెర్చ్ చేస్తూ తన జ్ఞానాన్ని సృష్టి చేసుకుంటుంది. ఇంజనీరింగ్ చదివే తన పిల్లలకు సహాయం చేస్తూ ట్యూటర్లు ఖర్చు తగ్గిస్తుంది. లేకపోతే యింటిలో కూడా, ఇతరుల ఇల్లకు, వేరే భవనాలకు ప్లానులువేసి, సలహానిచ్చి భవనాలను చేస్తుంది. ఇలాగే యితర విద్యలకు తగిన ఉపయోగం ఉంటుంది.

తీరిక సమయంలో కుట్టు, చేరీవసులు మొదలైనవి చేసుకుంటూ కాలం గడపాలనే దృక్పథం మారితే కొంతవరకూ పురోగమించా మనుకోవచ్చు.

ఈ వ్యాసం మొదట్లో వ్రాసిన రెండు ప్రశ్నలలో రెండవదానికి మార్గమే జవాబు యిచ్చాను. మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానంలో యిది కొంత దాగమైనా, సమగ్రమైన జవాబు కాదు. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం మరోసారి చెప్పిస్తాను. ★

పరిశీలించి చూస్తే ఎలా అల్లాలా చక్కగా బోధపడుతుంది. సమానమైన పొగులతో సందులు లేకుండా నిదానంగా అల్లిలే బెల్ట్ గట్టిగా, బాగుంటుంది. వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారం పొగులను పొగులు మధ్య పొమూ మెలికలు తీరుకుంటూ వస్తుంది తర్వాత బెల్ట్ గణం పొదువున అల్లి కానలో ఇదలాగ రెండు పొదులు ఒకటిగా తీసుకుని అంతంత స్వర మేరకు జడ అల్లి ముడి చేయాలి. మిగిలిన పొగులను ముందుకు మదిచి మళ్ళా అదే స్వాస్థిక దారంతో రెండు మట్లు మట్టి గట్టిగా ముడి చేయాలి. అల్లిన దాగమే వైల్ వైద్య మూట. ఈ జడను బజార్లో దూర్చి జడను వెన్నుబంటు రాంగ్ పైదుకు రిప్పి స్వాస్థిక దారంతోనే బెల్టును జడను ఒకటిగా చేర్చి జడ మేరకూ పైవోగ ముడి చేయాలి. బెల్ట్ రింగుకు అడుగు పొదువుగల మూడు వైలెట్ రంగు స్వాస్థిక దారాలు తీసుకుని రెండు పొగుల మధ్య మీదుగా సురోగ పొగు మధ్య లేసి జడ అల్లాలి. ఈ జడ పొదులు బెల్ట్ వెడల్పుకు రెండింక తలుగా వుండాలి. తర్వాత జడను పొగుల్లోకి పొగులను జడ మొదట్లో దూర్చి రేండు మార్లు గట్టిగా

(68 వ లేట చూడండి)

ఉగాదికి బెంగాలీ స్మృతి

ర వ్ మ ల్ పా

పా య స ం

కాలసిన వస్తువులు :-

- 1 శీరు వంచదార.
- 1 శీరు పాపు మైదా.
- 6 అరటిపళ్ళ.
- 1 కొబ్బరికాయ.
- 1 శీరు డాల్డా లేక నెయ్యి.
- వీలకులు.

చేసే విధానం :- మొదట వంచదార పాకం (రవగుల్లా పాకం) తీసుకొని ఉంచుకోవాలి. తరువాత అరటిపళ్ళ, (తొక్కు తీసినవి), కొబ్బరికోరూ, మైదాపిండి, యీ మూడూ నీళ్ళ పోసి బాగా కలుపుకోవాలి. అంటే పొంగడాలు వేసే పిండి మాదిరిగా ఉండాలి. గరిటతో ఎత్తినట్లయితే బారుగా ఉండాలన్నమాట. యిప్పుడు వీలకుల పాడి వేసే కలువవలెను. ఎక్కువ పలుచన చేయకండి. బాణలి కాలిన తర్వాత, డాల్డా పోయవలెను. బాగా మరిగక, కలిపిస్తుంచిన పిండిని గరిటకు ఒక్కొక్కటి చొప్పున అందులో పోయవలెను. (పొంగడం పోనీమాదిరిగానే). వేగుతుండగానే పైకి తేలుతాయి. బాగా వేగిన తర్వాత తీసివేసి పాకంలో వేస్తుండాలి. ఒకపూట వానిన తర్వాత అంటే చాలా బావుంటాయి.

పంతువా

(ఎరుపుకంద మూలంతో)

కాలసిన వస్తువులు :-

- 1 శీరు ఎరుపుకంద మూలం.
- 1 శీరు వంచదార.
- 1 పాపు మైదా.
- 1 శీరు డాల్డా లేక నెయ్యి.

చేసే విధానం :- కందమూలం బాగా కడిగి ఉడకపెట్టుకోవాలి. ఉడికిన తర్వాత పై పొట్టు తీసివేసి, స్టీలు పళ్ళెంలో ఉంచుకోవాలి. తర్వాత మైదాపిండినీ, యీ వుడికించిన దుంపలనూ, కలిపి పళ్ళెంలో బాగా రాస్తూ మెదుపుకోవాలి. అప్పుడు మెత్తగా ముద్ద మాదిరి అవుతుంది. మొదటనే వంచదార పాకం (రవగుల్లా పాకం) తీసి అట్టే ఉంచుకోవాలి. బాణలితో డాల్డా వేసి మరిగిన తర్వాత, పెద్ద ఉసిరికాయంత ఉండ చుట్టుకుని అరచేతితో ఉంచి కొంచెం కోలగా (చిన్న చిన్నపోటావండు ఆకారంగా) చేసి అందులో వేయవలెను. దోరగా, వేగక తీసి పాకంలో వేస్తూండాలి. ఇవి కూడా ఒకపూట వానిన తర్వాత బాగా వుట్టి, తిండానికి చాలా బావుంటాయి.

కాలసిన వస్తువులు :-

- 1 శీరు పాలు (మంచివి).
- 1 పాపు వానన బియ్యం (పులావ్ బియ్యం).
- 1 శీరు వంచదార.
- 1 కొబ్బరిచిప్ప.
- వీలకులు, కీన్ మిస్, జీడివప్పు.
- 6 లవంగాలు.
- 2 లేక 3 దాల్చిన చెక్కలు.
- 2 గరమసాలాతో వేసే ఆకులు.
- 1 తేలం కుంకుమపువ్వు.

చేసే విధానం :- కొబ్బరిచిప్ప కోరి ఉంచుకోవాలి. వీలకులూ, లవంగాలూ, దాల్చిన చెక్కలూ, గుండ చేసుకుని ఓ ప్రక్క ఉంచుకోవాలి. పాలలో కొబ్బరికోరూ కలిపి స్టీలుపాత్రలో ఎవరు పెట్టుకుని (నీళ్ళ కలవవచ్చు) ఎవరు వచ్చితర్వాత వానన బియ్యం కడగకుండానే అందులో వేయాలి. గరమసాలా ఆకులూ, జీడివప్పు కూడా బియ్యంతో పాటే వెయ్యాలి. బియ్యం ఉడికిన తర్వాత వంచదార పోసి 15 నిమిషాలపాటు కలుపుతుండాలి. ఆపైన కొట్టిస్తుంచిన వాననపాడి, కుంకుమపువ్వు వేసి, 5 నిమిషాలు ఉంచి దింపేయాలి. ఇప్పుడు ఉన్న వారు కందిగింజంత సచ్చకర్పూరం వేసుకోవచ్చు. అరకప్పు త్రాగేసరికి చాలనిపిస్తుంది. చేసి చూడండి. ఎంత బావుంటుందో!

ఉ. విమలావహ్నయక్.

పూటో జెల్లీ

పూటోజెల్లీ తయారుచేసే విధానం నాకు తెలిసినది వివరిస్తున్నాను. జెల్లీ పాకెట్టు బజార్లో అమ్ముతారు. వీటిని జెల్లీ క్రిస్టల్స్ అంటారు. ఖరీదు ఒకటిన్నర, రెండు రూపాయల మధ్య ఉంటుంది. ఒక పాకెట్ కు ఇంచుమించు ఆరు కప్పుల జెల్లీ అవుతుంది.

ఈ జెల్లీ పొడిపొడిగా, గరుకుగా ఉంటుంది. దీనిలో రాన్ జెలరీ, స్టాబెలరీ, పైనాపిల్, లెమన్ - ఇట్లా చాలా రకాలు ఉంటాయి. ఒక్కోదానికి ఒక్కో రుచి ఉంటుంది. మనకు కావలసినది తెచ్చుకోవచ్చు. ప్రతి పాకెట్ మీద 1 పయింట్ వేడినీరు కలపాలి. అని ఉంటుంది. పయింట్ అంటే 16 అవున్నట్లు.

జెల్లీ చేయటానికి రెఫ్రిజరేటర్ అంటే గొడవే లేదు. కాని సాధారణంగా రెఫ్రిజరేటర్లు అందరికీ ఉండవు - అంచేత మామూలుగా తయారుచేసే విధానం రాస్తున్నా. ఈ రెఫ్రిజరేటర్ ఆరు పౌనుల ఐస్ చేస్తుంది. అన్నీ నిద్దం చేసుకున్నాక ఐస్ తెప్పించుకోవాలి. ముందే తెప్పించుకుని జెల్లీ

తయారుచేయటానికి ఉపక్రమిస్తే, ఐస్ ఆక సరం వచ్చేటప్పటికి కరిగిపోయి ఉంటుంది.

16 అవున్నట్లు మరిగిన నీరు సిద్ధంగా ఉంచుకోవాలి. ఒక స్టీలు పాత్ర (కిలుము పట్టనిది ఏదైనా సరే) వెడల్పాటిది తీసుకుని అందులో జెల్లీ పాకెట్ లోని పొడి, రెండు టీ స్పూన్ల వంచదార వెయ్యాలి. జెల్లీ పుల్లగా కావలసినవారు వంచదార వేయ నవసరం లేదు. వంచదార, జెల్లీ పాడి కలిసేటట్లు బాగా కలపాలి. తరువాత కాచిస్తుంచిన నీళ్ళ (గోరువేపుగా) పాత్రలో పోస్తూ బాగా కలపాలి. ఈ వేడికి జెల్లీ కరిగి ఎర్రగా అవుతుంది. వంచదార పూర్తిగా కరిగిపోవాలి.

ఇప్పుడు వెడల్పు మూతి గల పెద్ద పాత్రను తీసుకొని దాంట్లో క్రింద ఐస్ వేసి జెల్లీ పాత్ర మూతతో సహా ఉంచి, చుట్టూరా, పైన ఐస్ ముక్కలు వేయాలి. అంటే జెల్లీ పాత్రకు చుట్టూ ఏమూలా భారీ ఉండకూడదు. పూర్తిగా ఐస్ లో కప్పబడి ఉండాలి. ఐస్ కరిగిన నీళ్ళ జెల్లీ పాత్రలోనికి వెళ్ళకుండా, ఇట్టి పాత్ర మూత లాంటిది జాగ్రత్తగా అమర్చుకోవాలి. అలా ఐస్ లో పెట్టిన జెల్లీ గంట, గంటన్నరకు గట్టి పడుతుంది. గట్టిపడ్డ జెల్లీని స్పూన్ తో గాని, ఫోర్సు తో గాని కొడితే చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చక్కగా ఉంటుంది. ఐస్ ప్లాస్టు ఉన్నవారు దీనిని దాంట్లో నిలబ ఉంచుకోవచ్చు. లేకపోతే తినేముందే ఐస్ లోంచి తీసుకోవాలి. ముందే తీసి వేసిన జెల్లీ కరిగిపోతుంది.

రెఫ్రిజరేటర్ ఉన్నవాళ్ళు, ఐస్ ట్రేలో ఈ జెల్లీ నీళ్ళను పోసి, రెగ్యులేటరు మాగ్నెటను తీసి ఉంచాలి. ఒక గంటలో జెల్లీ గట్టిగడుతుంది.

విజయ ★

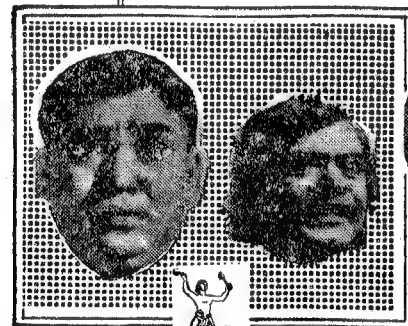
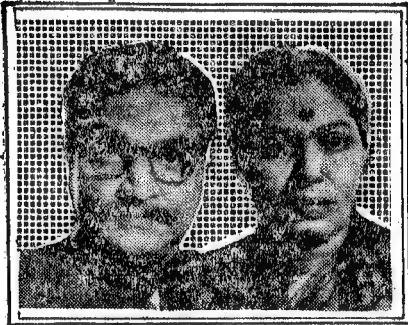
ఒక విద్యార్థి స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్ష తర్వాత.

తొండి పాఠశాల హెడ్మాస్టర్ వద్దకు వెళ్ళి “ఏమండీ, మా వాడు పరీక్షలో ఫెయిల్ అయ్యాడే! ఏసర్టిఫైలోనన్నా 35 మార్కులకన్నా తక్కువ వచ్చాయా”. అని అడిగాడు.

హెడ్మాస్టర్ ఇలా అన్నాడు: “మీ వాడికి అన్ని సభ్యత్వ లకూ నచ్చిన మార్కులూ కూడినా 35 రాలేదు.”

—సి సీతారామయ్య (మచిలీ-38)

ఉగాది విడుదల!

ప్రసాద్ ఆర్టు పిక్చర్స్ హా.
భార్య భర్తలు
 నిర్మాత: శ్రీనాథ్, దర్శకత్వం
 ఎ.వి.సుబ్బారావు • కె.ప్రత్యగాత్త్య
 నవీయుగ

వనితా వాణి

వనితలు, వ్యాసరచన

8-3-61 వ తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రికలో సి. అన్నపూర్ణ గారు "వనితలు వ్యాస రచన" అన్న వ్యాసం బాగా వ్రాశారు. ఆమె అన్నట్లు స్త్రీలు వంట ఇంటి వనికాక వ్యాస రచన చేయుట కథల రూపకంగానో పత్రికకు వ్రాయుట ముదాపాము. అన్నపూర్ణగారు చెప్పినట్లు ఒక స్త్రీనే చక్రవర్తినిగాచేసి ఆమె భావాలతో మనకు ఇష్టములేక పోయినా సాతక లోకాన్ని విసిగించకుండా అని వ్రాసిన ఆమెకు నా అభినందనములు. విభిన్న రచయిత్రులతో ఈ వనితవాణి పున్నవినిపాటి చంద్రుడులా వర్తిల్లా అని ఆశిస్తున్నాను.

తంగిరాల రాజ్యలక్ష్మి (బాపట్ల)

8-3-61 వ తేదీ పత్రికలో సి. అన్నపూర్ణ గారు వ్రాసిన వ్యాసం చదివాను. చాలా బాగుంది. క్రొత్తవారు రావాలి. క్రొత్త రచనలు కావాలి. పాతవారు క్రొత్తవారిని ఆహ్వానించాలి. పత్రిక నిత్య మాత్రంగా శోధించాలి అన్న వాక్యం చాలా బాగా వ్రాశారు. వ్యాసాన్నిబట్టిచూస్తే అన్నపూర్ణగారు పాతవారనే చెప్పవచ్చు. కనుక పాతవారందరూ మాలాంటి క్రొత్తవారిని ఆహ్వానించి, ప్రోత్సహించు రని ఆశిస్తున్నాను.

(మౌలి కమల శామన్న (సికింద్రాబాద్)

సి. అన్నపూర్ణగారు వ్రాసిన "వనితలు—వ్యాస రచన" అను వ్యాసము నాకు ఎంతో నచ్చినది. రచయిత్రి వ్రాసినట్లు సోదరిమణులు పాటిస్తే వనితల వ్యాస రచన ఇంకా ముందడుగు వేస్తుందని నా అభిప్రాయము. మావంటి గ్రామ సీమలయందుండు వనితలకు ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక అమావాస్య ఏకాంతిలో టార్జిలైలు మాదిరి సహకరిస్తూందని వ్రాయటానికి నేను సంతోషపడుచున్నాను.

ముత్యాల శకుంతల (జయపురం)

సరళ సలహా

1-3-61 వ తేదీ పత్రికలో సరళగారి సలహా చదివాను. సరళగారు ఆవిడ సలహాను వేదాంత భోరణిలో పోనిచ్చి అసలు సోదరి అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పలేదు. కాని ఆ వ్రాసిన సోదరిగారి ఉద్దేశ్యం "సామాన్యపు" బొద్దు మనుష్యులు గురించి అను

కోసు. కొందరు విపరీతంగా లావెక్కిపోయి కదలలేని పరిస్థితిలోకి కూడా వచ్చేస్తారు. అలాంటి వాళ్ళను మా పూర్వ చాలామందిని చూశాను. అటువంటి వాళ్ళ గతి ఏమిటి? వాళ్ళ జీవితాలు ఇంటి సారేనా? అందుచేత పాఠికి సన్నమయే ఉపాయం తెలిపి సరళ గారు తమ అమూల్యమైన సలహాతో పుణ్యము కట్టుకోమని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇప్పుడేనా ఆ సోదరి గారి కోర్కెను గురించి, మత్తువాసులకొరకై నా కోరిక మన్నించి సలహా యిస్తారనుకుంటాను.

పి. శకుంతల (అమలాపురం)

1-3-61 వ తేదీ పత్రికలో పడిన 'సరళ సలహా' ఏమీ బాగులేదు. దాన్ని సలహా అనేకంపే సన్నగాఉన్న వారినిచూసి సరళగారి ఓర్వలేనితనం అనచ్చు. వారు (సరళగారు) లావుగాఉండివుంటారు. సన్నపడాలని ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారేమో పాపం ఫలించలేదు గావల్సి. అందుకని స్నేహు మార్చేసి ఇలా రాశారు. సన్నంగాఉంటేనే? ఎంతమందో తమ సంసారాలు సుఖంగా, సరదాగా గడుపుకోటలేదూ? చకచకా ఎంతో చలాకీగా పనులు చేసుకోగలరు సన్నటి వారు. సరళగారు చెప్పినట్లు లావుగా ఉన్నవారు నిదానములే, మరి కూచున్నచోటునుండి అరగంటగ్గాని లేవలేరు. సరళగారు మంచి మంచి సలహాలిస్తుంటారని అందరికీ మంచి అభిప్రాయం ఉండేది. అందులో సగం మందికి 'ఈ సలహా' చదవగానే ఆ అభిప్రాయం మారిపోయిఉంటుంది. ఇకమీదట నైనా సరళగారు సలహా నిచ్చేముందు కొంచెం నిదానంగా ఆలోచించి మరి ఇస్తారని తలుస్తాను. ఇంకో విషయం సన్నగా ఉన్నవారే ఆదర్శ దంపతులు అనిపించుకున్నవారు చాలామంది ఉన్నారు.

పార్వతిరావు (దుర్గాపూర్)

ఆదర్శ ప్రాయం

మీ వనితవాణి శిర్షిక మా వనితలకు చాలా ఆదర్శ ప్రాయంగానున్నది. మీ (మా) పత్రికద్వారా వనితవాణి ఇంకా అభివృద్ధి పొందగలదని ఆశిస్తున్నాను.

కుమారి పి. ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి (రణుకు)

చిటికెల చప్పుడు

8-3-61 వ తేదీ పత్రికలో వనితవాణి శిర్షికలో ఇందుకు కళావతిదేవి (విజయవాడ)గారు

మందరపు లలితగారి 'సై లెన్స్' వ్యాసంపై తమ అభిప్రాయం వ్రాస్తూ, "భోజనాల గదిలో కనీసం పద్దించేవారినయినా పిలవాలికదా, అందుకు అధమం చిటికె నా వేయాలి. అది మాత్రం గోం కాదా" అంటూ వ్రాశారు. పద్దించేవారు నిద్రపోయేవారయితే, చిటికెలు కాదుకదా, ఆరుపులు కూడా వారిని లేవలేవు. నన్నడిగితే విస్తరిచూసి కావలసిన పదార్థాలు వడ్డించటం, సంజ్ఞలనుబట్టి చాలిందీ, చాలనిదీ తెలుసుకోవటం ఏమంత కష్టంకాదు. కళావతిదేవిగారు కేవలం వ్యాసంలో రోటు ఏంధాలని యిది వ్రాశారు గాని, లలితగారి వ్యాసంలో ఎక్కడా, ఏ పొరపాటూ లేదు.

వక్కులంక నక్కమూంబ (అయినపిల్లి)

8-3-61 వ తేదీ వార పత్రిక వనితవాణిలో "చిటికెలు వేసినా శబ్దం తప్పదే" అని 'సై లెన్స్' వ్యాసం (15-2-61 పత్రికలో) వ్రాసిన మందరపు లలితగారి వ్యాసాన్ని విమర్శించారు ఇందుకు కళావతిదేవి (విజయవాడ.) కాని నాకో సందేహం. మానవుడే తలుచుకుంటే పొధించలేనిది ఏముంది? సై లెన్స్ మెయిన్ టెయిన్ చేయడం అంతకష్టమయినది కాదు. ఒకవేళ ఆ ఆశ్రమములలో వడ్డన చేసేవారు ఎదర వ్యక్తి విస్తరిలో పదార్థం పుండో లేదో. గ్రహించి వారి ననుసరించవచ్చు కదా! అలాంటి సమయంలో చిటికెల శబ్దం వింటు కవుతుందో నా మాటను సరియైనదనిపట్టుగలరను కుంటాను ఇందుకు కళావతిదేవిగారు.

మినెస్ తలువర్తి హరగోపాలకృష్ణ (నూర్యాపేట—కుడ్లకుడారోడ్డు)

మాటల్లో మంచితనం

నేను ప్రతివారం పత్రిక రాగానే మొదట వనితాలోకం చూస్తాను ఏం వ్యాసం రాశారోనని. ఈమధ్య వ్యాసాలు చాలా బాగుంటున్నాయి. ఈ వారం 1-3-61 వ తేదీ పత్రిక చాలా ఆకర్షణీయంగాఉంది. అందులో ముఖ్యంగా వనితాలోకంలో పి. సత్యవతిదేవిగారు వ్రాసిన మాటల్లో మంచితనం అన్న వ్యాసం చాలా బాగున్నది. ఇంత మంచి వ్యాసము రాసినందుకు రచయిత్రికి, ప్రచురించినందులకు మీకు నా హృదయపూర్వకమైన అభివందనములు. ఇంకా ఇటువంటి వ్యాసములను ప్రచురిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.... సెలవ్.

—పి. పద్మ (నూగిరెడ్డి) ★

రాము-ఒరేయి గోపీ,
నేను నాజనల్లో కాపీ కొట్టలేదురా.
గోపి-జన్మించినప్పుడు కాక పోయినా ఇప్పుడు కాపీ కొట్టుతున్నావన్నమాట.
—జి. రామసుబ్బాగెడ్డి (మద్యూరు)

ఉగాది.

విడుదల

సునీల్ దత్
వ హీదా
జానీ వాకర్
ధుమాల్
డేవిడ్

నటించిన

పర్బత్ ఫిలింస్ వారి

ARTS
VJA

ఎక్స్ ప్రాల్ చార్ కాంటి

(ఒక పువ్వు నాలుగు ముళ్లు)

మ్యూజిక్: శంకర్ జైకిషన్

డైరెక్షన్: — భప్తి సోనీ

ఆంధ్ర-సినిమా: పూర్ణా ప్రొడక్షన్స్

విజయవాడ-2 విశాఖపట్టణం-2

రాయల రాజ్యంలో

ప్రిది వస్తూంటా! ■ కాశమంతా మబ్బులలో నిండిపోయింది. కొంచెము సేపటిలో వాన వచ్చేస్తుండేమా! వత్తులన్నీ వేగంగా తమ గూళ్ళకు పోతున్నాయి. వానకూడ ప్రారంభమయింది. ఆనమయంలో ఒక అడవి దారిని పట్టుకొని ఒక బాటసారి వేగంగాపోతున్నాడు. వానజోరు హెచ్చింది. బాటసారి కూడ వేగం హెచ్చించాడు. బలమైన శరీరం. చేతిలో ఖడ్గం వుంది. దూరంలో కొన్ని గుడిసెలగుప్పించాయి. బాటసారికి ప్రాణం లేచివచ్చింది. త్వర త్వరగా పోయి ఒక కుటీరములోకి దూరాడు తల వాచుకోవడానికి.

ఆ కుటీరంలో క్షయరోగంతో బాధపడుతున్న ఒక ముసలితాత అగుపించాడు. మ రే వ చూ లేరు. పాపం బాధతో దగ్గుతున్నాడు. మనబాటసారికి దగ్గడం నరికడడు. కగ్గేవాళ్ళను చూస్తే ఆయన వళ్ళు భగ్గుమంటుంది.

“తాతా! నా ట్టుమట దగ్గవద్దు. నాకు చాలా అనబోయింది దగ్గేవార్లను చూస్తే” అన్నాడు. బాటసారి మాటలు తాతకు వినిపించలేదు. పాపం! ఆయన బాధతో మూలుగుతున్నాడు. బాటసారికి జోపం వచ్చి రనచేతిలో ఉన్న శస్త్ర తారెవీదకు విసిరాడు. ముసలి తాత! అమ్మా! అని కేకపెట్టి మొరగించాడు.

అలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలా
చక్రపాణి నరసింహారావు
అలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలాఅలా
ఇంతటి క్రూరు లెక్కడైనావుంటారా? ఆ ముసలితాత కేకవిన్న ఇరుగు పొరుగు వారు చేరి ■ బాటసారిని పట్టి బంధించి రాజవద్దకు తీసుకొనిపోయారు.

ఆంధ్రసామ్రాజ్యలక్ష్మికి కొలువు కూటమాన భారంగం. అష్టదిగ్గజము లొకవైపు, మహామంత్రి లొకవైపు కూర్చున్నారు. నవరత్న ఖచితమైన సువర్ణ సింహాసనంపై

సాహితీసమరాంగణ సార్వభౌముడైన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు కొలువు తీరినారు. రాయలక్రక్కనే ఒక ఉన్నతాసనంపైన మహామంత్రి తిమ్మకసు ఆసీనుడైనాడు. సభాభవనం కిటకిటలాడుతూంది.

ఇంతలో సభాస్థానమునకు హంతకుని బంధించి తెచ్చినిలబెట్టిరి. అందరి దృష్టులు హంతకుని పైననే! ప్రజలు బాటసారి చేసిన దుండగాన్ని మహారాజుకు మనవిచేశారు. తిమ్మరుసు గంభీరంగా ఆ బాటసారిని చూచి—“ఇందులకు నీ సమాధానమేమి” అన్నాడు.

"నేనెప్పుడు కాని దగ్గను. దగ్గ వాళ్ళను చూస్తే నా వల్పు భగ్గు మంటుంది. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా విని పించుకొనక ముసలివాడు మరలా దగ్గ నాకోపానికి బలియైనాడు. అంతే జరిగిననంగతి" అన్నాడా హంతకుడు. ఆశనిచ్చే ర్యానికి. తోణక కుండా, బెణకకుండా ఆతడిచ్చిన సమాధానానికి అందరు ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. జంకు గొంకు లేకుండా వాడిచ్చిన సమాధానంవిని రాయల ముఖకమలంలో చిరునవ్వులు మొలకలెత్తినాయి. "ఈ హంతకునికి శిక్ష విధింపు అప్పాజీ!" అన్నట్లు రాయలు తిమ్మరుసును తిలకించాడు. తిమ్మరుసు తీర్పు వినాలని సభ అంతా తలెత్తివైపు ఆత్రంగా చూస్తూంది.

మహామంత్రిలేచి — "ఇతని మనస్సు వికలమైంది. కావలసిన ఆహారాన్నిస్తూ, రాజభటుల సెంరక్షణలో కొంతకాలం హాయిగా ఉంచండి మహారాజా! ఇదే వీడికి తగిన శిక్ష!" అన్నాడు. "హంతకునకు రాజసన్మానమా?" అని ప్రజలకలా ఆశ్చర్యపడ్డారు. ఎవరికీ ఏమీ దిక్కుతెలియలేదు. అంతటితో సభ తుగిసింది.

బాటసారి ఒక చక్కని భవనంలో కావలసిన ఆహారం, కోరిన దుస్తులలో హాయిగా గున్న ఏరుగులా పెరుగుతున్నాడు. రాయలపై ఆతనికి ప్రేమాభిమానాలు ఎక్కువైనాయి. ఆగునెలలు గడచిపోయింది. ఒకామెను సుల్తానోకడ విజయనగర రాజ్యంపై దండెత్తాలని వన్నా హాదతున్నట్లు వర్తమానం తెలిసింది.

"దీనికి ప్రతికారమేమిట?" అని కాక, మంత్రులు కలిసి జూరదించి

రాయల రాజ్యంలో —

చారు. తర్వాత మంత్రి బాటసారిని రమ్మని కబుతరిపాడు!

బాటసారి ఉత్సాహంతో బయలుదేరాడు, రహస్యమందిరంలోకొచ్చారు. రాయలకు, తిమ్మరుసుకు చేతులెత్తినమస్కరించి చేతులుకట్టకొని — "ఎందుకు ప్రభూ, రమ్మన్నాడు?" అన్నట్లు నిలబడ్డాడు.

మంత్రిగారు బాటసారికి — "ఓయీ బహమనీ రాజవద్దకు రాయబారివై పోయిరాగలవా? ఇందులకు నీవే తగిన వాడవు. ఏమండవు?" అన్నాడు.

బాటసారి సంతోషంగా "మహా ప్రసాదం" అని సుల్తానువద్దకు బయలుదేరాడు.

భామినీసుల్తాను కొలువుతీరినాడు. ఇరువైపుల విచ్చుకత్తులతో సైనికులు బాకులుతీరి నిలుచున్నారు. రాజనర్తకి నృత్యం చేస్తూంది: పాదపాద్రామరణం నేవిస్తూ ఆనందంలో వల్పుమరచి వున్నాడు. ఇంతలో ఒకభటుడు ప్రవేశించి పాదుషాకు సలాముచేసి "విజయనగరముమండి తమ దర్బారుము రాయబారి విచ్చేసినా"డని కలికి నాడు. పాదుషాకు మత్తుడిసిపోయింది. "నీ... నీవేకదా!" అన్నాడు.

అతని అనందానికి అంతరాదు కలిగింది. మన బాటసారి—కాదు రాయబారి తీవిగా సభాస్థానంలో ప్రవేశించాడు. అందరి దృష్టి అతని మీదే! వచ్చినవాడు పాదుషాకు సలామైనా చేయలేదు — సరిగదా, రాయలు పంపిన కమ్మను పాగుచూముందు వినిరివైచాడు.

తురకరాజు శృల్గిపడ్డాడు, సభికులు గుండెలు మండినాయి. భటులు కత్తులపై చేయివైచివారు. మంత్రి మాత్రం కోపాన్ని దిగమింగి, ఆ లేఖనందుకొని బిగ్గరగా చదివాడు.

"ఓ సుంతానా! మృత్యుముఖములోకి తెలిసి, తెలిసి ప్రవేశించకు. త్రిలింగ శేఖాన్ని జయించాలనే ఆశ నీ మూర్ఖత్వానికి చిహ్నం! అది కంటానిమాట. ఆంధ్రభీరుల పరాక్రమయశస్సందీకలు నీ అజ్ఞానాంధకారాన్ని దిగమింగుతాయి! నీవు నీపజలు సుఖంగా వుండాలంటే త్రిలింగాధీశ్వరునికి కోపం తెప్పింపనే ఏపనిగానీ చేయవలదు. ...!" లేఖ పూర్తిగా చదువకముందే పాదుషా హుమ్మని, పండ్లు కొరుకుతూ దానిని మంత్రి చేతినుండి లాగుకొని ముక్కలు ముక్కలుగా చిందినా. వేసి కాలరాచాడు. అంతలో కోపం చల్లారక కన్నులెరికి, పెదవులదరుతుండగా రాయబారిని "భీ...భీ" అన్నాడు. అంతవరకు వింతగా చూస్తున్న మనరాయబారి ద్వీగుణీకృతకోధంతో "ఓ సుంతానా! హుంకరించావు, పల్కుకొకావు, రాయల లేఖనందుకోని ముక్కలుచేసి నేలపై చింకావారాచినావు. మా ప్రభురాజును మూనించినావు. ఇంతవరకు ఇంకా చాదు కానీ — నన్ను దూరం చేయనడవేలరా? నీవంటిది పుట్టింది!"

బిచ్చగాని కుక్క

రామాపురం అనే గ్రామంలో ఒక కుంటిబిచ్చగాడు ఉండేవాడు. వాని దగ్గర ఒక కుక్క ఉండేది. వాడు కర్రలు చంకన బెట్టుకొని బిచ్చ మెత్తుకోడానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ కుక్క బుట్ట నోట కరచుకొని వాడివెంట వెడుతూ వుండేది. అది బుట్ట పట్టు కొని వాడు ఆగమన్నచోట ఆగి కూర్చోమన్నచోట కూర్చుని బిచ్చ గాడి ఆజ్ఞలు పాటిస్తూ వుండేది. అదంతా ఆ గ్రామస్తులకు చిత్రంగా వుండేది. అందువలన ఆ గ్రామస్తులు దాని బుట్టలో ఓకాని డబ్బో-బియ్యమో తప్పకుండా వేస్తూ వుండే వారు. ఆవిధంగా వచ్చినదానితో ఆ బిచ్చగాడు జీవిస్తూ వుండేవాడు. కొన్నాళ్లకు బిచ్చగాడు జబ్బుపడి

తలచావా? మర్యాదమన్నన తెలియని రాచపినుగా! ఇక నహించను" అని తన కరవాలాన్ని ఝుళిపించి ఒక్కఉదుటున పోయి భామినీ సుల్తాను శిరస్సును ఖండించాడు. నిభానదులు తమతలలు తడిచిచూచు కొన్నారు, ఉన్నాయో లేదోనని. భామిని భయకంపితులై చెల్లాచెదలయ్యారు. రాయలకు విషయం చేకూరింది.

అప్పుడు ప్రజలంతా తిమ్మరుసు మారదప్పింది, అతని గొప్పతనాన్ని గుర్తించి కీర్తించారు. "హంతకునికి రాజనన్మానమా?" అని ఆశ్చర్యపడ్డ వారు ఈ నాడు రాయబారి ధైర్య సాహసాల్ని మెచ్చుకొన్నారు. ★

చచ్చిపోయాడు. పాపం! ఆ బిచ్చగాడి కుక్క ఆ నాటినుండి ఒంటరిదైపోయింది. ఎవరైనా దయతలచి అన్నంపెడితే తినేది. లేకపోతే అలాగే ఎక్కడైనా ఒకమూల పడివుండేది. అది బిచ్చగాడి కుక్కగా పేరుపడినందున యితరులు ఎవరైనా ఎగతాళి చేస్తారన్న భయంతో దాన్ని దగ్గరకు తీసి పెంచుకోవడానికి ఎవరూ సాహసించ లేకపోయారు.

దొంతంకెళ్ళి విశ్వేశ్వరరావు

ఆ పూరిలోనే కామయ్య అనే సంపన్నగృహస్థుడు వుండేవాడు. ఆయన భార్యచేరు పార్వతమ్మ. ఆ దంపతులకు లేకలేక పుట్టిన కొడుకే రాము. అతి గారాబంగా పెరిగాడు. పది సంవత్సరాలు వుంటాయి.

ఒకరోజున రాము తన నేనహితులతోకలిసి ఆపూరి చెరువు పక్కన వున్న ఖాళీ స్థలంలో బంతిటట ఆడు కుంటూ వుంటే బంతి చెరువులో పడింది. ఆ బంతిని బయటకు ఎలా తీయాలో తెలిక వాళ్ళంతా అలాగే బంతిని చూస్తూ నిలబడిపోయారు. అలా తిరుగుతూ ఆ సమయానికి అక్కడకు వచ్చిన బిచ్చగాని కుక్క బంతి చెరువులో పడటం చూసి గబుక్కున చెరువులోకి దూకి యూదు కుంటూ వెళ్ళి బంతిని నోటితో కరచి

పట్టి తెచ్చి వాళ్ళముందు వడవేసింది. వాళ్ళ మంతోహానికి అంతా లేక పోయింది. ఆ క్షణంలో రాముకు దానిపై అంతలేని ప్రేమ కలిగింది. దాన్ని యింటికి తీసుకుపోయి పెంచు కోవాలనుకున్నాడు.

రాము బిచ్చగాడి కుక్కను లోపలకు తీసుకొనిరావడం పార్వతమ్మ చూచి మండిపడ్డది. అది బిచ్చగాడి కుక్కని, దాన్ని పెంచుకుంటే అంతా నవ్వుతారని, అనహియంకు కుంటారని—ఎన్నో విధాల చూపుతేప్పింది. రామును ఒప్పించటానికి ఎంతో ప్రయత్నించింది. రాము మొండిపట్టు పట్టాడు. దాన్ని విడిచి పెట్టడానికి ఒప్పుకోలేదు. "అయితే నాన్నగారు రాసీయ్ నీపని చెప్తాను" అంది కోపంగా.

రాముకు నాన్నదగ్గర చనువు, భయం రెండూ వున్నాయ్. వాళ్ల అమ్మ నాన్నగారిలో చెప్తానగానే రాముకు ఎందుకో భయంవేసింది. వెంటనే ఆ కుక్కను తీసుకొని బయటకు వచ్చాడు విడిచిపెట్టాలని. ఆ కుక్క దీనంగా తనవైపు చూస్తూ తోకాడిస్తూంటే—రాముకు దాని మీద ఎంతో జాలివేసింది. అంతలో రాముకు ఒక మెరుపులాంటి ఆలోచన తట్టింది. వాళ్ళ ఇంటిముందు విశాలమైన వాకిలివుంది. ఆ వాకిటిలో ఒక పెద్ద చింతచెట్టు వుంది. ఆ చెట్టు మొదటలో పెద్ద తొర్ర వుంది. రాము లోపలకు వెళ్ళి గోనె గుడ్డ తెచ్చి ఆ తొర్రలో పరచి కుక్కను దానిమీద కూర్చుండ పెట్టాడు. ఆకులో అన్నం తెచ్చాడు. చిన్న మట్టిదాకలో నీళ్ళు వుంచాడు. బిచ్చగాడికుక్క ఆ ప్యాయంగా రాముపెట్టిన అన్నంతిని మంచినీళ్ళు త్రాగింది. దానిని అక్కడే వుండే

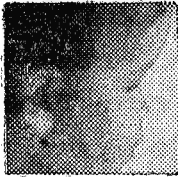
మీ మొఖం కోసం

నీవియాలో 'యూవో' వుంది. సున్నపుని తెచ్చే ఈ క్రెంట్ మీ చర్మంలో కలిగి పోతుంది... చర్మాన్ని నిగనిగలాడిస్తుంది... మృతం తొలగిస్తుంది... కొత్త అందాన్ని తెస్తుంది.

మీ చేతుల కోసం

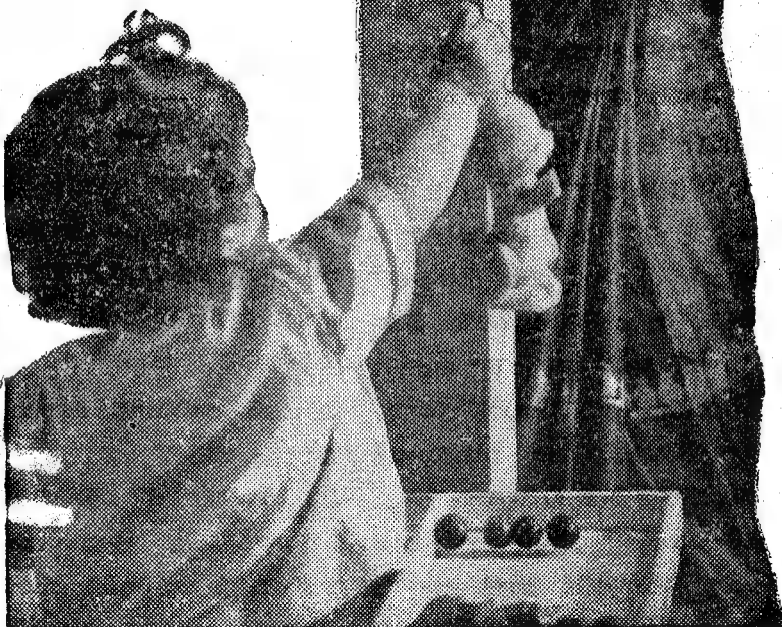
నల్ల, పిల్ల మూలంగా మీ చేతుల నుండి తొలగిపోయి, పవిత్రమైన శ్రేణిని మీ నీవియా తనూతుస్తుంది... చేతుల గర్భవం, మొర పీకవం తొలగిస్తుంది... చేతులను మృదువుగా మారుతుంది.

నెదీ కోసం

నీవియా చర్మపు మంపి, బాధనీ, దూరం చేస్తుంది పనిపాప చర్మాన్ని అతి మృదువుగా చేసి దానికి కావలసిన రక్షణ కల్పిస్తుంది.

క్రీముల్లా, రోషపుల్లా వాడేదాడను పిలికే లేదా? మీ చర్మాన్ని నీవియాతో గుండ్రపిండుకోవండి. అన్ని సమయాల వాడక వచ్చే ఈ క్రీము మీ చర్మాన్ని ఎంతో బాగా కాపాడుతుంది.

కాంతివంతమైన చర్మం కోసం
నీవియా వాడండి

బిచ్చగాని కుక్క

మని పైగజేసి యింట్లోకి వెళ్ళి పోయాడు రాము.

కామయ్య, పార్వతమ్మ, రాము క్రితిరోజూ బిచ్చగాడి కుక్కకు చింతచెట్టు దగ్గర అన్నం పెట్టటం, అది ఆచెట్టు తొర్రలో ముకాంవేయడం గమనించారుగాని, ఆకుక్కను యింట్లోకి తీసుకురావడం లేదనే సంతృప్తి వలన అయితేనేమి, రాము మీద వుండే వాత్సల్యం కొలదీ వాడిని చిన్నబుచ్చటం ఎందుకనే భావంవలన అయితేనేమి, వారు రాముచేసే ఆపనికి అభ్యంతరం చెప్పలేదు.

ఇలా కొన్నిరోజులు గడిచాయి. ఒకరోజున రాము ఉదయం నిద్ర నుండి లేచేసరికి జోరుగావ్వం కురుస్తూంది. చలిగాలి తీవ్రంగా వుంది. అది రానురాను గాలివానగా మారింది. కామయ్యగాని కూడ గాలివానవలన పొలంలోకి వెళ్ళకుండా యింట్లోనే వుండి పోయాడు. గాలి తీవ్రతకు తలుపులు కొట్టుకుంటూంటే పార్వతమ్మ కిటికీ తలుపులు, వీధి తలుపులు మూసి వేసింది. రాము ఇంట్లోవున్నాడన్న మాటేగాని, అతనిధ్యాన అంతా 'తైగర్' (బిచ్చగాని కుక్కకురాము పెట్టిన పేరు) మీదనేవుంది. తనైతే చలినుస్తులు వేసుకొని వెచ్చగా వున్నాడుగాని పాపం 'తైగర్' ఎముకలు కొరికి వేస్తున్న చలిలో కుంకపోత వర్షంలో ఎలా వుందో! తడిసిపోయిందేమో! ఇలాంటి ఆలోచనలతో అతనిమనస్సు గిజగిజలాడి పోయింది. బయటకు వెళ్ళి చూడాలనిపించింది. లోపలకు తీసుకురావాలని మనస్సు తపించింది. కాని

నాన్న యింట్లో వున్నాడు. అమ్మ ఏమంటుందో? నాన్న కోర్కెతా డేమో? ఏమి చేయటానికి తోచటం లేదు. ఏమి చేయటానికి అతని చిన్నారి హృదయం సాహసించలేక పోతుంది. మనస్సు వెనక్కు ముందుకూ పూగులాడుతూంటే గదిలో మంచంమీద ముడుచుకొని వుదాసీనముగా కూర్చున్నాడు.

బయట గాలివాన ఉధృతం హెచ్చింది. ఊళ్ళో ఎవరూబయటకు రావటంలేదు. తలుపులు బిడాయించుకొని ఇళ్ళల్లో కూర్చున్నారు. రాము మాత్రం గాలివానను కసి తీరా మనస్సులో తిట్టుకున్నాడు. మధ్యాహ్నమయింది. ముగ్గురూ భోజనంచేశారు. రాముకు 'తైగర్' మీదే ధ్యానవుండి పోయింది. 'దానికి ఆకలేస్తూ వుంటుంది. వర్షానికి తడిసి పోయివుంటుంది' అనుకున్నాడు. నెమ్మదిగా వంటింట్లోకి వెళ్ళాడు. వారు భోజనంచేయగా మిగలిన అన్నం, కూర ఒకగిన్నెలో పెట్టుకొని ఎవరూ చూడకుండా వచ్చి వీధితలుపు తీయబోయాడు. పార్వతమ్మ ఎలా చూసిందో ఏమో "ఏమిటిరాఅది" అనేసరికిఅదరిపోయి బిత్తరపడి నిలబడిపోయాడు. గిన్నెలోని అన్నంచూచి, ఆమె అంతా గ్రహించి "ఆమాయదారి కుక్క సీకెక్కడ దాపురించిందిరా! గాలివానలోబయటకు వెడితే ఇంకేమైనా వుందా! ఏమండోయ్! చూశారా! ఆదిక్కుమాలిన కుక్కకి అన్నం వేయడానికి యీ కుంభవర్షంలో తడిసి వెడతాడట" అంది భర్తతో. రాము బెడిసిపోయాడు. "ఏరాశన్ను లేమైనా కావాలా? పోనిలే అని పూరుకుంటూంటే పిచ్చిపిచ్చివేషాలు వేస్తున్నావు. అసలు ఆ కుక్కని అక్కడనుండి వెళ్ళగొడితేనేగాని

ఉగాది స్మరణ

శ్రీ ముంగర

పసిడిబుగ్గల పావలార!
భావిభారత పౌరులార!!
షప్పు బెల్లం తిన్నారా? ఉగాది
పచ్చడి తిన్నారా?
మేలిమిపలుకుల బాలికలార!
భావిభారత మాతలార!!
వేడుక చూశారా? ఉగాది
పండుగ చేశారా?
శార్వరికి వీడ్కోలు ఇచ్చారా?
ప్రవకి సుస్వాగతం చెప్పారా?
ఉగాదిరాక - జగతికి బాకా
ఉగాదిపాట-ప్రగతికి బాట!

నీ రోగం కుదరదు. గాలివాన తగ్గనీ, దాన్ని తోలేస్తాను" అన్నాడు కోపంగా తండ్రి. రాము బిక్క పోయి, బిత్తర పోయి, బిక్కముఖం వేసి మంచం మీద వ్రాలి పోయాడు. హృదయం బరువెక్కింది. నిద్రముంచుకొచ్చింది. ఇక 'తైగర్' తొర్రలో అలాగే ముడుచుకొని ఓమూలగా పడుకుంది. రాము కన్నీస్తాడేమోనని అప్పుడప్పుడు మూసివున్న తలుపుల వైపు ఆశగా చూచేది. గాలివాన ఉధృతం హెచ్చుతున్న కొలది దానికి ఆదుర్దా ఎక్కువయ్యేది. సాయంకాలం అయింది. ఆకలితో చలితో బాధపడుతూ మూలముడుచుకు పడుకున్న తైగర్ ఏదో శబ్దం విని ఉలిక్కిపడిలేచి నిలబడింది. బయటకు తొంగిచూచింది. అంతే దానికి గుండె దడదడ కొట్టుకో ప్రారంభించింది. ఆ పెద్దచింత చెట్టుగాలివానకు రాము ఇంటిమీదకు ఒరిగిపోతూవుంది.

పెన్నెల

ఉత్తరం చదివి బల్లమీద పడేశాను "... ..
రేపురాత్రి బయలుదేరి వస్తున్నాను."

నీ ప్రియమైన మరదలు,
రుక్మిణి."

ఈ వాక్యాలు మాత్రమే నరిగి గమనించగలి
గను. ఒక్కసారిగా ఏడెళ్లచరిత్ర కళ్లకు కట్టినట్లు
యింది....

* * *

కమలతో నా పెళ్లి కథలోలాగ జరిగి పోయింది.
మేళతాళాలు, బంధువుల హడావుడి, పిల్లల సంబరం-
ఇవన్నీ మూడు రోజుల్ని, అన్ని క్షణాలుగా మార్చేశాయి.
మమ్మల్నిద్దర్నీ దీవిస్తున్నప్పుడు మా మామయ్య,
అత్తయ్యల ముఖాలలోని ఆనందాన్ని, సంతృ
ప్తిని చూడగలిగిన నా కళ్ల చమత్కారం. మా అమ్మ
నాకు బుద్ధి తెలియకముందే మరణించింది? నాన్న
నాలుగు సంవత్సరాలు నిండకమునుపే గతించాడు.
నన్ను పెంచి పెద్దచేసి నా అస్తి, వ్యవహారాలను చూసి
పెట్టిన మామయ్య, అత్తయ్య పీరిద్దరే నాకు
తలిదండ్రులవంటి వారయ్యారు. వారి కూతుళ్ల
చదువు సమస్యగా మిగిలిపోయినప్పుడు నేనే కలగ
జేసుకున్నాను. పెద్దది కమల. మూళ్లపై నల్
పానయ్య ఇంటిదగ్గరే ఉంది. కమల చెల్లెలు రుక్మి
ణిని కూడా చదువు మాన్పించివేస్తానంటే నేనే
పట్టుపట్టి కాలేజీలో చేర్పించాను. ఎంత వాదించినా
అత్తయ్య, మామయ్య ఇద్దరూకూడా నేను
చేసిన ఈ పనికి హర్షించారని నాకు బాగా తెలుసు....

కమలను పెళ్లిచేసుకుంటానని చెప్పినప్పుడు
మామయ్య ఏమంటాడో అని భయపడ్డాను. కాని
ఆయన సంతోషానికి అంతులేదు. వెంటనే ముహూ
ర్తం పెట్టించేశాడు. పెళ్లికి కావల్సిన ఏర్పాట్లన్నీ
అత్తయ్య స్వయంగా చేయించింది. పెళ్లి ఇంకా
వదిరోజు లుండనగానే నన్ను గుంటూరునుంచి
రప్పించి విడిది ఏర్పాటు చేయించింది. కళ్లముందు
పుట్టి పెరిగిన వాడి కీ ముగ్ధుడలన్నీ ఏమిటని నేను
అడ్డుపెట్టినా, పెళ్లి పెళ్ళేనని నా అభ్యంతరాలన్నీ
టిసి తోసేసింది. ఈ తతంగాలలో మళ్లా పెళ్లి
వరకూ కమలను సరిగా చూడలేకపోయాను.
"నన్ను చేసుకోడం నీ కష్టమేనా కమలా?" అని
నేనడిగినప్పుడు ఆమె నావరించిన పిగ్గి నన్నుముగ్ధుణ్ణి
చేసింది. మా ఇద్దరిమధ్యా అంతవరకూఉన్న
చనువు మాయమయిపోయింది. సరే నవ్వుట్లుగ
తల ఊపినతర్వాత నేనుకూడా మాట్లాడ
లేకపోయాను....

వెన్నెలలో డాబామీద కొబ్బరిచెట్లనీడల
స్పష్టంగా వడుతున్నాయి. వచ్చినబంధువులు చాలా
మంది వెళ్లిపోయారు. ఇల్లు చాలామట్టుకు నదన్
మణిగి ఉంది. దూరాన పూరిదీపాలు కొన్ని మిణుగురు
మంటున్నాయి. తీయగా ఎదురుమానున్న నేను
గాజాలశబ్దం విన్నాను. కమల మెల్లిగా అడుగులు
వేస్తూ, నా దగ్గరకువచ్చి ఆగిపోయింది.

"కమలా !" అన్నాను నేనే చివరకు.

"ఊ !" అని వంచిన తల పైకెత్తి చూసింది.

వెన్నెలలో ఆమెకళ్ళు మెరిశాయి.

"మనం అద్భుతవంతులం....." తడబడే

గొంతుకతో అన్నాను. కమల చిరునవ్వు నవ్వింది.

సిగ్గుతో బుగ్గల్ని రెండుచేతులతో కప్పేసుకుంది

"మాట్లాడవో?" అని అడిగాను.

"మీరు... .." అని ఏదో చెప్పబోయింది. నేను

గోవిందరాజు శ్యామసుందర్

కమల మాటల కడ్డవస్తూ, "ఎప్పుడూలేని ఈ
బహువచనప్రయోగం ఇప్పు డెక్కడుంచి వచ్చింది?
పెళ్లయినా నేనింకా నీ బావనే" అన్నాను.

"సరే బావా! అలాగే పిలుస్తారెండి.....పిలు
స్తారే!" వెన్నెలలో మా నవ్వు ఆకుల గలగలతో
కలిసిపోయింది....

* * *

రైల్వే వెదుతూ ఉండగా మెల్లిగా అన్నది,
"బావా! ఇంతవరకూ ఇష్టంవచ్చినప్పుడు
హోటలుగడ్డి తిని దున్నపోతులా పడి ఉండేవాడివి!
ఇంక ఇటువంటిదేదీ కుదరదు తెల్సా?" ఇంత
మెల్లిగా చెప్పినా ఇది మాతో ప్రయాణం చేస్తున్నా
యనకు వినబడి ఆయన చిరునవ్వుతో మా వైపు
చూశాడు. నేనుకూడా ఆయనకు వినబడేట్టు
మెల్లిగా, "నీకు పుణ్యమంటుంది! పూరికెళ్లిన
తర్వాత కొత్తచిరునవ్వుకొనిస్తా. అంతవరకూ నావరుపు
తీయక ! ఎవరన్నా వినపోతావు !" ఇంకేముంది,
కమలకు కళ్లెంబడి నీళ్లు తిరిగాయి. గంటసేపు వేడు
కునేవరకూ మూతి ముడుచుకు కూర్చుంది.....

* * *

గుంటూరు స్టేషనుకి కిక్సారు, ఆవారితో సహా,
ఇంచుమించు నాస్నేహితులందరూ వచ్చారు. పెళ్లికి
రాం పోయినవారు కొందరు నమ్మడికిందానికి విన
బడి వినబడనట్లుగా "నీకుంటే మీ అవిడే బావుం"

దని, ఇందులో పెద్ద ఆశ్చర్యపడవల్సిన దేమున్న"
దని, "మనవాడి అందం మనకి తెలియటా!" అనీ
పరిపరివిధాలుగా అన్నారు. కమల ఎంత కాదన్నా
గడుసరికాబట్టి, ఈ పరిహాసాలకి చలించకుండా
మృదువైన సోకోక్తులతో మమ్మల్నిందర్నీ నవ్వు
లతో ముంచేసింది... ..

మా ఇల్లు, మా స్నేహితుల భార్యలకు కూడా
ఒక కేంద్రమయిపోయింది. కమల వీణ వాయిస్తే
వినటానికనీ, కుట్టుపని తెలుసుకోటానికనీ ఎప్పుడూ
ఎవరో వచ్చిపోతూ ఉండేవారు. కమల ఇట్టే అంద
రికీ సన్నిహితురాలై పోయింది.

మా సంతారంలో రెండేళ్లు రెండు క్షణాలలా
గడిచిపోయాయి. 'అంది' పుట్టాడు. మా జీవితం
లోని కొక క్రాంతి వెలుగు ప్రవేశించింది. అత్తయ్య
మామయ్యల ఆనందానికి అంతులేదు. పితౄన
పుడల్లా వచ్చి వెదుతూ ఉండేవారు. అంది రుక్మి
ణిని చూస్తే వదిలిపెట్టేవాడు కాదు. రుక్మిణికి
అంది అంటే ప్రాణం.

"పిల్లలంటే ఇంత ఇష్టపడే దానిని పెళ్లెందుకు
చేసుకోకూడ"దని కమల రుక్మిణిని ఏడ్పిస్తూ
ఉండేది. రుక్మిణి దీనికి నవ్వి, "చూస్తూ ఉండు,
ఏడు నా దగ్గరే పెరుగుతాడు! ఏరా అంది?" అని
బుగ్గ గిల్లేది.....

* * *

రుక్మిణి ఇంటునరీక్షలు జరిగిన కొద్దిరోజు
లకే మా కొక ఘోరమైన విషత్తు సంభవించింది.
ఆ ఊరిలో విజృంభించిన మశూచికం తగిలి మా
అత్తయ్య మామయ్య లిద్దరూ ఈ లోకాన్ని వదిలి
వెళ్లిపోయారు. చిన్నదైనా రుక్మిణి మమ్మల్ని బిదార్చి
దైర్యం చెప్పవలసివచ్చింది. తన తల్లిదండ్రుల
మరణం రుక్మిణిలో డాక్టరవాలన్న నిశ్చయాన్ని
దృఢపరిచింది. నేనూ కమలా తప్ప దగ్గరవాళ్లే
వరూ లేకపోవటంవల్ల రుక్మిణి చదువు భారమంతా
నామీద పడింది. మెడికల్ కాలేజీలో చేర్పించాను....

* * *

అందికి నాలుగో ఏడవగా లక్ష్మి పుట్టింది. ఆడ
పిల్ల కావాలనుకున్న కమల సంతోష మింతా అంతా
కాదు.

"పిన్ని నాకు చెల్లాయి పుట్టింది!" అంది
గంతులువేశాడు. పాపాయి నెత్తుకున్న రుక్మిణితో,
"అందిగాడ్డీ ముద్దుచేసి నెత్తికెక్కించుకున్నావు.
దీన్నికూడా అలాగే తయారుచేసిట్లున్నావు!"
అన్నది కమల నవ్వుతూ.

ఉ చి త

నిన్ను నివే దేవుని యెదుట యోగ్యునిగా కనబరచుకొనుటకు

ప రి ం చు ము

గృహవిద్యాపతనము, తెలుగు, ఇంగ్లీషు, మళయాళము, హిందీ లేక మరాఠీ భాషలలో తెప్పించుకొనుము.

హోమ్ స్టడీ డివిజను

బోసు బాక్సు 98

బెంగళూరు -1

LEUCODERMA

(శ్వేత కుష్ఠం)

వలన యెంతమాత్రం భయపడనక్కరలేదు. మా వైద్యుల ప్రఖ్యాతి ఆయా రివ్యు బ్లెండ్లముల సులభముగా, ఎముకగా తెలు, ఎజు మరెక మొనపాజునెన, శిరిం లో యేభాగమునందున్నావోగొల్తును. వేనకు వేలు మా ముంగుల విజయమునుగూర్చి ప్రశంసెస్తున్నాము. ప్రైవేట్, లోనికీ ముంగు పీసా 1 బ్రీకి

రూ. 20/- మాత్రమే.

Vaidyraj Kamsharan Lal Gupta
(A) P.O. Rajdhanwar (H.Bagh)

వెన్నెల

"నీ పిల్లలు చెడిపోతారని అంతభయమైతే నేననలేదుకోనే ఎత్తుకోను!" రుక్మిణి నవ్వుతూనే పాపనింకా దగ్గరగా పొత్తుకుంది.....

రుక్మిణి అంటి ఇద్దరూ అస్తమానం పాపాయి నాడిస్తూ ఉండేవారు.

"దాన్నే ఎప్పుడూ ఎత్తుకు కూర్చుంటే నీ చదువు సాగినట్లే!" అని కమల చివాట్లు వేస్తూ ఉండేది. రుక్మిణి లెక్కచేసేది కాదు. నిజానికి రుక్మిణి అన్ని పరీక్షలలోనూ మంచిమార్కులే తెచ్చుకునేది. అది కమల తెక్కువ నంతోషం కలిగించినా, "చూడు బావా ఇది మరి గడుగ్గా యింకాపోతోంది!" అని రుక్మిణిని ఏడిపించడానికని కమల నాతో పిర్యాదుచేసేది.

"నీకు తగ్గచెల్లలేగా!" నేను నవ్వు పూరుకునేవాడిని.....

పాపకి రెండేళ్లు నిండేయి. వచ్చిరాని మాటలతో అందరినీ అనందపరిచేది. కమలకు కొన్ని రోజులుగా జ్వరం వస్తూ, తగ్గుతూ ఉండడంవల్ల పిల్లల బాధ్యత రుక్మిణికి కొంచె మధికమయింది. జ్వరం తగిలివచ్చుడు "మందుచీటి రాసిస్తా. పుచ్చుకో" అనేది రుక్మిణి.

"నీ డాక్టర్ విజ్ఞానం నామీద ప్రయోగించకు బాబూ!" కమల ఉడికించేది. రుక్మిణికి చిరుకోపం వచ్చినా అంతకంటే ఎక్కువ శ్రద్ధతో మందు

లిప్తించేది. ఈ జ్వరాలు మాటిమాటికి ఎంబరా చేత కమల బాగా నీరసించిపోయింది. చాలావరకు డాక్టర్లకు చూపించాముకాని వారంతా జబ్బేనీ లేదనీ, కేవలం బలహీనతేననీ అన్నారు. పని చేయడం తగ్గించమని మేమెంత చెప్పినా వినేదికాదు కమల. రుక్మిణికూడా చెప్పిచూసింది. కాని కమల నవ్వేసి ఊరుకునేది.....

రోజులు గడుస్తూనే ఉన్నాయి. రుక్మిణి డాక్టరు చదువు పూర్తిచేసి మద్రాసు ఆస్పత్రిలో ఉద్యోగం దొరికితే వెళ్లింది. వీలున్నప్పుడల్లా గుంటూరువచ్చి పిల్లల్నిచూసి వెడుతూ ఉండేది. కమల అప్పటికే రుక్మిణి పెళ్లిప్రయత్నాలు చేయవలసిందని నాతో చెబుతూ ఉండేది. నేను, ప్రత్యేకంగా చేయగలిగిందేముందుని వాదించేవాడిని, కాని పిల్లనంతమట్టుకు వరానేవ్వడం చేస్తూనే ఉండేవాడిని.....

అప్పటికీ పదిరోజులుగా కమలకి బాగా జ్వరంగా ఉన్నది. రుక్మిణికి రాస్తానంటే తనే వారింది. ఒకనాడు మధ్యాహ్నం అపసంతో ఉండగా పక్కఇంటి అబ్బాయి పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి చెప్పాడు కమలకు చాలా ప్రమాదంగా ఉందని. ఇంటికి వెళ్లి కమల స్థితి చూసేప్పుటికి నిలుపునా నీళ్లు పోయాను. వెంటనే ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లి చేర్పించాను. ఏదో వాతమన్నారా. కంకారతో రుక్మిణికి టెలిగ్రామిచ్చామనుకుని ఇప్పటికేపోయాను.....

ఆ రాత్రి కమల శాశ్వతంగా కన్నుమూసింది. తర్వాత ఏమిజరిగిందో కూడా తెలియదు. "అమ్మ ఎప్పుడు వస్తుందని" అడిగే పిల్లల ప్రశ్నలకు సమాధాన మేమిచ్చానో జ్ఞాపకంలేదు. కిరోరీ రుక్మిణికి టెలిగ్రాం పంపాడు. అందులో కమలకు "సీరియస్"గా ఉండవచ్చుడేకాని నిజం చెప్పలేదు. టెలిగ్రాం పంపినరోజే రుక్మిణి దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది.

"ప్రియమైన బావకి.

ఈమధ్య గుంటూరునుంచి వచ్చినవార్లెవరో అక్కయ్యకు జబ్బుగా ఉందిట అని చెప్పగా విన్నాను. అందుకనే అక్కయ్యకు వ్రాయకుండా నీకు నేరుగా వ్రాసే అవసరం కలిగింది. అంత జబ్బుగావుంటే ముందే నాకి విషయం తెలిపి ఉండవలసింది. అంది, అబ్బి ఎలా ఉన్నారు? నేను రేపు రాత్రి బయలుదేరి వస్తున్నాను.

నీ ప్రియమైన మరదలు,
రుక్మిణి."

ఉత్తరం చదివి బల్లమీద పడేశాను. మళ్ళీ గతంలోకి వచ్చాను. ఏమీ తోచక ఉత్తరం మళ్ళీ చదివాను. మళ్ళీ బల్లమీద పడేశాను.

అందివచ్చి, "నాన్నా పక్కంటే మావ బిల్లలు పెట్టాడు! అబ్బి నేనే తినేశా! అబ్బికి పెట్టలేదు" అని మొదలుపెట్టినవాళకం చూసికాబోలు, "నిన్న అమ్మ నెక్కడికో తీసుకెళ్ళావు. ఎప్పుడొస్తుంది వాన్నా?" అని అమాయకంగా అడిగాడు.

"ఎందుకు మీరంతా ఏడుస్తున్నారు? నాక్కూడా ఏడుపాస్తోంది. బిస్కెట్లు తిను. నే నొకటి తింటాను. తింటే ఏడుపురాదు. అబ్బి ఏడ్చినప్పుడు అమ్మబిస్కెట్లే పెడతంది. నువ్వు నేనూ తిందామా?" వాడి మాటలకి నాకు దుఃఖం పొర్రుకొచ్చింది.

రెమీస్ బాండు ఆహారపదార్థములు

దిత్తండియ క్యానింగ్ ఇండస్ట్రీస్ విజయవాడ-2

కిశోర్ భార్య సుశీలతో వచ్చిన ఇద్దరు ముగ్గు రాడవాళ్ళు వాళ్ళిద్దర్నీ మరిపించి అవతలికి తీసుకు పోయారు.

* * *

రుక్మిణి ఆ రాత్రి బయలుదేరి వచ్చేసింది. నేను స్నేహితుని వెళ్ళలేదు. కిశోర్ వెళ్ళి రుక్మిణిని తీసు కొచ్చాడు. నన్ను చూడగానే రుక్మిణి బావురు మన్నది. పిల్లలిద్దరూ ఒక్కపెట్టున్న "పిప్పి!" అంటూ కావలించుకున్నారు.

"కనుల తనవంటే నన్ను కూడా తీసుకెడితే బావుండేది రుక్మిణీ!" అన్నాను నేను.

"చా! నువ్వే ఇట్టా ఏడిస్తే ఎలా బావా!" "రుక్మిణి గద్గదమైన స్వరంతో అన్నదేకాని ఏడుపు నాపుకోలేకపోయింది. రుక్మిణిగనక లేకపోతే పిల్లల నేనిధంగా నమాధానపరచాలి నాకు తెలిసిఉండేది కాదు. తన సెలవు పొడిగించుకుని నెల రోజుల దాకా అక్కడే ఉండిపోయింది. ఎప్పుడు తిరిగి వెడతానని నే నడగలేదు.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం నిద్రపోయి కళ్ళు తెరిచి చూసేప్పటికి రుక్మిణి నా కాళ్ళదగ్గరగా కూర్చుని ఉంది. ఇద్దరం ఏమీ మాట్లాడలేదు. కొంతసే పయినతర్వాత రుక్మిణి "పిల్లల సంగతేమిటి బావా" అని అడిగింది.

"ఏమో!" అన్నాను శూన్యంగా.

"అదికాదు బావా! వాళ్ళని చూసేనా రెవరు? నీకు 'నా' అనేనా రెవరూ లేరుకదా నేను తప్ప.. 'అర్ధక్షిప్త'లోనే ఆగిపోయింది.

నాకు రుక్మిణి భోరణి జ్వరంకాలేదు. "అయితే నన్నేం చేయమంటావు?"

"ఇప్పుడు బావాగ పిలుస్తున్నాను. అసలు బావాగ చూసుకోనిమ్మంటాను" తల వంచుకుని జవాబిచ్చింది. నేనేమీ అనలేక చివాలన లేచి కూర్చున్నాను.

"అవును బావా!" నా కాళ్ళ పట్టుకుని తల నింకా దించేసింది. రుక్మిణి చేతులు తీసివేసి నేనే అడిగాను, "రుక్మిణీ! ఏమంటున్నావో తెలుసా!" అని.

"తెలిసే అంటున్నాను" అన్నది నెమ్మదిగా.

నేను లేచి కిటికీవైపుకు వెళ్ళి బయటికి చూస్తూ నుంచున్నాను. నా ఆలోచనలు సుడి గుండంలో తిరుగుతున్నట్లు తిరుగుతున్నాయి. అనేకంతో కిటికీ ఊచల్లి పట్టుకున్నాను. ఇంతలో ఒక చిన్నపిల్లల గుంపు కేరింతలతో అరుస్తూ, అడుకుంటూ వీధిలోనుంచి వెళ్ళారు. సందు తిరిగి మాయమై పోయేవరకూ వారివైపే చూస్తూ ఉండిపోయాను. ఆతర్వాత బరువుగా వెనక్కి తిరుగుతూ ఉండగా, మా ఎదురింటి అరుగుమీద దిగాలుగా నుంచునిఉన్న అంబి కప్పించాడు. ఎదుట నున్న బొమ్మలు వదిలి ఆ పిల్లలు వెళ్ళినవైపే చూస్తూ కూర్చునిఉంది లక్ష్మి. నాలో ఏదో కదిలింది. వెనక్కి తిరిగాను. రుక్మిణి మంచం చివర కూర్చుని నేలవైపు చూస్తోంది.

"నువ్వు చెప్పినట్లే చేద్దాం, రుక్మిణీ" అన్నాను.

■ సైనికవత్తరం మా కిద్దరికీ పెళ్ళయింది. నే వద్దన్నా చివకుండా రుక్మిణి తన పనికి రాజీ నామా యిచ్చింది. కనీసం గుంటూరులో ప్రాక్టీ సైన్స్ మొదలుపెట్టమని కిశోర్ చెప్పాడు. నేనేమీ

మాట్లాడలేదు.

మీవాం జరిగిన రాత్రి డాబాపైన కలుసు కున్నాం. ఏమీ మాట్లాడాలో తెలిక ఒక అరగంట సేపువరకూ ఇద్దరం మృదునంగా ఉండిపోయాము.

"అంబీ, లచ్చి పడుకున్నారా?" అని నేనే అడిగాను చివరకు.

"ఇప్పుడే పడుకోపెట్టి వచ్చా."

"నువ్వుకూడా వెళ్ళి పడుకో!"

"అవును నా కళ్ళ దగ్గరే పక్క చేసుకున్నాను. ఇది చెబ్బామనే వచ్చాను."

ఎవరి గదులలోకి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయాము.

రోజులు గడిచిపోతూనే ఉన్నాయి. నా ఉద్యోగంలో నేను మునిగిపోయాను. రుక్మిణి ప్రాక్టీస్ పెట్టేందన్నమాటేగాని ఎప్పుడూ అంబీ, లక్ష్మి వారిద్దరిలోనే నిమగ్నురాలై పోయింది. వాళ్ళ కూడా ఎప్పుడు తమ పిన్నిని అంటిపెట్టుకుని ఉండేవారు.

ఒకనాడు లక్ష్మి నాదగ్గరకు వచ్చి "నాన్నా సుచిలత్తయ్యకు పాప పుత్రిందిట!" అని చెప్పింది వచ్చిరాని మాటలతో. నా కీ సం గ తెలిసినా "అలాగే! నువ్వెళ్ళి చూశావా?" అని అడిగాను ఎత్తుకుని.

అప్పుడే రుక్మిణీ, అంబీ లోపలికి వచ్చారు.

"ఓ! చూచా! అన్నయ్యా, పిన్ని తూడా వత్తేరు" లచ్చి సంతోషంగా చెప్పింది.

"కిశోర్ సాయంత్రం ఇక్కడికి వస్తానన్నాడు" రుక్మిణి నాలో అన్నది.

"నాన్నా మనసికూడా పాపా యొత్తే బలే బావుంతుంది కలూ! ఏం నాన్నా!" అని లక్ష్మి ఉత్సాహంగా అడిగింది.

ఈ ప్రశ్నకు నేనూ, రుక్మిణీ ఇద్దరం ఉలిక్కి పడ్డాము. రుక్మిణి ఏదో మాటచెప్పి వాళ్ళిద్దర్నీ లోపలికి తీసుకెళ్ళిపోయింది. లక్ష్మి ప్రశ్న నన్నంతో కలవరపెట్టింది. ■ తర్వాత రుక్మిణి మొహం చూడలేక బయటికి వెళ్ళిపోయాను.

సాయంత్రం కిశోర్ వచ్చాడు. "అస్సత్రికి పోయి మీ అమ్మాయిని చూద్దాం పద!" అన్నాను. బయలుదేరుతూ ఉండగా లక్ష్మి లోపల్నుంచి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, "నేనూ వత్తా నాన్నా!" అన్నది.

"అబ్బ! చూశావుగదా! రేపొద్దున పిన్నితో వెళుదువుగాని" అని నేనన్నాను.

"అయితే నాకొక పాపని తెచ్చిపెట్టు!" అన్నది లక్ష్మి ఏడుపుమొహం పెట్టి.

"సరే, సరే! ఇప్పుడు ఏడుపు మొదలుపెట్టక, పుణ్యం ఉంటుంది" నా కంకారుని కప్పిపుచ్చ దానికి ప్రయత్నిస్తూ లక్ష్మిని ఎత్తుకున్నాను. కిశోర్ నావైపదాకినధంగా చూశాడు. కానీ ఏమీ అనలేదు.

అస్సత్రినుండి తిరిగి వచ్చేప్పుడు అక్కడే ఉన్న రుక్మిణి దగ్గర వదిలి నేనూ, కిశోర్ వచ్చే గాము.

"ఏరా! ఇందా కలా కంగారుపడ్డావేమిటి? అడగచ్చా?" కిశోర్ పరిహాసంగా అడిగాడు. నేను హాసంగా ఉండటం చూసి యింకా పరిహాసంగా మాట్లాడటం మొదలుపెట్టాడు. నేనిది భరించ లేక "నోర్మయ్!" అని అరిచాను. కిశోర్ హాది పోయి "క్షమించు! కానీ దానికంతకాపం దెనీ?"

ఉపాధ్యాయుడు- రామూ, హుండి అంటే ఏమిటిరా?

రాము-మా బామ్మ వత్తుల డబ్బ సార్.

ఎనమండ్ర సూర్యనారాయణరావు (గంగవరం)

అని అడిగాడు.

"నువ్వే నన్ను క్షమించాలి కిశోర్!" బాధగా అన్నాను.

"ఒరేయ్! క్షమాపణల తేమిటిగాని, అనవసరంగా ఇంత అవేశం ఎందుకు? నీ భోరణే నా కర్ణం కావడంలేదు. నీ మనస్సు బాగా లేక పోతే క్లబ్బు తరదాం. లేదా పార్కులో కూర్చుందాం!" పార్కుకే వెళ్ళాము. కొంచెం సందేహించిన తర్వాత కిశోర్ తో ఉన్న సంగతి చెప్పాను.

"మీరింత పిచ్చివాళ్ళనుకోలేదురా!" అన్నాడు కిశోర్ అంతా విన్న తరువాత.

"అలా అనకురా, కిశోర్! రుక్మిణి నన్నెందుకు చేసుకుందో నీకు తెలిదు. కేవలం పిల్లలకోసమే. ఆమె కొకవిధంగా అన్యాయం జరిగిందని నేను గ్రహించ గలుగుతున్నాను. కానీ..."

కిశోర్ నా మాటల కడ్డకవచ్చాడు. "నువ్వు గ్రహించగలిగితే అదే చాలు. నాకు తోచింది నేను చెబుతున్నానబట్టయ్. మించిపోయిందేమీ లేదు. అంతా మీ చేతుల్లోనే ఉంది. ఇక మీ యిష్టం. ఇంటికీలే, పోదాం పద!" అని లేచి నుంచున్నాడు.

* * *

వేసవికాలమవడంతో మంచం డాబాపైన వేసుకున్నాను. రుక్మిణీ, పిల్లలూ లోపల పడు కుంటున్నారు. భోజనం ముగించి వెన్నెలలో కొబ్బరిచెట్లవెనక చంద్రుణ్ణి చూస్తూ నుంచు న్నాను. గాజులకల్లం విని తిరిగాను. రుక్మిణి నుంచినీళ్ళచెంబు పెట్టి వెళ్ళిపోతోంది.

"రుక్మిణీ!" అన్నాను. ఏమీ టన్నట్లు ఆగింది.

మళ్ళీ "రుక్మిణీ!" అని మొదలుపెట్టానే కాని ఆయోమయంగా ఆగిపోయాను.

"ఏమై నా చెప్పదలుచుకున్నావా బావా? రుక్మిణి మెల్లిగా అడిగింది.

"రుక్మిణీ నీకు ద్రోహం చేశాను. మరెవర్న యినా పెళ్ళిచేసుకొని ఉంటే నీకి వింతదానవత్తం ఉండేదికాదు. నిన్నలా క్షమాపణ కోరు కోవాలో తెలియలేదు." తడబడుతూ వచ్చాయి మాటలు. రుక్మిణి సమాధానమేమీ ఇవ్వకుండా చెంపకి చేతినాన్ని ఆకాశంతోకి చూస్తూ ఊరు కుంది. కొంతసేపయినతర్వాత, "బావా! నాకు లచ్చి, అంబీ అంటే ప్రాణం. వారి తల్లిలేని లోటును తీర్చాలనే నా కోరిక. కాని నిన్ను పెళ్ళి చేసుకున్నది అందుకు మాత్రమే కాదు...." అన్నది చివరకి, నావైపు చూడకుండానే.

"రుక్మిణీ!" అని ఆవేషాన్ని చెల్లాను కాని ఇంతమీ అనలేకపోయాను.

వెన్నెలలో ఆకులు గాలికి గలగలమన్నాయి..... ★

సి నేమా

--	--	--	--	--

చ ల్ల బ డే గు లాం

బ్రాహ్మణులైన జీవితంలో నిద్ర, సంగీతం
జీవాతులకు రెండు వరాలని తాత్పర్యం నిర్దేశం
బొయ్యగా నిద్ర పోవడం, తీయగా పాడుకోగలగడం
పురాతన పుణ్యమని వేవరాలకయినా తూగదని
దీమామ్యం ఉద్దేశ్యం

అయితే స్వీయమైన ఆనందాలను తనతోటివారికి

పంచియిచ్చే త్యాగధనులు చాలా అరుదు తన గాన
మహిమతో, మధుర సుధాలోకం సృష్టించి
వాయిలో శ్రోతలను పీలలాడించి లాలపోసి, జోల
పాడి నిద్ర పుచ్చగలిగిన శ్రోతకర్తావ్యుతం ఖాన్
సాహెబ్ బడే గులామ్ ఆలీఖాన్

ఈ మనసు చల్లబడే గులామ్ ఆలీఖాన్ కవీరి
ఇటీవల త్యాగరాయనగరంలో మార్చి 1 వ తేదీ సాయం
కాలం జరిగింది పుర్రవముఖాలు, రచయితలు,

ఏసీ సంగీత దర్శకులు, గాయకులు అనేకులు ఈ కవే
రీకి హాజరైనారు

"ఆలీఖాన్ సంగీతానికి భాష్యం చెబుతాడు.
కాస్తం సుగమంచేసి, విడమరచి టీక చెప్పుకు
పోతాడు సంగీతాకారుడు, గీతాకారుడైన భగ
వంతుడు గీతకువలెనే సంగీతానికి అనేకులు భాష్యం
చెప్పారు ఖాన్ సాహెబ్ చెప్పింది అందరికీ అర్థమవు
తుంది" అన్నారు సంగీత దర్శక ఏతామహా
అనందగిరి శ్రీ గారి పెంచల నరసింహారావు

ఆరుద్ర ముద్ర

భావావేశ పరవశుడయిన ఆరుద్ర అందమైన కవి.
అలాగా 'త్యమేనాహం'లో 'సింధు ఎక్కడలయకన్న
(59 వ పేజీ చూడండి)

ప్రసాద్ ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ వారి 'భార్యభర్తలు'లో ఒక మధురసన్నివేశం.

ఎం. జి. యం. చిత్రం 'బెన్ హర్' లో నాయికా నాయకులు

ఎం. జి. ఎం. చిత్రలాంచనం

చలనచిత్ర ధర్మిలో ఎం జి ఎం ఒక విశిష్ట స్థానం. క్రమించుకున్న సంస్థ వారి ప్రతిష్టను ఇనుమడింపజేసే చిత్రరాజం బెన్ హర్ ప్రపంచ మంతా ప్రశంసలందుకున్న మేటి చిత్రం మార్చి 6 న తీసిన 'హీడయల్' పత్రికా రచయితలకు ఈ చిత్రం ప్రదర్శించారు.

క్రైస్తవుల జీవనగీత బైబిల్ లో 'హీల్డ్ టెంట్ మెంట్'కు చెందినది బెన్ హర్ కథ అందుకు నవలా రూపం ఇచ్చినది అమెరికన్ రచయిత జనరల్ లూయీ వాలెస్ మూలకథకు, మామూలు కథకు కొన్ని చిన్న మార్పులు చేసి మెట్రోగోల్డ్ వున్ పేయర్ వారు ఈ పురాణకథను తెరకు అనువదించారు ఇది పురోమ్మిది వల ఆడుగుల నిడివగుల చిత్రం ఎడారి పీడలా పాగు తుంది కథ సాంద్రంగాలేని కాలణంచేత కథనం మరి పాడుగు కావడంచేత సన్నివేశాలు బరువుగా ఉన్నాయి సుందరమనం కనిపిస్తుంది.

కథ టూకీగా యిది.

జూడా బెన్ హర్ (చార్ల్స్ హెస్టన్) అందం, వయస్సుకం యువకుడు పుట్టుకచేత అతను యూదు జాతీయుడు ఆ యూదుజాతీయత అతని కథకు కొంత మాత్రుక అయింది క్రైస్తవులకే ప్రత్యేక మనుకునే కొన్ని ఉదార గుణాలు బెన్ హర్ కు కూడా ఉన్నాయి అతను జెరూసలేమ్ నివాసి

ఒకరోజు అతని ప్రాణస్నేహితుడు మె సె లా రోమన్ కన్ సల్ గా నియుక్తుడౌతాడు. బెన్ హర్ అమితానందం పొందుతాడు వారి స్నేహం మరింత దృఢపరం అవుతుంది కాని ఒకసారి మె సె లా యూదు తిరుగుబాటుదారులను అణగదొక్కడానికి వారి గుట్టు మట్టు తనకు చెప్పవలసిందిగా బెన్ హర్ ను కోరు తాడు కాని బెన్ హర్ నిరాకరిస్తాడు మె సె లా ప్రభు భక్తి పరాయణత్వంకోసం ఈనవి తాను చేయలేనం టాడు బెన్ హర్ వారి స్నేహమనే పాటకు ఈ శేదాభి ప్రాయం విషదించువై, సోమనస్యం వై మనస్యంగా వికటిస్తుంది. ద్వేషం పెట్టుకో మె సె లా కళ్ళకు

బెన్ హర్ విరోధిగా కమసిస్తాడు. అధికార గర్వం తిండించి పాపండుడై బెన్ హర్ ను బంధించి అతని కుటుంబంతోసహా పొంపకు గురిచేస్తాడు

కనితీరక బెన్ హర్ ను బానిసలతోపాటు 'గారిన్'కు పంపుతాడు అది పీడలు నడిచేందుకు రెక్కల విరుచుకుని తెడ్లు వేసే కఠిన శిక్ష ఇక కుటుం బాన్ని వీకటి గుహలలోకి ప్రవాసం పంపుతాడు. పీడలతో పీడలపాలు కాబోతూ ఎడారిదారులలో బానిసలందరితోపాటు బెన్ హర్ నూ బంధించి నడి పిస్తుంది మె సె లా దురహంకారం ఒకవంట బెన్ హర్ రోషతో సామ్యపిలిపిపోతాడు అప్పుడు జీసస్ అనే మహోదయుడు తన దివ్యహస్తంలో బెన్ హర్ కు మంచినీళ్ళు అందించి అతన్ని బ్రతి కిస్తాడు జీసస్ దివ్యతేజస్సు చూసి రాజభటులు అతన్ని వారించలేరు బెన్ హర్ వృద్ధయాంత రాశంతో దయాంత రంగుడైన జీసస్ ముద్ర కాళ్ళ తంగా నడిపోతుంది

ఇలా మూడు సంవత్సరాలు గడస్తుంది అప్పటికి బెన్ హర్ క్రూరహంసలకు గురిఅవుతూ, చావలొ బ్రతుకుతూ, బ్రతకలొక చస్తూ, ఒక యుద్ధ వాకలొ బానిస సరంగుగా ఉంటాడు అప్పుడొక యుద్ధ సందర్భంలో బెన్ హర్ పడవ మునిగి పోతుంది ఎలాగో తప్పించుకున్న బెన్ హర్ తనలో పాటు తనను అన్యకస్తాల్ని పెడుతున్న రోమన్ కమాండర్ (జాక్ హాకిన్స్)ను కూడా రక్షించి, ఒక

నేడే చూడండి!

ఉదయా
స్టూడియో వారి

నీతి

(లవ-కుశ)

డైరెక్టర్
యం. కుంచాకో

మాటలు, పాటలు
అనిసెట్టి

సంగీతం నిర్వహణ
ఎమ్. రంగారావు కె. జె. మోహన్

వాహినీ విడుదల

BAKTHA

తెచ్చ ఆధారంగా ఒడ్డుకు చేరుస్తాడు. దీనితో బెన్ హార్ జీవితంలో నూతనదశ ప్రారంభమవుతుంది. పొంచి వున్న మంచికాంక్ష వస్తుంది. రోమ్ కు అతను రప్పించబడతాడు. రోమ్ కుమాండర్ మంచితనంవల్ల స్వతంత్రం సిద్ధిస్తుంది. బెన్ హార్ వందిన తలయెత్తి నిలబడతాడు. అతను తిరిగి జైరూసలేమ్ వస్తాడు. తన కుటుంబం అంటే తల్లి చెల్లెలు ఎక్కడ వున్నారో, ఏమైనారో అనే ఆసక్తితో అతను వస్తాడు. తన బ్రతుకు చితుకుల మంటచేసి, గతుకుల బాటగా పాడు చేసిన మెసాలాపై వగ తీర్చుకోవాలనే నట్టుదల అతనికి కలుగుతుంది. అక్కడ తన ప్రేయసి ఎస్టర్ (హేయూహారా రత్) ను, తన ఇంటిని ఇన్నాళ్ళ కనిపెట్టిన తన తండ్రి గుమాస్తాను కలుసుకుంటాడు. ప్రేయసి వల్ల తన తల్లి చెల్లెలు చెరలో వచ్చిపోయారని తెలుసుకుంటాడు. కాని నిజానికి వారు చీకటిగుహలో కుమ్మవ్యాధి సోకి దురదృష్టంకొద్దీ కుమ్మవ్యాధి గ్రస్తులు తలదాచుకునే లెవర్స్ వారి అనే లోయకు పారిపోతారు.

బెన్ హార్ లో ప్రతీకారవాంఛ మిన్నముట్టి పోతుంది. మెసాలాను చారియట్ రేన్ లో ఓడించి వగ తీర్చుకోవాలని వస్తాడు. మెసాలా కూడా అదే వగలో వస్తాడు. తన రధానికి కత్తి యిరుసులు తొడిగి పక్కనే ఉన్న బెన్ హార్ రధ చక్రాలు కోసుకుపోవాలని ఒక పన్నాగం పన్నుతాడు. మెసాలాకు నల్ల గుర్రాలు, బెన్ హార్ కు తెల్ల గుర్రాలు పూర్విన రధాలు ఆయత్తవస్తుతాయి.

వగలు పోగేగిన ఆ దశలో—బెన్ హార్, మెసాల రధాలు వాయువేగ మునోవేగాలతో కుప్పించి దూకి పరుగులెత్తాయి. బెన్ హార్ ను వంచించబోయిన మెసాల రధం తలకిందియై పోతుంది. మెసాలా పడిపోతాడు అతని మీద ఎంతో హరిఖరపుట్టన జరిగి క్షతగాత్రుడవుతాడు మెసాలా. చివరి మడియలలో అతనిలో పరివర్తన కలిగి మానవత్వం పునరంకురిస్తుంది. ఆ తుదిక్షణంలో చూడవచ్చిన బెన్ హార్ తో అతని తల్లి, చెల్లెలు సజీవురై ఉన్నారని చెబుతాడు మెసాలా.

తిరిగి మరో విధమైన ప్రతీకారచింత లేగి బెన్ హార్ రోమ్ పౌరసత్వం విసర్జించాలనుకుంటాడు. కాని ప్రేయసి ఎస్టర్ అది కూడదని వ్యాధి బాధితులయిన తల్లిని, చెల్లెల్లని జీవన్ ఆమరసందేశం వినడానికి తీసుకుపోతే ఆ దుర్గతి తప్పుతుందని హితవు చెబుతుంది.

అలాగేవారు బయలుదేరి వెడతారు. అప్పటికి అవరభగవానుడయిన జీసస్ అవతార సమాప్తి అనన్యమవుతుంది. తన బలిపీఠమయిన సిలువను తానే మోసుకుంటూ అవిశ్వాసప్రపంచంలో చరమదశ చవి చూస్తూ వద్య స్థలానికి వెడుతూవుంటాడు. ఇది చూసిన బెన్ హార్ ఈ మహనీయుడే అలవాడు తనకు జీవనమిచ్చిన ప్రాణదాత అని గ్రహిస్తాడు. కరుణ, భక్తి, ప్రేమ ఈ మూడు రసాలు ముప్పిరిగిని బెన్ హార్ పరుగునవెళ్లి జీసస్ కు మంచి సీళ్ళు అందిస్తాడు. కాని మానవుల అమానవం నోటిముందు సిటిని తన్నివేస్తుంది.

జీసస్ సిలువకు నిలుపునా బలిఅయిపోతాడు. లోకంలో పెంజీకటి పెల్లరేగి ప్రచండంగా

ప్రకృతి విబ్రంభించి పెద్ద ఉరుములతో, మెరుపులతో గాలివాన వస్తుంది. బెన్ హార్ తల్లి, చెల్లెలు వ్యాధి విముక్తులయిపోతారు.

ఈ దివ్యానుభూతితో బెన్ హార్ హింసను విసర్జించి, అస్పృశ్యుడైపోతాడు. ఇదీ కథ.

దీనిని దృశ్య కావ్యంగా, దర్శనీయమూ, శ్రావ్యమూ అయిన ఛాయా సంచికగా చిత్రించారు దర్శకుడు విలియమ్ వైలర్. సంభాషణలు ఈ చిత్రానికి పెట్టని ఆభరణాలు కాగా. బెన్ హార్ గా ఛార్లెటన్ హెస్టన్, మెసాలాగా...చేసిన నటన చాలా ఉదాత్తంగా ఉంది. 19,000 అడుగుల నిడివి కానడం వల్ల కథనం మందంగా సాగిందనడం నిర్వివాదం. కాగా చిత్రంలో ప్రభావసంగీతం (Back-ground Music) చాలా ఉచితంగా బాగా ఉంది.

అన్ని సన్నివేశాలలోకి అద్భుతమైనది చారియట్

రేన్. అనదృశ్యంగా దీనిని చిత్రించారు వాస్తవికత తొలుకాడేటట్లు. ఈ ఘట్టమూ, జీసస్ ను సిలువకు బలిచేసే ఘట్టమూ, బెన్ హార్ బానిస బ్రతుకూ చిత్రించారు.

అయితే జనరల్ లూయీవాల్స్ నవలలో మనకు కనుపించే బాలాసార్, బెన్ హార్, మెసాలాలకు మధ్య కొంత నటించిన ఈజిప్టు మనకూ ఈ చిత్రంలో లేరు.

నిడివి ఎక్కువయిందనే మాట అలా ఉంచితే, నటన, దర్శకత్వం, కథనం, చిత్రీకరణ ఈ చిత్రంలో ఉన్నంత ఉత్తమంగా ఇటీవల ఏ చిత్రంలోనూ లేవు

బెన్ హార్ అన్ని విధాలా ఉత్తమ చిత్రం. ఇటువంటి ఉత్తమ చిత్రం మెట్రోగోల్డ్ వీన్ మేయర్ వారికి తిరుగులేని యోగ్యతా సత్తం. ★

సరిగమలు

(56 వ పేజీ తరువాయి)

రైలు ఎప్పుడూ ఒక జీవిత కాలం లేటు' అని నరమానవ జీవితంలో లోటును ఘాటుగానే అయినా సూటిగా చెప్పాడు. అనాటినుండి ఆర్యుడను కవిగా మన్నించింది జనత.

చిత్రకోకంలో కాలుపెట్టిన తరువాత ఆర్యుడ కొత్త రీతిలో గుబాళించాడు. సరికొత్త దమ్మరి గుత్త గొన్నాడు. అందరూ చెప్పేదాన్ని అందరికీ రానివిధంగా అందంగా చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. పద సంపదలో భావ వ్యక్తం చిత్రరూపులు నిలిపాడు. తెలుగు నుడిలో జిలుగును వెదజల్లాడు.

“ప్రేమ లేఖలు” చిత్రంలో ఆర్యుడ తన ముద్రను తొలిసారిగా వేశారు. “ఎడబాటుంటే ఎడలో ముల్లు” వంటి మాటలు ‘అతనే అనగలడు’ అనిపించుకున్నారు. “పడుచుదనం రైలుబండి పోతున్నది” వంటి పాటలు అతని దమ్మరిలో కన్నూరి కలిపాయి.

అయితే ‘అంత్యప్రసవ అతని పాటకు శ్వాస’ అంటారు కొందరు. సజీవంగా ఉండే పాటలే అతను సృష్టించాలనుకొనడం అందుకు కారణం కావచ్చు.

నిశ్చింతామణి

‘రేలంగి’ లాగానే అతని ఊపాలూ, ఉద్దేశ్యాలూ కలిసి మెలిసి ఆడుకుంటూ, పాడుకుంటూ హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తాయి.

‘వాకు కరణరసం తొణికిసలాడే వృద్ధాప్రతు ధరించాలని ఉంది’

‘ఏమిటిసారే—వెధవది చిన్నప్పట్లాగా నే(మే)ను బాకు చెప్పిన మాట వింటుంటేదుగానీ, లే పోతే మాంచి పయిలా పచ్చిన నేపాలు వెయ్యాలని ఉంది’ ‘నాతో యిప్పుడు హిరోయింటుగా నటిస్తున్న వాళ్ళు తాతయ్యగా నటించాలని ఉంది...బట్టు’

.....

‘బాగా నన్నవడాలని మా చెడ్డ కోరిగ్గా ఉంది’

.తీరిగ్గా ఆ విషయమే ఆలోచిస్తున్నాను.’

.....

‘లావుగావుంటే మహాలావు హాస్యం వుడుతుంది మనం శ్రమపడి దాన్ని పోషించక్కర్లేదు.

ఇట్లా ఊన్లుమాట అంటం, అన్యమాటని తిండిమాటతో కొట్టెయ్యడం ఇది రేలంగి నరదా. అదే అతనిలో హాస్యం. చిత్రలేనిరేలంగి నిశ్చింతామణి

గాలి పెంచల

స్పెల్లగాలిని పీచి చల్లదనం మేళవించి ఉల్లనునే కళ్ళంలో అనుభూతిని తూర్పారబట్టేహాయిని తేర్చి సైలెంలో కూర్చి స్వర రాగమధా సంక్రాంతికి సంగీతసవ్యంగా సంసారాలకు అందించే స్వర కృషి వలుడు ‘గాలిపెంచల’ అనిపించుకుంటాడు.

ఆ గాలి పెంచలనే సన్నిహితులు పెంచలయ్య అని, స్నేహితులు నరసింహారావు అనీ పిలవడం కద్దు.

తెలుగు తెరకు కమ్మని సంగీతం సంతరించిన వారిలో పెంచలయ్య అగ్రగణ్యులు. అలనాటి సీతారామ జననం రోజులనుండి నేటి సీతారామ కళ్యాణం వరకు పెంచలయ్య పంచెపెట్టిన పంచామృతం జనత మరువలేదు తొలిసారిగా బాలరాజులో గమకంతో తాళస్థాయిలో రాగమాలికను వినరిన ఘనత ఆయనదే. దేవత మున్నగు చిత్రాలలో ‘సంగీత సహాయకుడు’ అనే పేరుకు వెనకల మరుగైనా, మెరుగైన సంగీతం, తెలుగు సంగీతంవినుపించినవారు పెంచలయ్య! ‘జాగేలా వెరదీలా’ ‘రైతుజనములా’, ఎవరినే, నేనేవరినే కిలక కామాదీ—బాలరాజు) బాలరాజు, తీయిని వెన్నెరేయి, రాగమయ్యా, ఇతర జావళిలు (సీతారామ కళ్యాణం) గాలిపెంచల నరసింహారావు కట్టిన బాణేలే.

పండితుడు-అయిన శ్రీ గాలి పెంచలను చిరకాలం తర్వాత మళ్ళీ వేషనల్ ఆర్ట్స్ థియేటర్ సంస్థ ఆదరించి ‘సీతారామ కళ్యాణం’ సంగీత దర్శకత్వం కట్టబెట్టింది ఇప్పుడాయన వారు తీస్తున్న ‘గులే బకావళి’కి కూడా సంగీతం సమర్పిస్తున్నారు. ★

హారి వంశము

సాందీపనిపర్వం-7

సందిముఖం పూర్తి కాగానే తిరిగి వటువులచేత మంగళస్నానములు చేయించినారు. తిరిగి కాళ్ళకు పసుపు పారాణులు దిద్దినారు. తిరిగి ముఖమున పడకపెండ్లి కొడుకుల బొట్టు పెట్టినారు. తిరిగి "ఉష్మే నవాయన" ఇతి కేశ విధాన పర్యంతం ఛౌవలత్ కర్త కాండను నడిపించినారు. కుమారులకు ఆయుష్ష్య భివృద్ధి కొరకు శితవాతోష్ణ ద్యుశమన ద్వారా దేహాలంకరణార్థం వస్త్రధారణం చేయించినారు. రేవతస్యేతి మంత్రములచేత వస్త్రములు అభిమంత్రించి కుమారులకటేళుములచుట్టును మూడు వరుసలు తిరుగునట్లు కట్టించినారు. ముహూర్తమునకు పసుయం ఆనన్తం అవుతున్నది. గర్గుడు ముందుగానే గుడుమును, జీలకర్రను తెప్పించి పిష్టముగా నొనర్చి దగ్గర ఉంచుకొన్నాడు. అతని ఆ తొందరను చూడగా వ్యాసునకు నవ్వు వచ్చినది. ఆయన అన్నాడు:

"గర్గు! ప్రభువునకు ఉపనయనమనగా, కాలముమించిపోవుట ఫిక్కుడ! కాల మును ముహూర్తమునకు కట్టుబడి యుండదా?"

"అవును! భగవాన్! అవును" అన్నాడు గర్గుడు.

అని "కుమారస్య ఆయుష్ష్యభివృద్ధి ద్వారా సోమేంద్రమరుత్ ప్రసార సిద్ధ్యర్థం మేఖలా ధారణం" అంటూ ఆసలి తంత్రమునకు ఉపకమించినాడు. దర్బలతో మేఖలలు అల్లినారు. మూడు పేలులుగా దర్బలను పొదిగి, జడకువలె అది అల్లిబడినది. కుమారులకటేళులయందు త్రిప్రదక్షిణంగా గర్గుడు "ఇయందు రుక్తా" దీతి మంత్రమును పఠిస్తూ, కుమారులచేత పఠింపజేస్తూ మేఖలను ధరింపజేసినాడు. నాభిదేశమునద్వ గ్రంథి ని విర్రులుచేసినాడు. ఆ తర్వాత మరల కుమారులచేత "ఇయందురుక్తా" మేతి మంత్రమును పఠింప చేసినాడు.

తరువాత కృష్ణాజినధారణం కుమారులకు యుష్మేభివృద్ధి కొరకు, త్రిగుణీకృత అగ్నిష్టాను అతిరాత్రాహ్నిర్యాను సాంతపనవాజపేయ పాండరీక అశ్వమేధాది శతక్రతు సంపూర్ణ సకల ఫలావాస్త్యర్థం, కృష్ణాజినధారణం చేయి స్తారు. ఉత్తర లోమకంగా ఉత్తరీయార్థముగా క్షత్రియులకు రురువృగజిన ధారణం శాస్త్రం విధిస్తున్నది. కుమారులచేత అప్పుడు "మిత్రస్యేతి" మంత్ర ములు పఠింపజేస్తారు. భగవంతునిచేత వ్యాసుడే మంత్రాన్ని అప్పుడు పఠింప చేసినాడు. "మిత్ర స్వచక్షుం ధరుణంబలియః తేజోయశస్సే! స్థవిరం సమిద్ధం అసాహనస్యం వననం జరిష్య పరేదంవాజి, అజినం ధదేహోమ్" భగవం తుడు ఈ మంత్రమును ఉచ్చరించగా అంతలో ముహూర్తము సన్నికృష్టమై నది. గర్గుడు వటువుల తల్లిదండ్రుల చేతులలో గుడజీరపిష్టమును ఉంచినాడు. ముహూర్తమనగా ఈ గుడజీర పిష్టమును కుమారుల మూడుపట్టున ఉంచుట. అప్పుడువనుదేవుడు పొందినఆనందమేఆనందము. తానుఅప్పుడు స్వయముగా "ధ్రువ స్తే రాజావరుణో ధ్రువస్త్వే బృహస్పతిః" మంత్రమునుసంక్షణంగా పఠిస్తూ, గుడ జీరపిష్టాన్ని సభార్యుడై ముందు బలరాముని శిరస్సున, తరువాత శ్రీ కృష్ణ దేవుని శిరస్సుపై వుంచినాడు. ఆ ముహూర్త కాలంలో సూర్యాది నవగ్రహాలు ఆనుకూల్య ఫలసిద్ధిని సూచిస్తూ, ఎచ్చట వుండవలెనో, అచ్చట ఉచ్చస్థితిలో నిల్చివున్నాయి.

ముహూర్తము ముగియుగా భగవంతునితో పెద్ద మార్పు వచ్చినది. ఇప్పుడు తాను చతుర్వింశత్యక్షర మంత్రోచ్చారణ ద్విజాశ్రమాధికారాన్ని పొందినవాడై నాడు. వేదమూతయైన గాయత్రి అప్పుడు ఆయనకు ప్రత్యక్షమై పట్టు వున్నది. తండ్రి తమ్ము చేతులలోనికి తీసుకొనడము, అగ్ని ప్రదక్షిణము చేయించడము, సమీపమున అభిముఖముగా కూర్చుండజెట్టుకొనడము, బ్రహ్మ వదేశమును చేరుటము. ఆయన ఎరుగునో ఎరుగడో! బ్రహ్మవదేశము

మొటిమలు నా తీరని బాధ...

“దారుణమైన ఈ మొటిమలకంటే నీకుమల్లై నున్నగా, నుండరమైన వదనం నాకు వుండాలని వుంది లిక్షీ.”

“గోపీ చింతించకు. నాకూ వెనుక నీలాగే మొటిమలు వుండేవి లిచ్చెన్నా వాడడంకో ఆ బాధ తీరింది.”

“లక్షీ చెప్పింది నిజం. లిచ్చెన్నా త్వరగాను నిశ్చేషంగాను మొటిమలను నివారించగలడు.”

లిచ్చెన్నా వాడడం కో ఆ బాధ తీరింది.

LICHENSA

DZ-929TG

పూర్తికాగా భగవంతుడు ఉచ్చైర్వాత్యై “బ్రహ్మ చర్యం అగామ్ ఉవ మానయస్య! దేవేన నవిత్రా ప్రమాత” అన్నాడు

వసుదేవుడును మంత్రముగ్ధుడై కుమారుణ్ణి సంబోధించి, దక్షిణ హస్తాన్ని గ్రహించి

“కోనామాసి” అని ప్రశ్నించినాడు.

(శ్రీ కృష్ణుడు : శ్రీ కృష్ణ వర్ణనామాస్మి.

వసు కస్య బ్రహ్మ చర్యాసి శ్రీ కృష్ణ వర్ణన్.

(శ్రీ కృష్ణుడు : పాణస్య బ్రహ్మ చర్యాస్మి.

వసు : శ్రీ కృష్ణ వర్ణైషితే దేవ సూర్యబ్రహ్మచారితద బ్రోహయన్ గౌంమతైషతే సూర్య పుత్రస్య దీప్తాయస్సమామృతయాగ్ స్వస్తి మగ్నిర్యాయ సూర్యశృంగదమాపోనో సంచరంతితాగ్ స్వస్తి మనునంచర శ్రీ కృష్ణ వర్ణన్.

(శ్రీ కృష్ణుడు : అధ్యనం అధ్యవతే, శ్రీవ్యస్య పారం అసేయ

భగవంతుడు దర్శనరణముమీదనుండి లేచినాడు. అగ్నికి ప్రదక్షిణము చేసే నాడు. తిరిగి ఆచార్యునకు, అనగా తండ్రికి దక్షిణ పార్శ్వమున ఉపవిష్టు డైనాడు. వసుదేవుడు తిరిగి అగ్ని కర్మను ఆచరించినాడు” కుమారులచేత ఆపావనము చేయించినాడు. ఇంద్రునకు, అగ్నివరణ సోమాదితి విశ్వభ్యో దేవత లకు, దేవతలకు, అగ్నింద్రుమరుదాదిత్యవనరాది దేవతలకు అంగీరసస్సు బుషి ప్రాజాత్యగ్ని దేవతలకు, మేధా దేవతలకు, వరుణునకు, అగ్నివరు ణులకు, సమస్కార పూర్వకముగా అమాతులు వ్రేల్చబడినవి. హౌమ ప్రతిష్ఠా పిద్దికోనం, వృద్దికాములు జయాది హోమం ఆచరించినారు.

జయాది హోమం పూర్తికాగానే, భగవంతుడు మరల పీఠమీదనుండి లేచినాడు. ఆయనతోపాటు తక్కిన వటువులు గూడ లేచినారు. భగవంతుడు ఆచార్యుడైన తండ్రికి ఎదురుగా దర్శనరణముమీద ఆసీనుడుకాగా, తక్కుం గల వటువులు గూడ నలులనే ఆసీనులైనారు. అప్పుడు బాదరాయణుడు, గర్వవేదవిత్తు, సానందబాష్పనేత్రుడు, సానందగర్గదకంతుడు, వసుదేవునితో జ్ఞాన అనినాడు. “వసుదేవ! ఎన్నడు సర్వ వేదమయుడో, వాడు నిన్ను ఇప్పుడు గాయత్రిని ప్రసాదించగా అర్చించబోతున్నాడు నీ ఆచార్యత్వము సార్థకమవు తున్నది”

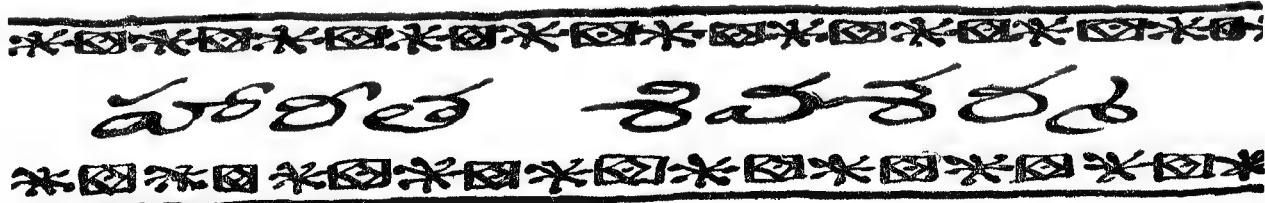
భగవంతుడైన వ్యాసుడు ఈ మాటలు అన్నంతలో నదన్ను అంతయు సావధానమై నది. భగవంతుడు తన దక్షిణపాదచేత ఆచార్యుడైన జనకునియొక్క, వసుదేవునియొక్క దక్షిణ పాదమును అవలంబించినాడు. సవ్యపాదచేత సవ్య పాద మును అవలంబించినాడు. అప్పుడు ఆయన ముఖము సర్వవేదములు జ్యోతిర్మ యములై వెల్లుతున్నట్లు వెల్లిపోయింది. వేదము తానే అయినవాడు, వేద మును మత్స్యమై ఉద్భవించినవాడు, వేదోద్భరణంకోసం సోమకుడనే దానపుణ్య సంహరించినవాడు, తన్ను కొనియాడుటకొరకే వినివించిన వేదములు కలవాడు వరుడు, వరముకన్నను వరుడు శ్రీ కృష్ణ దేవుడు ఈ అవతారములో తనకు తండ్రి యైన వసుదేవునిముఖమును లక్ష్మింపి“భో!ఆచార్య! మమసాచ్చిత్రిం అనుబ్రూహి” అన్నాడు. ఆ అభిప్రార్థనము వేదమాతను ఆపావనము చేస్తున్నట్లు వున్నది. భగ వంతుడు లోక సంరక్షణార్థము వేద సంరక్షణార్థము ఎన్ని జన్మలు తనకు తానై కలించుకొనలేదు. ఎన్ని జన్మలలో తాను అదితి, కశ్యపలకు బిడ్డయై జన్మించ

లేడు. భగవంతుడు ■ అభిప్రార్థనము చేయగా వసుదేవునకును, దేవకి ఆవ డక మండపము సిద్ధాశ్రమమేమో అనిపించినది. త్రివిక్రముడైన వటువు మరి గుజ్జయి తమ ముందు నడమాడుతున్నట్లు, మాయాకటుడై అర్ధిస్తున్నట్లు అవభాసించింది. దేవకి మనస్సులో అనుకోన్నది : నేను ఇతనికి విన్న జన్మలుగా తల్లిని. అయినను ఈ అపేక్ష తుదిసట్టడమలేదు. మరి దీనికి మొదలుగూడా లేదో!” వసుదేవుడు ఏమీ అనుకొనలేదు. తాను బహు జన్మాలుగా ఈ మాయామానవునికి గాయత్రిని ఉపదేశము చేసినాడు. అటులనే యిప్పుడును చేయుచున్నాడు. అప్పుడు తనకు వేదమాత యైన గాయత్రి ఎటుల దర్శన మిచ్చినదో ఇప్పుడును అటులనే దర్శన మిచ్చు చున్నది. ఆమె ఛాయ ముక్తావిధుడు హేమ నీలధవళంగా ఉన్నది. ఆమె ముఖచ్చాయయు నల్లై యున్నది. ఆమె ■ ముఖము తీక్షణముగా నున్నది. తలపై ఇందునిబద్ధరశ్మిమకుటం ఉన్నది. తల్లి, గాయత్రి తత్వార్థ వర్ణా త్రిక అనుకున్నాడు వసుదేవుడు. ఆమె వరద, భయము, భక్తులను రక్షించు నది. చేతులలో అంకుశమును, కశమును, శుభ్రమైన కపాలమును, గదను, శంఖమును, అరవిందయుగళమును ధరించినది. ఆమె సాంఖ్యాయననగోత్రి. ఆ గోత్రమునకు బుషి విశ్వమిత్రుడు. నవిత్రుడు దేవత. “ఓసి! వేద మాత! నిన్ను నేను స్తుతిస్తున్నాను. నీవు నాయందు, నా యీ పుత్రు లయందు దయచాలి” అనుకున్నాడు వసుదేవుడు. వసుదేవుడు తన యెదుట కూరుచుండిన పుత్రుణ్ణి, దేవదేవుణ్ణి చూచుకున్నాడు. ఆ మూర్తి ఏమి ? ■ మూర్తి అనంతమై యున్నది. సహస్రమూర్తులుగా వెల్లి పోతున్నది. వేయి పాదములు, వేయి చేతులు, వేయి కన్నులు, వేయి బాహు వులు, వేయి పూరువులు,—ఇదియేమి మూర్తి! తనకే అశ్చర్యమైనది! వేయి నామములు గల పురుషుడు, శాశ్వతుడు, సహస్రకోటి యుగములను ధరించినవాడు, తన ముందు ఉన్నాడు. ఇతనికా నేను ఆచార్యుడను ? ఇతనికా నేను గాయత్రిని ఉపదేశించు ప్రధమగురువును ? వసుదేవుడు భగ వంతుని చెవికి దగ్గరకు ముఖముగా జరిగినాడు. పురోహితుడు, గర్గుడు వారిపై తలలమీదుగా వస్త్రమును కప్పినాడు. అప్పుడు వసుదేవుడు భగ వంతునికి గాయత్రిని ఉపదేశించినాడు. తరువాత బలరామునికి ఉపదేశించి నాడు. తక్కిన వటువులకు గూడ గాయత్రి ఉపదేశములు జరిగినవి. ■ ఉప దేశమును పొందిన ■ వటువులలో శ్రీ కృష్ణదేవుడు త్రయవిద్యకు ■ ప్రకాశించినాడు.

ఇప్పుడు వటువులు దండధారణం—చేయించవలసి ఉంది. క్షత్రియ, వటువులకు స్వగ్రోధదండధారణం విధి. గర్గుడు స్వగ్రోధకాళలు తెచ్చి వాటిని వసువులతో తడిపిన అంగవస్త్రములను మట్టి దండములను సమ కూర్చి తెచ్చినాడు. ఖాదిరదండములను గూడ క్షత్రియులకు యోగ్యము లుగా ధర్మశాస్త్రవేత్తలు చెప్పివున్నారు గాని, గర్గుడు, స్వగ్రోధదండ ములనే ఇక్కడ నిర్ణయించినాడు కుమారులకు ఆయుష్షభివృద్ధి ద్వారా గోనర్పాదిభయనిర్మరణార్థం దండధారణం విధించబడింది. సుత్రున ఇతి మంత్రములను కుమారులచేత పరింపజేసి, నైయగ్రోధదండములను వటుల చేతులకు గర్గుడు వారి తండ్రులచే ఇప్పించినాడు. దక్షిణ హస్తము లతో వటువులు దండములను ధరించినారు. లతాలనమ్మతంగా దండధారణం జరగవలసి ఉంది. శాస్త్రం చెప్పిన రీతిగా గర్గుడు ఇక్కడి తంత్రము అన్నింటిని నడిపించినాడు.

అప్పుడు వసుదేవుడు తన బిడ్డలచే వ్రతధారణం చేయించినాడు.

★

వధువు కావలెను
 పెంట్రిల్ ఇన్ని పెక్టరుగా నున్న అంద
 మయిన వంటరి 28 సం||ల యువకునికి వధువు
 కావలెను. కుల మత బాల్యవితింతు భేదములు
 లేవు. యేకక పుత్రికగా నున్న మంచిది.
 ముదటనే పూరి వివరమురములు బాక్సు
 నం. W. 65 c/o ఆంధ్రవత్రిక మద్రాసు-1.

ప్లాస్టిక్ దారాలతో బెల్

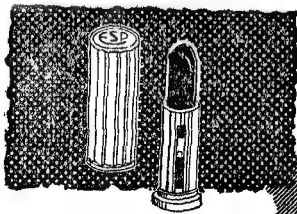
(42-వ పేజీ తరువాయి)

ముడి వేయాలి. బెల్ట్ కు ఈ రింగును దూర్చాలి. రింగు ముడి బెల్ట్ వెనుక భాగానికి రావాలి. పిల్లలు నిక్కరుకు వేసుకోగా మిగిలిన బెల్ట్ ను ఈ రింగులో దూర్చడానికి అనువుగా వుంటుంది. ఈ బెల్ట్

చూచేందుకు చాల ఎక్స్ట్రాక్ట్ గా ఉంటుంది. బజార్ లో అమ్మే సాదా ప్లాస్టిక్ బెల్ట్ నుకంటే కూడా ఇది చాల బాగుంటుంది. పిల్లలు కూడా ఇవ్ వడు తారు. అల్లెటప్పుడు మాత్రం బెల్ట్ పట్టుకునేందుకు ఇంకోకరి సాయం కావలసి ఉంటుంది. అల్లిక సులభంగా బోధ వడేందుకీ బొమ్మలో పోగులు ఎడంగా వేశాను. అల్లెటప్పుడు దగ్గర దగ్గరగానే అల్లాలి. ★

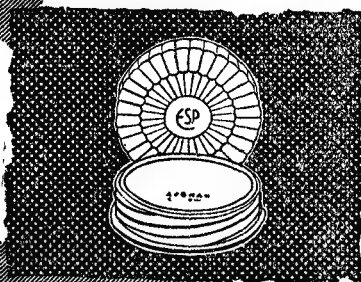
మీరు

యా

అలంకరణ

సామగ్రిని

కొనే
 ప్పుడు

లోబుల్బు

ప్రాణము, అందము
 యీ రెండు నునకు మిక్కిలి ప్రియమైనది.
 వీనితో జూదమాడరాదు—కానీ
 మీరు అదృష్టమును వదలుకొంటున్నారంటే,
 అప్పుడు యెంతైనా తేగిస్తారు—కానీ
 మీ అందాన్ని మాత్రం వదలుకోరు. ఒక్క దఫా
 మీ అందాన్ని, ఆకర్షణీయమైన వర్ణస్వర
 కోల్పోయినారంటే యెంత ప్రయాసపడినా,
 యెంత విచారించినా తిరుగా పొందలేరు.
 కాబట్టి మీ అందాన్ని కాపాడే భారమును
 “ఆఫ్ ఘన్ స్టోప్” అలంకరణ సాధనములపై
 వేయండి.. అతి నిజముగా చాలా మంచివి...
 నమ్మక మైనవి...
 చరమైన ధనము గలవి.

ఆఫ్ ఘన్ స్టోప్

అలంకరణ సాధనములు

చ. ఎస్. పరన్ వాలా, పొంబాయి-27 (ఇండియా)

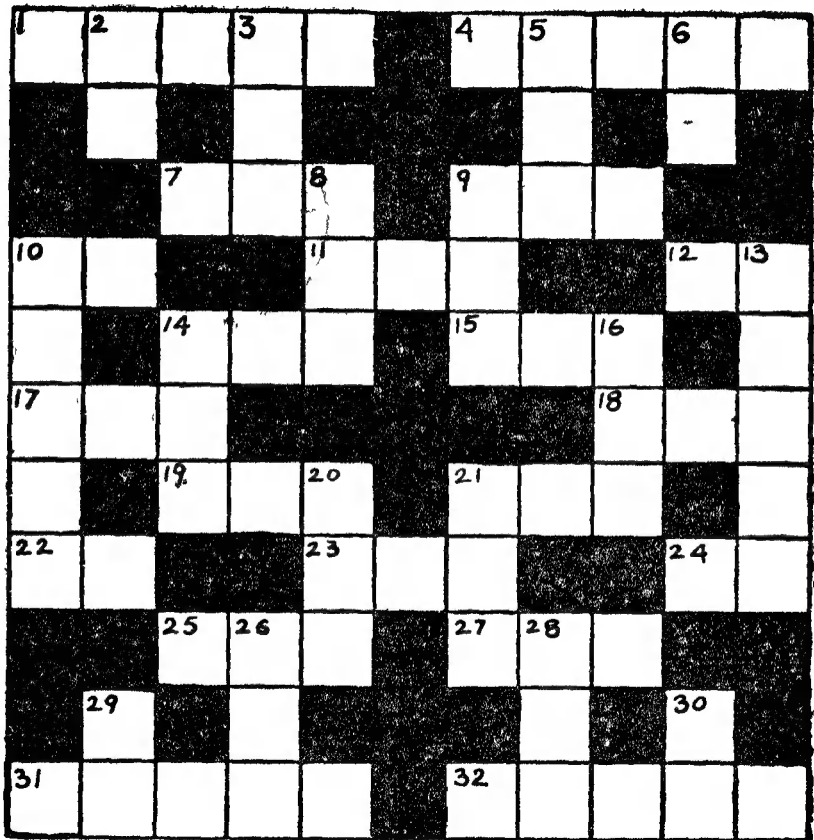
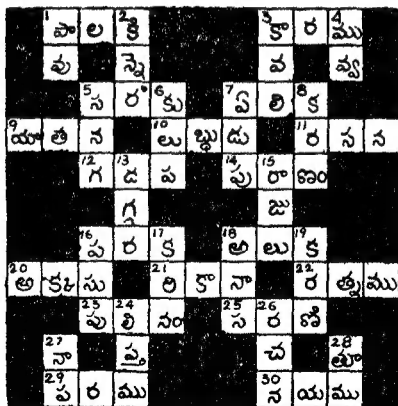
అడ్డం

1. వేళాకోళం.
4. ఇంక వాటము కుదిరితే తలుపులు. బహు వచనము.
7. మాట.
9. పొట్టిగా, బలంగా ఉన్నవారిని ఇలా ఉంటారని వర్ణించడం కద్దు.
10. మంచి కానిది.
11. ఇంకద్రవాలము—వా రడిగారని చెప్పేది.
12. కంకరలో కూడా ఒక దినము.
14. పగడము.
15. సెలయేరు కవులలో 'లివు.'
17. టిబెట్ ముఖ్యపట్టణం చివర ఉంటే సరదా.
18. రక్తానికి సంబంధించిన—నిశేషణము.
19. నిరంజనుడి లోపల ఉన్న నీలిచెట్టు.
21. తర్వాత.
22. డమారం, టముకు—వాదవులు చేయడు.
23. కమలాకరుడు గట్టిపడిపోయిన దానికి రెండు రెట్లు.
24. మీరూ కాదు, వారూ కాదు—మరెవరు ?
25. బరంపురం సంతలో కనుపించే సంతోషం.
27. దాబుగాగురువునే పరీక్షించి దట్టంగా ఉండే దాన్ని కనుక్కోవాలి !
31. లేని మాటను ఉన్నట్లు ఊహించి అర్థం చెప్పగలిగించేది—ఇందులో అహారము ఉంటుంది.
32. జీతాలు.

నిలువు

2. బిత్తిరి—కాని తలక్రిందులుగానట్టిదే.
3. రసం, సరళంతో హాస్య మవుతుంది.
5. వాన సక్రమంగా కాకపోతే గంధమే.
6. నేలమీది అలంకరణము.
8. గంగా ప్రవాళంలో అర్థముంటే ఒక పెద్ద పాత్ర—నీరు తోడేది.
9. పూరితో సంబంధం కల కట్టడం !

43-వ గళ్యనుడికట్టుకు జవాబులు

10. వర్షాలు కల తీపి వన్ను !
13. సింహము.
14. అలిండియా రేడియో చేసేది ఇదే.
16. తలక్రిందు అయిన మర్కట.
20. కరండవాహినిలో సమూహమే కాక మిగిలేది కూడా.

21. దీనికి బియ్యానికి కూడా ఒకటే మంత్రం.
26. గుడ్డి—విశేషణం.
28. బుడుగును ఇంకా పొట్టి చేసి వరుషం చేరిస్తే అలాగే ఉంటాడు !
29. అలోచన తలక్రిందులుగా వ్రాయాలి.
30. తంలాము! అనే మాట దురుసేగాని వా రండు లోనే పడిపోయారు.

బిచ్చగాని కుక్క

(51 వ పేజీ తరువాయి)

ఇంకొక అయిదు నిమిషాలకు అది ఆ పెంకుటిల్లుమీద పడిపోతుంది. పెంటనే అది బిగ్గరగా మొరుగుతూ వీధితలుపులమీద ముందర కాళ్ళతో తన శక్తికొలదీ గట్టిగా బాదసాగింది. నిద్రపోతున్న రాము'పైగర్' మొరుగుడు, వీధి తలుపులమీద దడదడ శబ్దం విని ఉలిక్కిపడిలేచి పరుగెత్తుతూ వెళ్ళి వీధి తలుపులుతీశాడు. కుక్క తోక ఆడిస్తూ కొంతదూరం వెనక్కు వెళ్ళి నిలబడింది. రాము పరుగెత్తుకొని దానిదగ్గరకు వెళ్ళాడు. రాము బయటకు పరుగెత్తడం చూచి

కామయ్య పార్వతమ్మ కంగారు పడుతూ రాము కోసం బయటకు పరుగెత్తుకొచ్చారు. అంతే! పెళపెళ ధ్వనులతో వాకిట్లోంచి తలచెట్టుదబుక్కున యింటిమీదపడింది. పెద్దశబ్దం చేస్తూ పెంకుటిల్లు చాలాభాగం కూలిపోయింది.

కామయ్య పార్వతమ్మ కుక్క వలన కల్గినమేలు గ్రహించారు. ఈ రోజున అది తలుపుతట్టి తమను రక్షించకపోతే తమబిడ్డతో సహా అలానజీవనమాధిఅయిపోయేవారే. ఆ క్షణంలో వారికి దానిమీద అంతా లేనిప్రేమ కలిగింది. దాని విశ్వాసానికి ఆశ్చర్యపడ్డారు. ఆప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకున్నారు. ☆

“అబ్బే, ఇప్పుడు పనిలో వున్నాను. తర్వాత కలుసుకుందాం...”

చిత్రకారుడు : యిముంది నరసింహారావు (గాకినాడ)

పొట్టి కథలు

‘ఒకడికి అంగుడిలేదు,
ఒకడికి మింగుడులేదు’

రైలుబండిలో ప్రయాణం చేస్తున్న ఆసామీ బండి ఒక స్టేషన్ లో ఆగితే ఒక జేబు లోంచి ఒక గడియారం, తరువాత రెండో జేబులోంచి మరో గడియారం తీసి చూచాడు. అతడు ప్రెజ్టిషియన్ లోను అదేవిధంగా వరుసగా రెండు గడియారాలు తీసి చూడడం సాగించాడు.

తోడి ప్రయాణీకుడు ఉండ బట్ట లేక “ఏమండీ, మీరే మైనా ఖరీదోధన చేస్తున్నారా? అలా రెండు గడియారాలు వర సగా చూస్తున్నారు” అని ప్రశ్నించాడు.

గడియారాల మనిషి అన్న ది. “లేదండీ. ఒక గడియారానికి నిమిషాలముల్లు వేను. రెండోదానికి గంటలముల్లు లేదు. అందుచేత టైమ్ షేలు సుకోడానికి...”

కె. నారాయణరెడ్డి, (ఇంకొర్ర)

పెద్ద ఆకారాలూ చిన్న వికారాలూ (12-పేజీ తరువాయి)

అరిచి, ఏళ్ళి అలసిపోయిన నా ఇష్టసఖి నన్ను చిట్టిగా కావలించుకొంది. వాళ్ళమ్మ కూడా నా దగ్గరికొచ్చి “నా బిడ్డను కాపాడావు తల్లీ... దానికి చిన్నపుట్టుంచి తొండను చూస్తే చచ్చేంత భయం. ఇంకాసేపుంటే భయంతో చచ్చేపోతుందనుకున్నాను. నా బిడ్డను నాకు దక్కించావు. నీ మేలు మర్చిపోను” అంటూ నా చేతులు రెండూ కండ్ల కదలుకుంది.

“అసలు మీ రెండు కనుక్కున్నారు! ఆ సీతా కోక వింక్లనుం తొండ వచ్చిందనీ” అంటూ అందరూ నా చుట్టూ చేరారు—

“ఆమె ‘బియ్యన్ (బెయిన్)’ అయ్యా” అన్నాడు డైరెక్టరు నన్ను అభినందిస్తూ.

ప్రేమ అంటే....

శైలుగు విద్యార్థి: విమల! ప్రేమ మాలా! కరుణించవేల?

సైన్స్ విద్యార్థి: (ప్రేమ విమల) ఏమిటి కాకిగోల?

తె. వి.—కాకిగోల కాదు, ప్రేమగోల!

విమల—ప్రేమ అంటే ? ...

తె. వి.—ప్రేమా? ప్రేమే. అంటే ‘లవ్’. ముహూర్త ...

విమల-ఆవు. ప్రేమ పర్యాయ పదాలు కాదు నేను అడిగినది. దాని భౌతిక రసాయనిక ధర్మాలు ఏమి?

తె. వి.—ప్రేమకు రూపం లేదు. అందుకే భౌతిక ధర్మాల ప్రవర్తనలేదు, ఉండదు. అది మదిరం కన్న అధికంగా మత్తు కలుగజేసేది; మధువు కన్న మధురం.

విమల-అయితే మధువు కలిపిన మదిరం త్రాగు.

—సి. వి. రమణ (మదనపల్లి)

“అసలిది కాదండీ...” అంటూ మళ్ళీ ముందు కొచ్చాడు అవతారం.

“విన్నూరుగా! డైరెక్టరుగారు చెప్పింది! హా” అన్నాను సీరియస్ గా ముఖంపెట్టి. అంతా ఒక్కసారి గొల్లన నవ్వారు నా ‘విట్టు’ కు.

నా ఇష్టసఖి రెన్ను కోరడంవల్ల నా నలహామీద ఆరోజు షూటింగ్ కేన్సల్ చేశారు. ఇంటికి వెళ్ళడానికి కార్లో బయలుదేరుతున్న నా దగ్గరికి నా ఇష్టసఖి పరుగెత్తుకొచ్చింది.

“క్షమించండి. బల్లి భయంతో పరుగెత్తిన మిమ్మల్ని చూసి నవ్వనందుకు వెంటనే తగిన కాస్తీ చేశాడు దేవుడు. భయంతో చచ్చిపోవాల్సిన నన్ను మీరే బ్రతికించారీ రోజు!” అంటూ ఎంతో కృతజ్ఞతతో నమస్కరించి వెళ్లిపోయింది నా ఇష్టసఖి.

బల్లి అంటే భయంతో గజగజలాడే నేను తొండంటే భయపడే మరొక ప్రాణిని రక్షించ గలిగానా! నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను. ★

‘బో దో డు’

ఫోటో—పి. వీరన్న (విజయవాడ - 2)

త్వరలో విడుదల!
అఖండ విజయాన్ని సాధించిన
“**డిబ్లీకాథగ్**” చిత్రనిర్మాత S.D.నారంగ్
సమర్పించు

రెయిన్ బా మూవీస్ వారి,

మోడరన్ గరల్

సయిదాఖాన్... నళినఛాంకర్... ప్రదీప్ కుమార్... జానవాకర్.
మ్యూజిక్... రవి.

ICAR ARTS

VARIETY'S

